

TEKNIK
FÖR ALLA

BÅTNYTT

Nr

7

4-18 april
1958

VI BYGGER EN PLASTBÅT!

Vår utsände
hos Mercedes:

ETT FULLBLOD FÖDS

Experten trimmar Volkswagen

1 kr i Danmark och Norge 1:75

En bil för hela världen

DKW AU 1000 *Coupé de Luxe*

För Er som i en bil ser mer än ett utmärkt transportmedel är DKW AU 1000 skapad. Det är en ny modell som i sig förenar DKW:s berömda köregenskaper med en elegant formgivning i sober europeisk anda och smak. DKW AU 1000 - en bil för hela världen - är även bilen för Er som kräver litet mer...

GENERALAGENT: NORDISK AUTOIMPORT AB - TEL. 241320
STOCKHOLM

ÅTERFÖRSÄLJARE
OCH SERVICEVERKSTÄDER ÖVER HELA LANDET

I DETTA NUMMER

■ **VAD KOSTAR** inombordaren och vilka motorer finns det att välja på för den som vill eller måste ha motorn inne i båten? Svaret får ni på sid. 20—21, där *Stig Sandelin* sammanställt en både stor och unik inombordarsalong.

■ **BYGG I PLAST** hette en mycket uppmärksam artikelserie i TFA ny-ligen, och vi "lärde oss" plast i takt med ing. *Hjalmar Larssons* sportbilsbygge. Nu kommer han med ett nytt projekt, en liten plastbåt, som är idealisk som nybörjarbygge (sid. 16—17).

■ **ALLT FÖR SJÖN** den årliga båt- och båtmotorsalongen i Stockholm avslöjade en hel del om framtiden på båtfronten. Vart utvecklingen pekar, får ni veta på sid. 15, där en del av nyheterna presenteras. I nästa nummer kommer en detaljpresentation av ett intressant "flytande sommarnöje".

■ **GÖR DET SJÄLV** är en paroll, som av naturliga skäl accepterats i särskilt hög grad bland båtägare. Nu kommer vi med tips på nya objekt, som kan komma väl till pass i sommar. Hur ni själv kan tillverka en enkel trycktank, ser ni på sid. 17 och på sid. 22 finns anvisningar för bygge av en billig pejskiva.

■ **BILSIDORNA** intar som vanligt en dominerande roll, och bl. a. granskas tre bildmodeller ur olika synvinklar. Vår ut-sände *Stig Björklund* kommer med det första bildreportaget från tillkomsten av Mercedes 300 SL Roadster, *Stirling Moss* avslutar sin testserie med en rapport om en provkörning av Vanguard Junior, medan fem ägare den här gång- en nagelfar Morris Minor 1000.

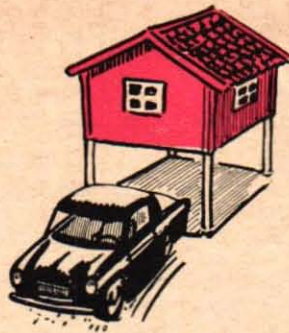
■ **VÅR FORMGIVAR-TÄVLING** är som bekant upplagd som en instruktiv bildserie modellbygge för bilintresserade. I och med det fjärde avsnittet kommer ett av de roligaste arbetsmomenten, detaljutformning och lyxutrustning. På sid. 18—19 hittar ni många tips för den som vill ha sin tävlingsbil "riktig" ända in i smådetaljerna.

I NÄSTA NUMMER

som utkommer redan fredagen den 18 april ger redan omslaget en fläkt från racerbanan. Det blir en fartfylld bild av "David som slog Goliat", den lilla engelska vagnen Cooper, som gjort sensation i konkurrensen med de "stora" märkena. Vi presenterar inne i numret John Cooper och hans bilar i en specialartikel.

■ **HEMMA HOS PRINZ** har *Stig Björklund* gjort ett besök, och i numrets inledande artikel kommer en stor illustrerad artikel med en del hittills okända fakta om NSU:s blivande trumfkort på småbilsmarknaden.

■ **EN SENSATIONELL** version av den ordinarie bandspelaren, stereobandspelaren presenteras ingående och även i övrigt blir det ett starkt nummer för händigt och teknikbitet folk.

HISS-GARAGE eller "garaget, som också min fru kan använda", föreslår Alf Larsson i Örebro som lämplig uppfinning. Består av en bottenplatta med fyra hydrauliska liftrar som hörnstolpar. Garaget sänks ned över bilen och är stödsäkert.

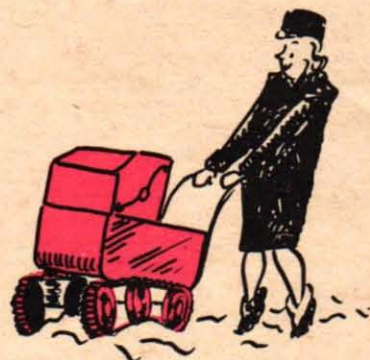
SKARV-STOVEL vore en praktisk förbättring av de nuvarande stöveltyperna, tror Martin Hedman, Box 116, Dannemora. I ett fack vid stövelkanten skulle finnas en tunn förlängning, som kunde dras upp över benen t. ex. vid vandring över bäckar.

DOFT-FLÄKT borde vara ett utmärkt komplement till TV-apparaten, tycker Jan-Olof Haglund, Trädgårdsgatan 4, Örebro. Ser man t. ex. en båt på bildrutan, så borde fläkten sända ut doften av hav så att tittarna kommer i den rätta stämningen.

PLATS FÖR UPPFINNINGAR!

Varför finns det inte... Ja, ni känner nog igen tankegången. Har ni någon idé till en önskeuppfinning, så skriv till Teknik för Alla, Box 3137, Stockholm 3. Märk kuvertet "Uppfinningar". Varje införd bidrag honoreras av TFA med 15 kr.

TERRANG-VAGN för babyn skulle göra mammas promenader mindre arbetskrävande så här i vårslasket, försäkrar Åke Stenlund, Fack 60, Lövdängen. Vagnen skulle ha larvfötter som bl. a. skulle ge den möjlighet att klättra i trappor.

FICK-SAG vore modellen, anser Lars Malmström, Drottningvägen 32, Lidingö. Sågen skulle vara batteridrivna, lita och behändig och med klingan infällbar, så att maskinen utan fara skulle kunna bäras i en rockficka. Batterierna placeras enligt "uppfinnaren" i sågens ihålliga handtag.

Chefredaktör: OLLE EDNER
Andre red. (ansv. utg.) STIG BJÖRKLUND
Red.sekr. och layout: HANS CARSBORG
Fackredaktör: STIG SANDELIN

REDAKTIONSKOMMITTE: föreståndaren för Tekniska museet fil. dr Torsten Althin; ordf. i Folkbildningsförbundet fil. dr Iwan Bolin; rektorn vid Stockholms Tekniska Institut civ.-ing. E. Walter Holmstedt; överingenjören i Kgl. Luftfartsstyrelsen Tord Angström; bergsingenjör Folke Lindgren; direktör Sven Sköldberg.

REDAKTION OCH EXPEDITION: Tunnelgatan 3. Postadress: Box 3137, Stockholm 3. Telefon: Växel 101199. Rikssamtal 202305. Efter växelns stängning: Redaktionen 116079, 101199. Expeditionen: 202305. Annonsvd.: 114433. Prenumerationspris: Helår 22:50, halvår 11:75 kr. Postgirokonto: 157992. Utkommer varannan fredag. Eftertryck förbjödes.

NUMMER 7
4—18 april 1958
Årgång 19

OMSLAGSBILDEN

till vårt båtnummer går i den friska och fartfyllda stilen. Det är en s. k. galosch eller racerbåt med utombordare tecknad av ROLF GOHS. Kul rekord-siffror och fräsiga bilder från snurrsporten hittar ni på sid. 11 i detta nr.

PANSARJÄTTAR BLIR SKROT

■ I försvarsdebatten har vårt behov av atom- och robotvapen diskuterats med en allt större intensitet. Robotvapen är emellertid ingen nyhet i marinen. Redan 1946 provsköts föregångaren till våra sjörobotar på jagarna Halland och Småland och sedan dess har arbetet på robotområdet fått en allt mer ökad omfattning.

Även om vår sjörobot i internationellt sammanhang är enastående och vi själva konstruerat våra automatiska utskjtningsställ m. m., är utvecklingen utomlands av största betydelse.

Då och då publiceras utkast till kommande fartygstyper, som i viss mån avspeglar den tänkta tekniska utvecklingen. Ett amerikanskt fregattprojekt kan därför ur vår synpunkt vara av intresse att studera litet närmare.

Vid första ögonkastet frapperas man av ett par skrovdetaljer: skorstenarna har förlängts och bildar underlaget för radaranläggningarna samtidigt som de kan tjänstgöra som luftintag för atommaskineri och ventilationssystem, masterna har försvunnit och blivit små spiror ovanpå skorstenarna och hela fartyget har fått ett strömlinjeformat utseende för att bättre motstå verkningarna av atombombanfall. Med undantag för en smal öppen gång runt övre delen av bryggkomplexet är hela fartyget inkapslat.

Fregattens viktigaste ubåtsjaktvapen är placerat för om bryggan. Det har fått formen av en fyrkantig låda med celler för antiubåtsraketer.

Genom den nya utrustning, som kommit fram under senare år, behöver ubåtsjaktfartyget inte längre komma rätt över ubåten i sina anfall utan kan

bekämpa denna från alla håll genom sina kastvapen.

På båda sidor om aktre bryggkomplexet har tecknaren placerat två konventionella lvakan-pjäser. Dessa fjärrriktas från var sitt radarsikte, som står närmast aktre skorstensmasten. Luftvärnsbeväpningen utgörs i övrigt av två stycken dubbla luftvärnsrobotställ placerade längst för- och akterut.

På fregattbilden nedtill på denna sida ser vi hur en lv-robot av typ Terrier skjuts från robotstället i fören. Denna robot är fem meter lång — med utskjtningsraketen åtta meter — och är 30 cm i diameter. Terrier väger 1 000 kg och med startraketen blir tyngden 1 500 kg. En sådan robot kostar ca 330 000 kronor.

Under en flottmanöver demonstrerades det nya vapnets effektivitet. Ett målflygplan uppskickades och detta sköts sedan ned med en lv-robot. Enligt amerikanska källor besitter roboten en mycket hög träffsäkerhet. När robotofficeren ombord beslutat sig för att beskjuta ett visst mål med robotar händer följande: Robotställens egen radar, som på bilden står på bryggan framför skorstensmasten och mellan luftvärnspjäserna, riktas in på målet. Robotarna förs upp från durkarna nere i fartyget, varvid samtidigt kontrolleras att de fungerar. Sedan skjuts de in i ställen som riktas in mot målet och avfyras.

Först tändes startraketen, som sitter bakom roboten och ger den en fart av ca 2 400 km/tim. Efter några sekunder har den brunnit slut och faller av. Samtidigt som startraketen kopplas loss, tänds huvudmotorn, som också är en krutmotor, och driver roboten vidare med en fart av ca 3 000 km/tim mot målet.

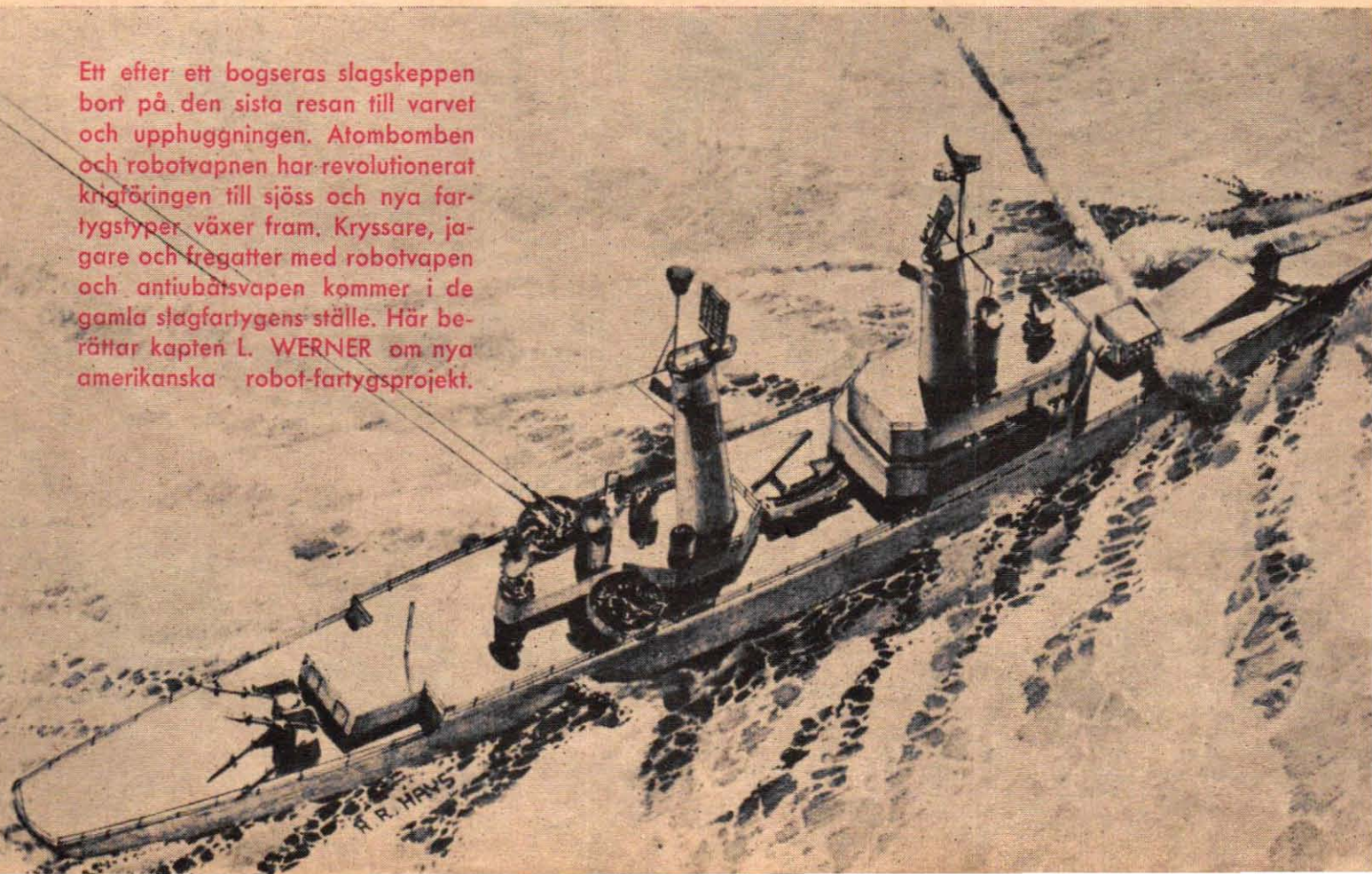
På samma gång som detta sker, fångas roboten upp i sin radarstråle som tidigare styrts in på målet. Genom robotens egen instrumentering kan den bestämma sitt läge, dvs. den mäter upp hur mycket fel den ligger i förhållande till radarstrålens centralinje. På detta sätt följer roboten strålen — som kan jämföras med en strålkastarkon — fram till målet, där den detonerar. Enligt uppgift kan flygplan på upp till 20 km avstånd beskjutas oberoende av höjden.

Fregatter av den här skisserade typen kommer att ingå i de självständiga operationsgrupperna som skydd i första hand mot ubåtar. Operationsgrupperna sammansätts av ett eller flera hangarfartyg skyddade av robotkryssare, jagare och dessa fregatter. I kampen om herraväldet till sjöss särskilt då det gäller behärskaandet av vattenvägarna för handelssjöfarten kommer fregatterna att ingå i skyddet av konvojer. Genom sin lv-robotbeväpning kan de både deltaga i luftförsvaret av de dyrbara handelsfartygen och skydda dem mot ubåtsanfall.

Det är alltid den tänkta motståndarens dispositioner av anfallsvapen som mest påverkar det egna landets försvarsmedel. Det intensiva intresse som Ryssland ägnat sitt ubåtsvapen har medfört en lika markant utveckling på allierad sida av motmedel. Dessa har koncentrerats till ubåtsjaktfartyg och helikoptrar, vapenbärare som under längre tid har möjlighet att både lokalisera och bekämpa ubåtar.

Samma tendenser avspeglas i uppbyggnaden av den moderna svenska flottan med tanke på skyddet av vår för hela landet livsviktiga import. ■ ■

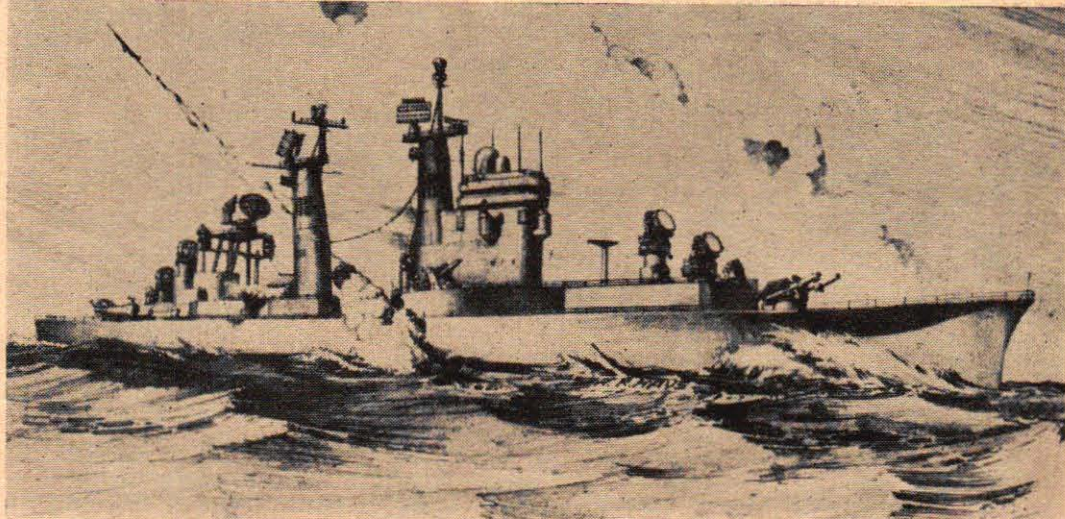
Ett efter ett bogseras slagskeppen bort på den sista resan till varvet och upphuggningen. Atombomben och robotvapnen har revolutionerat krigföringen till sjöss och nya fartygstyper växer fram. Kryssare, jagare och fregatter med robotvapen och antiubåtsvapen kommer i de gamla slagfartygens ställe. Här berättar kapten L. WERNER om nya amerikanska robot-fartygsprojekt.

ROBOTEN GÅR TILL SJÖSS

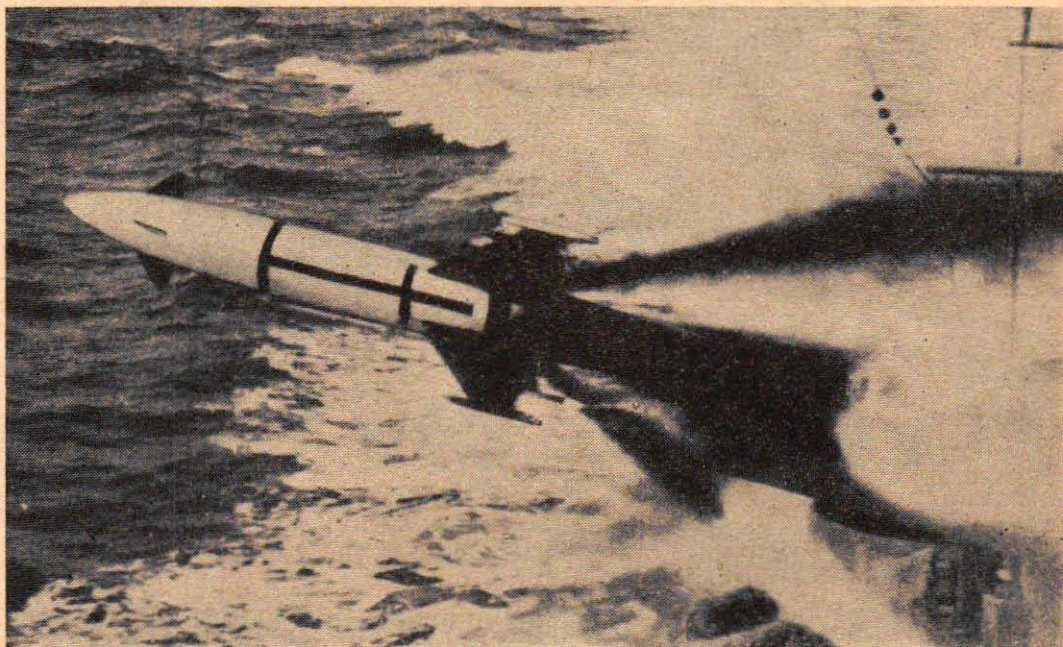

USA-flottans nya "allmålsrobot" Talos har genomgått ett omfattande utprovningsprogram vid robotprovstationen i New Mexicos sandöken. I utskjtningsstället kan man se en robot med påmonterad startskakel klar för skott. Bakom utskjtningsstället står eldlednings-ledstråleradarn, som till det yttre påminner om en vanlig strålkastare. Mellan radarn och utskjtningsstället skymlar antennen till spaningsradarn, som skall leda in Talos-robotens egen radar på målområdet.

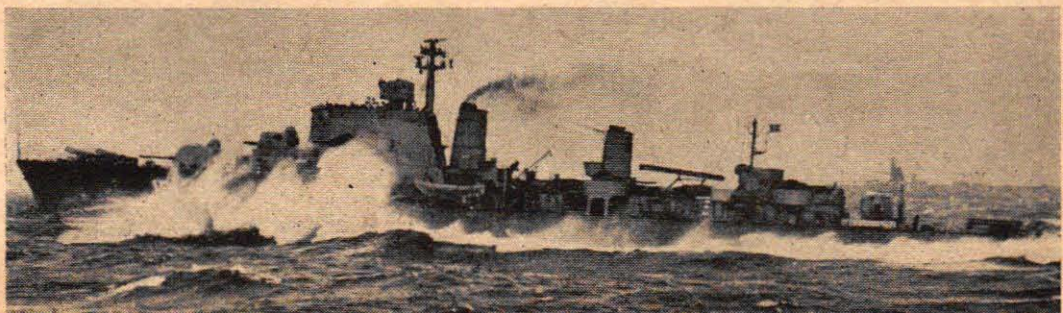
De tunga amerikanska kryssarna Albany, Fall River och Chicago skall byggas om och får efter ombyggnaden detta utseende. Deras tidigare långskjutande artilleri har ersatts med roboten Regulus II, som på bilden just startat från sitt ställ mellan skorstensmasterna. Regulus II är närmast att jämföra med ett pilotlöst flygplan, som kan bekämpa mark- och sjömål på upp till 1300 km avstånd. Övrigt artilleri har ersatts med lv-roboten Talos. Den sex meter långa och tre ton tunga roboten kan sättas in mot både flygplan och fartyg. Utskjtningsställen med sina radaranläggningar har placerats längst för- och akterut på fartygen. Utom dessa robotvapen, som kan förses med atomladdningar, kommer kryssarna även att utrustas med moderna ubåtsjaktvapen. Det sistnämnda visar om något den vikt man i USA fäster vid att kunna bekämpa ubåtshotet med alla medel och fartygstyper. Amerikanerna satsar på att få fram fartyg, som kan skydda fartygsvägarna till bl. a. Europa i händelse av ett krig.

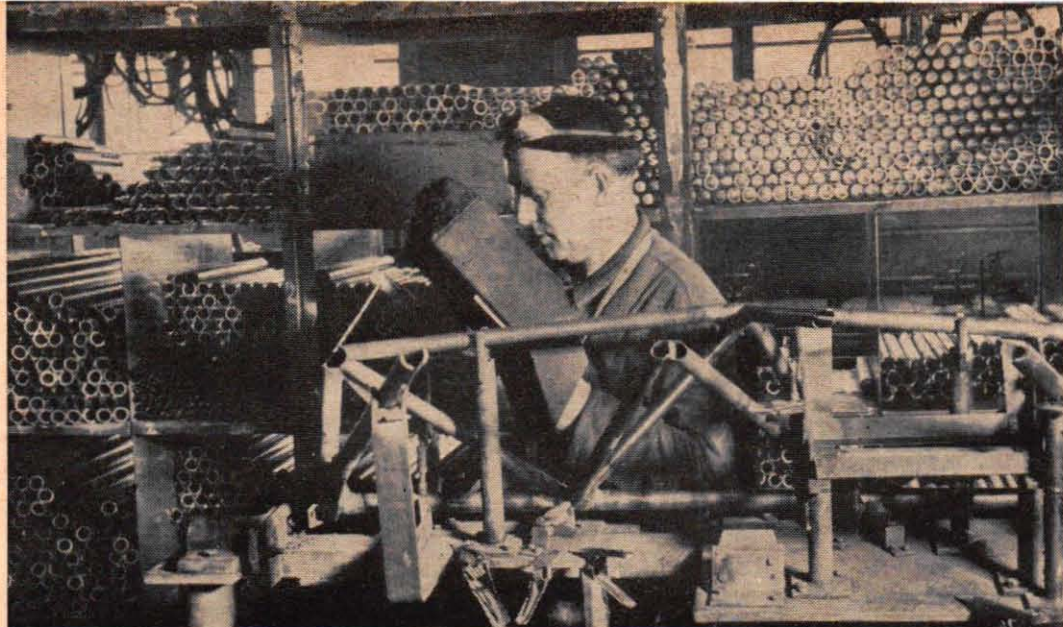
En helt ny typ av krigsfartyg håller på att växa fram i atombombens skugga. Här är ett amerikanskt förslag till 1960-talets fregatt. Detta fartyg får två lv-robotställ, luftvärns pjäser och ubåtsjaktvapen. Ovanpå de höga och kraftiga skorstenarna syns radaranläggningarna för navigering, yt- och luftspaning. Fartyget blir helt inkapslat för att minska skadorna vid en eventuell atomkrevad.

Den svenska sjöroboten 315 i startögonblicket. Nederst t. h. på bilden syns startbanan på fartyget. Denna robot måste betraktas som en mycket förnämlig prestation och kan sägas vara enastående även i internationella sammanhang. Föregångaren till denna sjörobot provsköts för övrigt redan 1946.

Halland är ett av flottans modernaste fartyg. Här rusar denna jagare fram med 35 knops fart så att skummet yr om bogen. Mellan den akre skorstenen och masten lägger man märke till robotskjutbanan, som här är i vågrätt läge. Beväpningen är i övrigt fyra helautomatiska 12 cm Bofors-pjäser i dubbeltorn, två 57 mm lv-pjäser i torn förut, sex 40 mm lv-pjäser och två torpedtubställ med åtta 53 cm torpeder. Halland och systerfartyget Småland är alltså fartyg med imponerande beväpning.

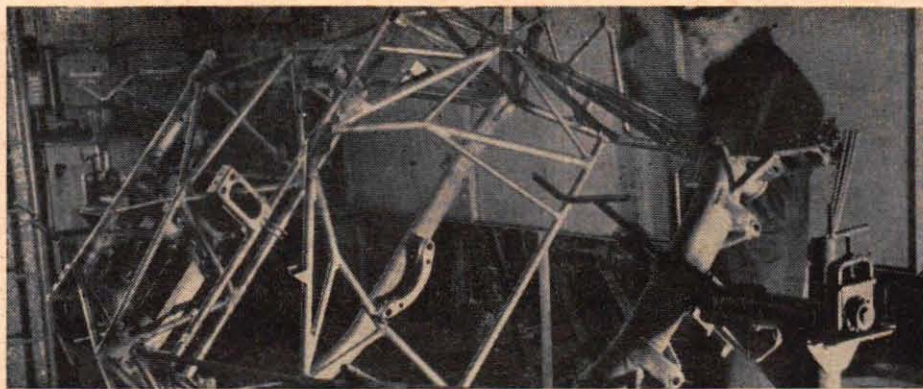
FRÅN 147 RÖR TILL 225 HK!

Av Teknik för Allas utsände
STIG BJÖRKLUND

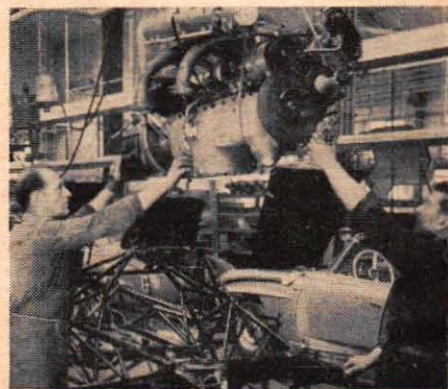
Stora bilfabriker är sig tämligen lika världen runt — underverk av automation och ständigt stigande produktionssiffror. Men ibland finns det oaser mitt inne i automationsöknen. Mercedesfabrikerna i Sindelfingen utanför Stuttgart har en sådan oas, en sportvagnshall, stor som

en deckare på fabriksmodellen av skrivbordsformat. Därinne är banden reserverade för sportvagnar och där föds varje dag högst fyra—fem exemplar av fabriken verkliga fullblod, 300 SL Roadster. Ättlingen av den legendariska Silverpilen har förfaderns karakteristiska kropps-

byggnad, ram av svetsade stålrör, och tillverkas efter principer, som avsevärt skiljer sig från de traditionella. Destination: oftast USA. Visste ni förresten, att det var önskemål från det soliga Kalifornien, som fick 300 SL att offra "fjärilsvingarna" och bli en öppen vagn — en "Roadster"?

1 Den säregna ramkonstruktionen till Mercedes 300 SL Roadster svetsas till en början i en fast gigg, se övre bilden. När "skelettet" börjar ta form, hängs ramen upp i en arbetsställning, där den kompletteras med rör av olika dimensioner. 147 stråvor och fem lådbalkar bildar hela konstruktionen.

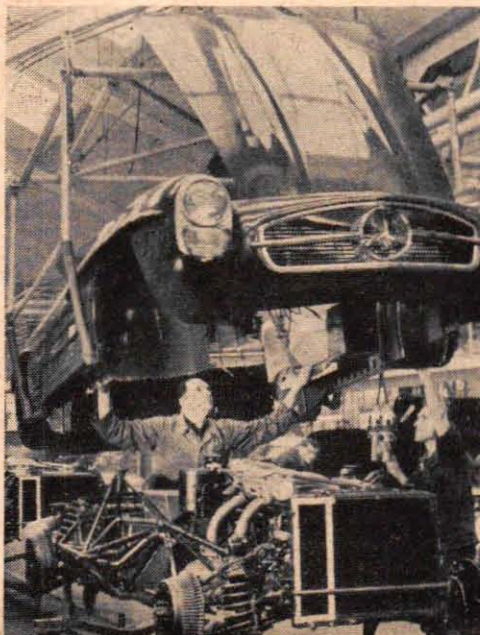
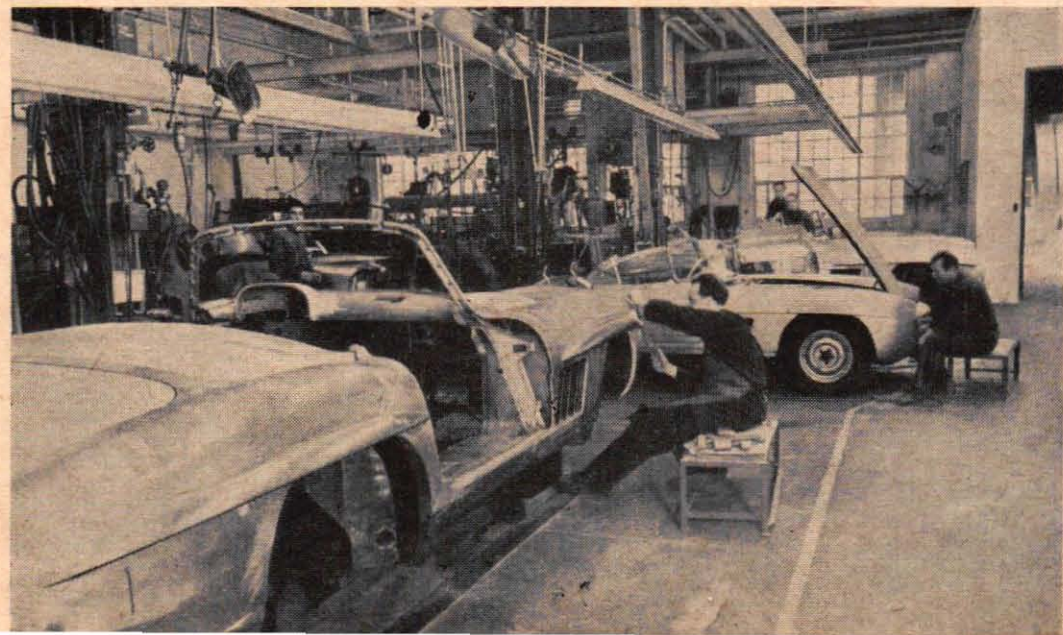

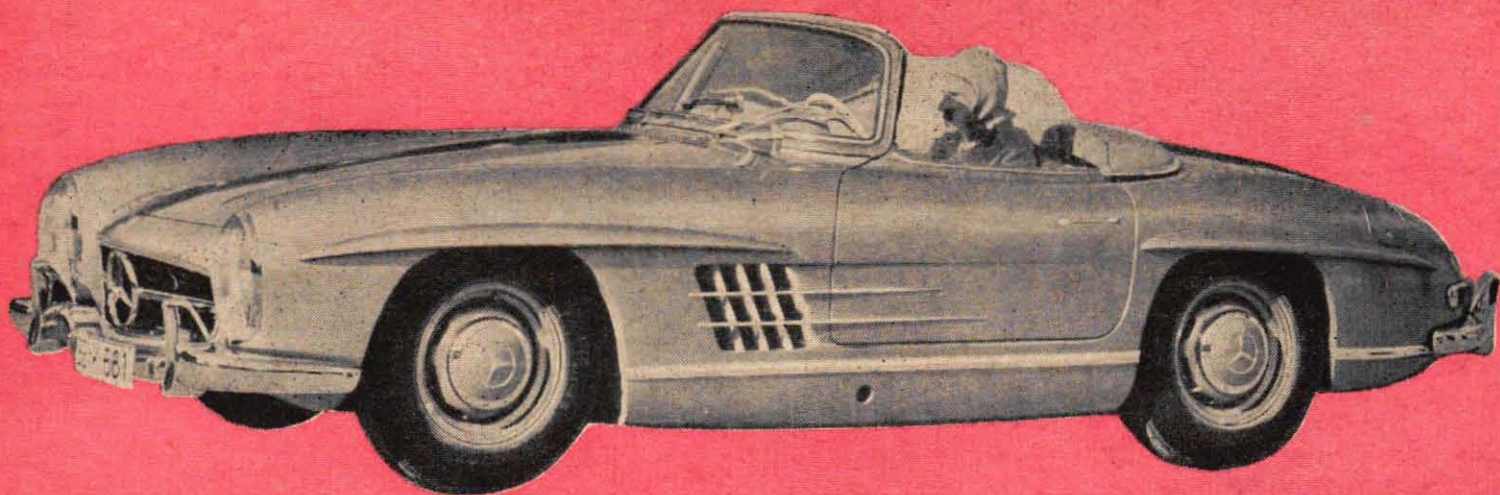
2 Den imponerande 225-hästarmotorn är det första som plockas in i ramen. Motorn monteras i 40° vinkel mot lodlinjen för att spara höjd.

FULLBLOD FÖR DOLLARMÄRKNADEN

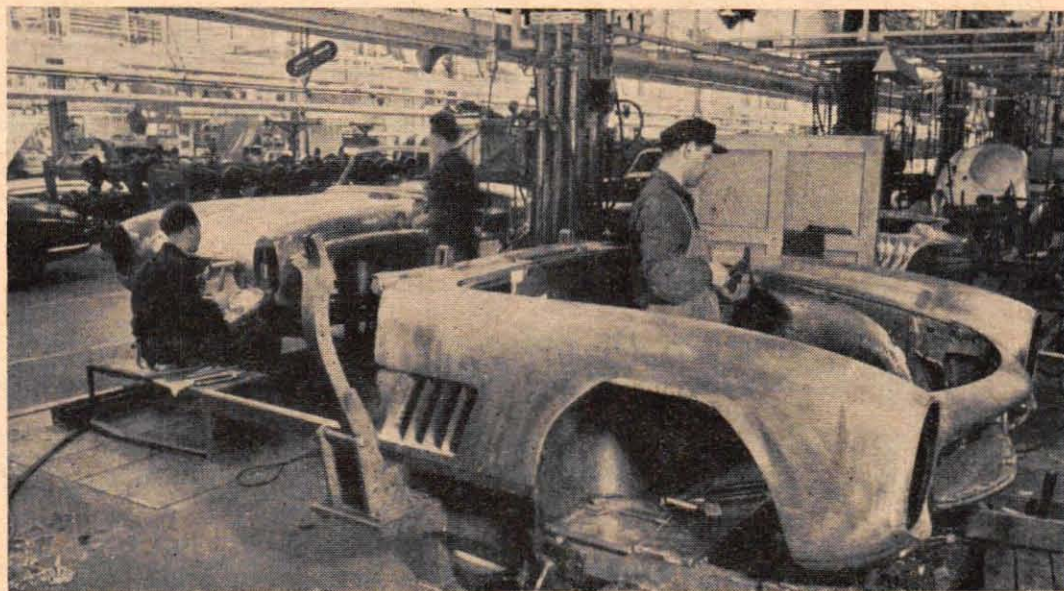
5 Varje kaross utsätts efter sammansättningen för en minutös detaljgranskning, innan den går vidare till rostskyddsbehandling, spackling och lackering. Eventuella ojämnheter i plåten rättas till med hammare och fil. Ett perfekt resultat är viktigare än tidsstudier och fasta produktionssiffror.

6 Bara fyra fem gånger om dagen förekommer den här synen. En kaross kommer svävande och placeras av vana händer över virrvarret av stålrör.

3 Sedan motorn monterats, kompletteras ramen med kylare, kraftöverföring, fjädring m. m. Observera bromstrummornas flänsar för bättre kylning.

4 Karossen till fabriken dollar-sportvagn kommer till vid sidan av produktionsbanden i övrigt. Här detaljriktas frampartiet till en 300 SL Roadster-kaross, som just lämnat den gigg, där plåtarna svetsas samman. I bakgrunden provas vagnens karakteristiska dubbelstrålkastare i en komplett kaross.

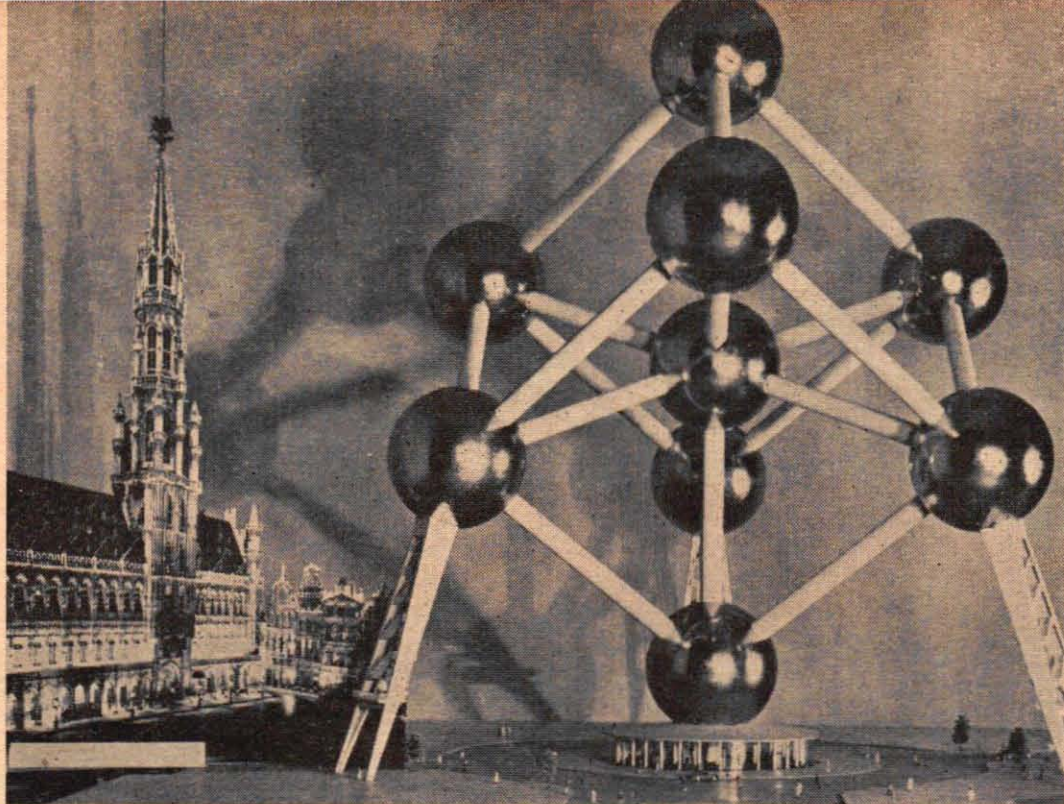
HANTVERKARJABB I JÄTTEFABRIK

7 Ett tränat gäng specialarbetare tar itu med den läckra kombinationen av kaross och chassi. vagnen rullar inte på egna hjul ännu, utan på bockar med "tevagshjul", som följer ett spår i golvet, här mitt i bandet för "lillebror" 190 SL. Nu inkopplas bl. a. manöverreglage och alla instrument.

8 Flinka kvinnohänder sköter den sista delen av monteringsproceduren innan vagnen är klar att på egna hjul släppas ut på den första provturen.

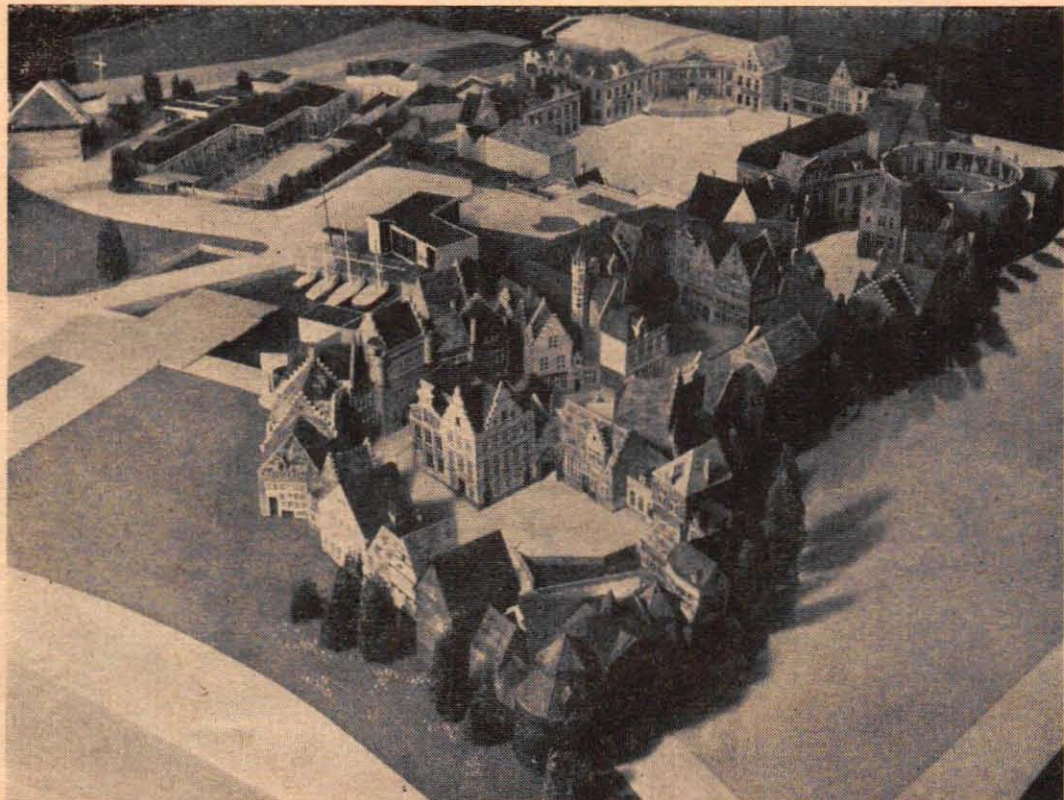

Världsutställningens centralpunkt blir atommodellen Atomium, som består av nio väldiga jätteklot för-
enade med breda rör. Det 104 m höga Atomium jämförs här med det 107 m höga stadshuset i Bryssel.

Vår utsände Bengt Svedberg i Bryssel:

MÄSSORNAS MÄSSA I ATOMENS SKUGGA

Ett pittoreskt inslag blir "Belgien anno 1900", ett gigantiskt modellbygge i naturlig skala, omfattande 150 ålderdomliga hus. Gavarna byggs av gammalt tegel som hämtats från åtskilliga städer.

Mellan den 17 april och den 17 oktober kan Belgiens huvudstad göra anspråk på att räknas som Europas centrum. Då blir Bryssel världsutställningsstaden, som kommer att bli en vallfartsort för miljontals turister från hela världen.

■ Expo 58 blir den första världsutställningen på 19 år. Den föregående världsutställningen hölls i New York 1939. Nästa världsutställning blir 1964 i Rom.

■ Utställningens blickfång blir atommodellen Atomium, som skall visa atomerna och deras fredliga användning. Atomium är en modell i 200 miljarders förstoring av en järnmolekyl med nio atomer i ett centrerat kubiskt system.

■ Var och en av de nio jätteatomerna är 18 m i diameter. Störarna sammanbinds av tre m breda tunnlrar, i vilka kommer att löpa rulltrappor. I Atomium skall Europas snabbaste personbilar för utställningsbesökarna 104 m upp genom byggnaden på 30 sekunder.

■ Världsutställningens huvudtema är att försöka ge människor från olika länder en möjlighet att få en uppfattning om det svåra problemet att gemensamt utnyttja atomkraften och andra kraftkällor.

■ I den internationella hallen för vetenskaplig forskning skall man genom åtskilliga demonstrationer visa de viktigaste vetenskapliga framstegen i världen under de senaste 50 åren.

■ För barnen har skapats ett 10 000 m² stort "Barnens kungarrike" med en väldig autodrom. Där finns torn, startplats och åskådarläktare och där får barnen köra riktiga "racerlopp", i bilar som dock gör högst 18 km/tim.

■ En av attraktionerna i "Barnens kungarrike" blir en raket, i vilken barnen får slå sig ner och se molnen rusa fram genom luften. Speciella optiska effekter ger ett intryck av att raketerna flyger med oerhörd hastighet.

■ Amerikanska paviljongen blir den största cirkelrunda byggnaden i världen. Den får en diameter av 115 m och höjden blir 29 m. Taket och väggarna är av plast.

■ Sovjet satsar 450 miljoner kronor på sitt utställningsdeltagande. Frankrike kommer som tvåa med 30 miljoner kronor.

■ Sverige deltar inte i vårt årtiondes största utställning. En företagsman svensk fivolidirektör lär dock enligt rykte komma att delta i utställningen. Finland och Norge har däremot var sin paviljong.

■ Ryssarna visar modeller i naturlig storlek av de båda sputnikarna. På den ryska utställningen visas även bl. a. en modell av den nya atomisbrytaren Lenin.

■ För att möta den enorma biltrafiken i samband med att 30—35 miljoner utställningsbesökare invaderar Bryssel har man i två år arbetat på att förbättra stadens trafiksystem. Fyrfiliga gatutunnlar och väldiga viadukter kommer att förhindra trafikkoas.

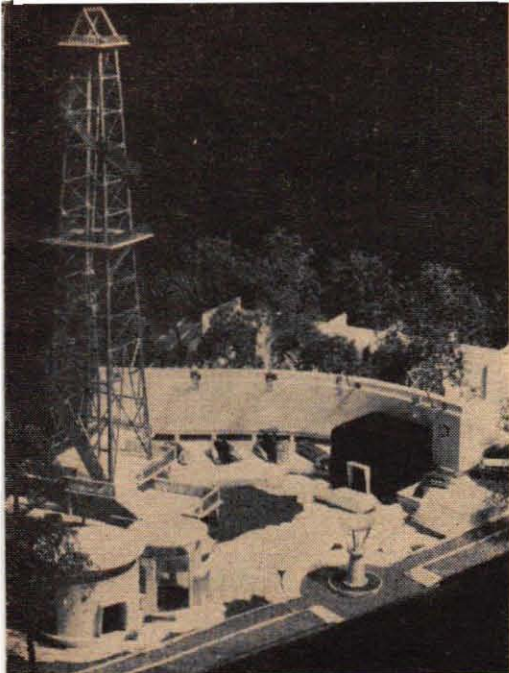
■ Den holländska avdelningen kommer att visa flera modellläggningar byggda på temat "Vattnet — vän eller fiende?". En modell visar torrläggningen av Zuidersee.

■ Den belgiska radioindustrin ställer ut i ett 26 m högt elektronrör till vilket har åtgått 65 ton stål.

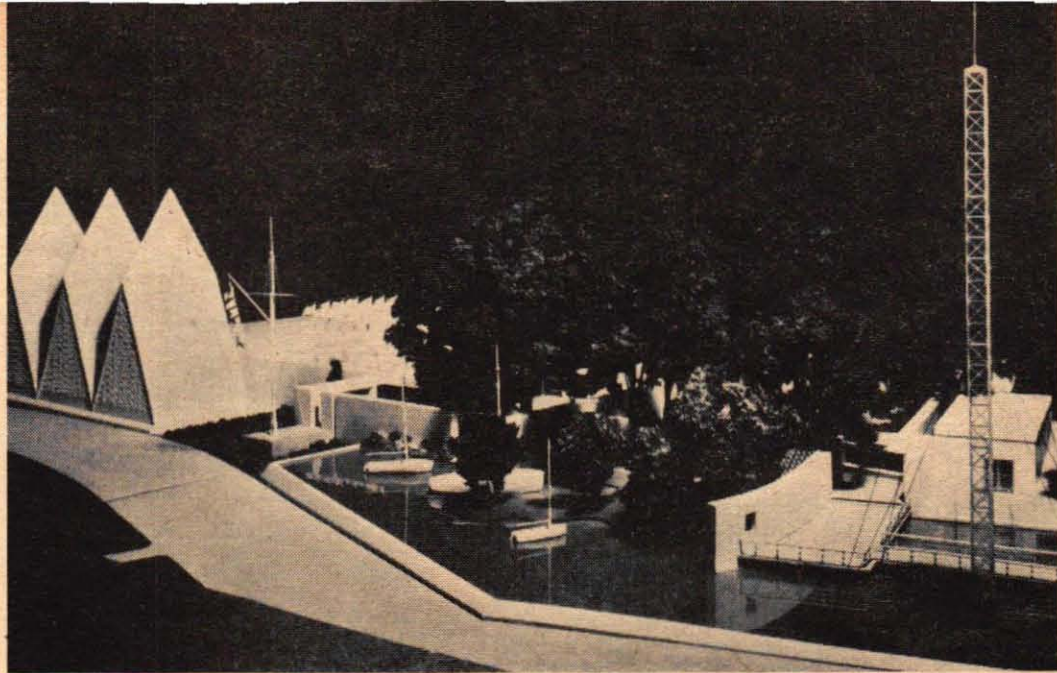
■ Den belgiska oljeindustrin ställer ut med modellläggningar, som visar en oljehamns funktion, fartygstrafiken dit osv. Här visas även ett 43 m högt borrhorn och en oljereservoar som är byggd av 64 polyester-element.

■ I den internationella hallen för vetenskap finns en mycket stor avdelning som behandlar atomer, nukleär- och atomfysik. Denna hall omfattar hela 10 000 m².

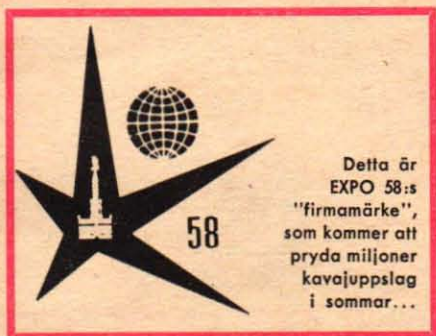
■ På utställningen kommer det att finnas 280 värdinnor — som alla kan tala minst tre språk flytande. Av dessa värdinnor behärskar bara två svenska.

Sovjetpaviljongen har bl. a. en avdelning som visar gruvdrift och oljeborrning. Besökarna kan stiga in i en hiss, där de genom specialeffekter får ett intryck av att åka ner i en gruva.

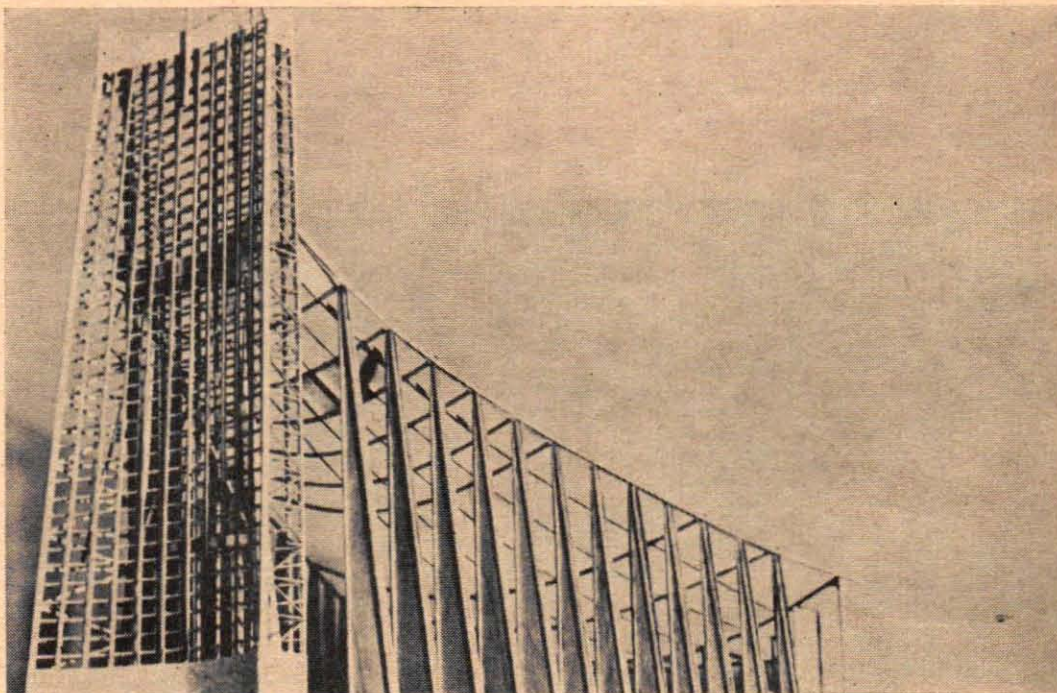
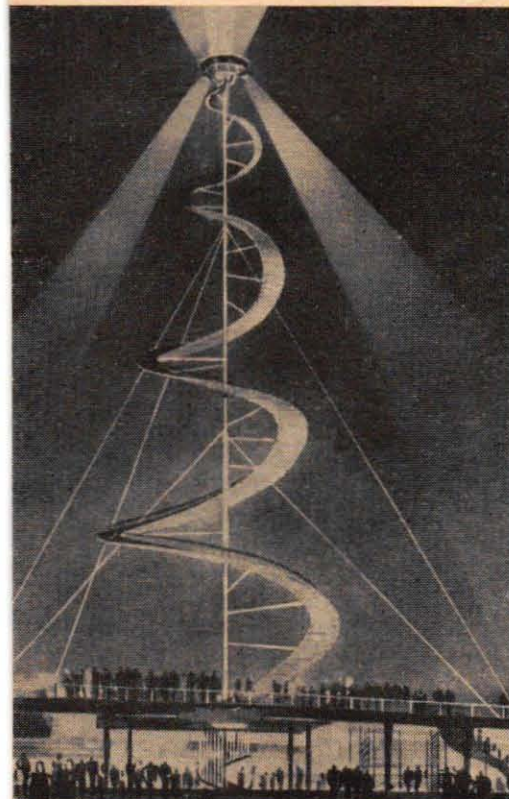

Den brittiska avdelningen skall lägga tonvikten på att visa engelskt sport- och friluftsliv och i denna utställning ingår även en typisk engelsk småbåtshamn. Bilden nedan visar Vatikanens kyrka, som har formen av ett beduintält. Tornet är 50 m högt och kyrkan har plats för 2 500 personer vid gudstjänster. Hela taket, som är sammansatt av väldiga glasrutor, hänger i väl tilltagna stålbalkar.

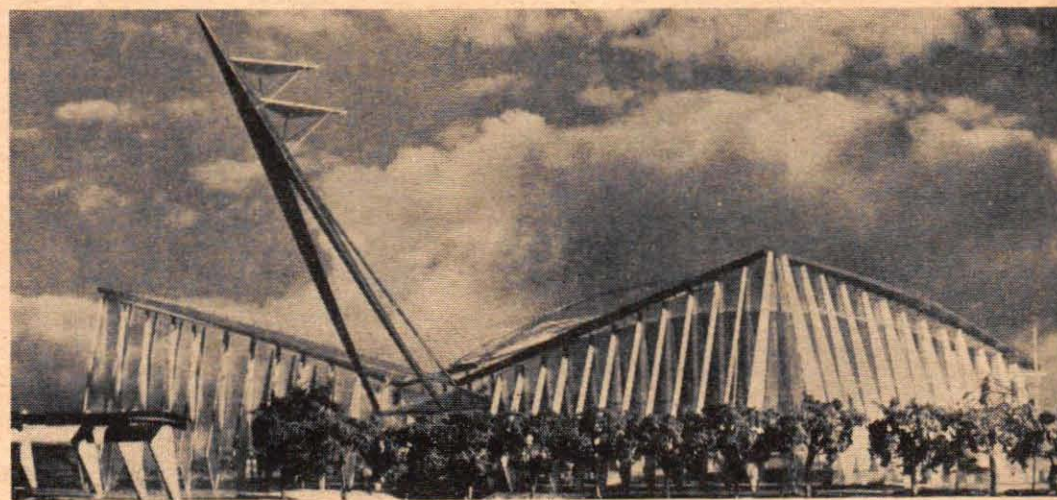

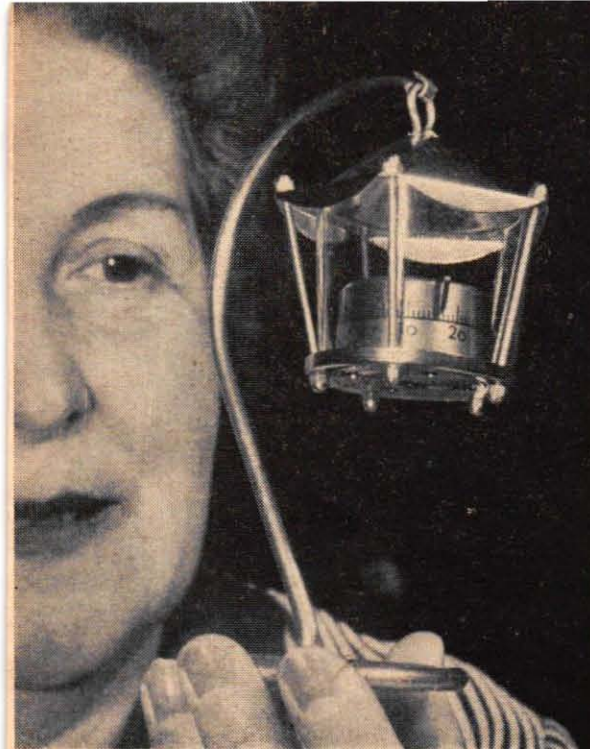
Detta är EXPO 58:s "firmamärke", som kommer att pryda miljoner kavajuppslag i sommar...

Många belgiska storföretag deltar med egna utställningar. Bolaget Eternit har t. ex. utställning i detta märkligt utformade spiraltorn, som ritats av den belgiske arkitekten Victor Bourgeois.

Den franska paviljongen är en väldig byggnad på 2 500 m². Den har formen av en fågel, där tornet utgör halsen och huvudet (nedan). I tornets topp kommer fransmännen att installera en TV-sändare.

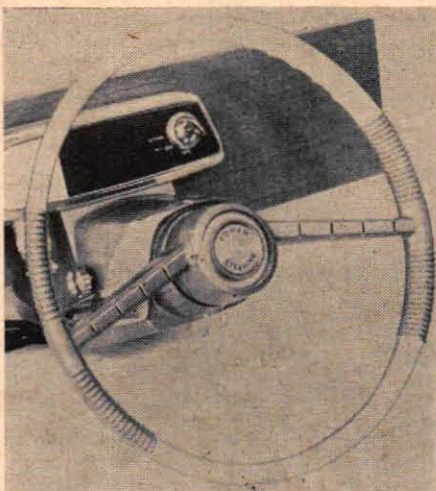
Biologen Carl Eklund, som är medlem av en amerikansk forskningsexpedition till Antarktis, lägger t. v. ner ett "ägg" i ett pingvinbo. Det lilla "ägget" innehåller en telemeter, dvs. en liten batteri-driven radiosändare (t. h.) som kan sända radiodata om kläckningstemperaturen i pingvinboet.

◀ En miniatyrl lykta? Nej, det är en högst originellt utformad ny termometer, som nyligen lanserades på den stora hus- och hemutställningen i Köln. Termometern har en liten visare som visar temperaturen.

Teknisk rundhorisont

Philips Mignon Phonokoffer är en batteridrivna, automatisk radiogrammofon. Batteriet ger tillräckligt med ström till gramfonverk och transistorförstärkare för spelning av 1 500 skivor.

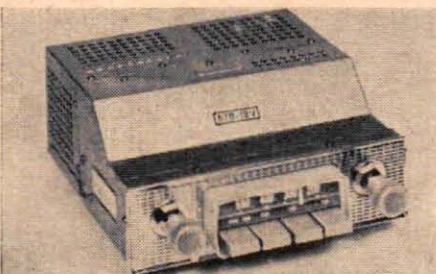
Scott-Atwater har lanserat elektrisk fjärrstyrning av utombordsmotorn. Rattförelserna omvandlas till elektriska impulser, som via en elektrisk kabel påverkar ett styraggregat på motorn.

Nu kan man spela miniatyrgolf på kaféer och konditorier. Spelautomaten Golf var nämligen en av nyheterna på vårens mässa i Frankfurt. I Tyskland kostar Golf 1 200 DM, dvs. ca 1 500 kronor.

◀ Denna praktiska väska av transparent vinylplast visades på båtutställningen i New York. Den är vattentät, motstår olja och fett och kan användas för att skydda filltar, kartor och böcker.

Luxorola bilradio har fyra rör och är avsedd för mellanväg och långväg. Den har volymkontroll och tangentomkopplare. Effektförbrukningen är ca 25 watt och apparaten levereras för 6 och 12 volt.

Entrén till New Yorks internationella flygplats skyddas av en valvbåge av rostfritt stål. Bågens spännvidd är 63 m, bredden 32 m och höjden 14 m. Aven ankomsthallens tak täcks med rostfritt stål.

Apropå omslaget:

MED SNURRA OCH GALOSCH

Snurretävlingar är rafflande upplevelser både för publiken och för dem som rattar galoscherna. En förstklassig båt och en prima motor kostar visserligen en hel del, men det är ändå fråga om en sport som ligger inom räckhåll för fartsugna grabbar.

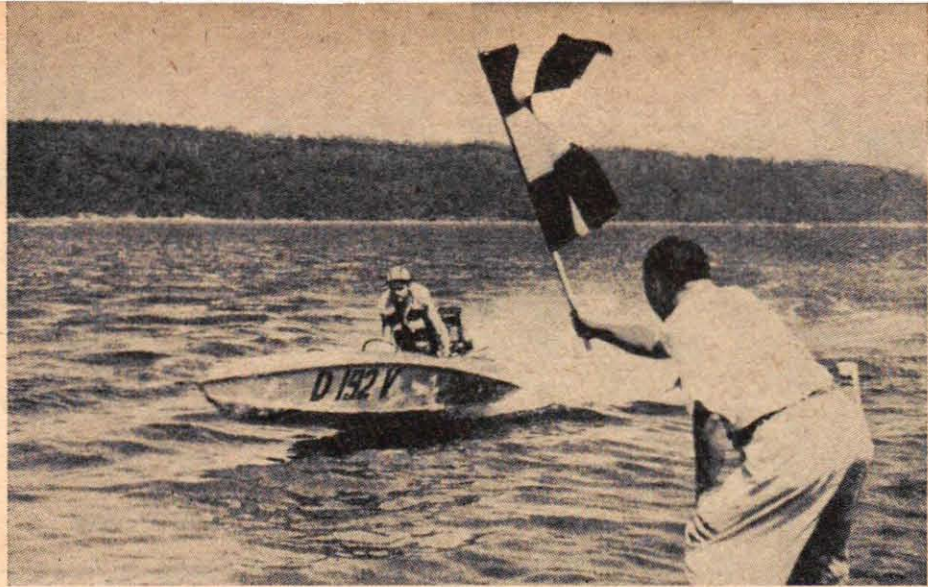

Svenska racerbåtsförare har firat triumfer vid flera EM. Här flyger Nisse Johansson fram i sin galosch vid 1953 års EM och Grand Prix i Köping. Nisse Johansson blev europamästare i sin klass.

Man över bord! Utbordarracing är en rafflande sport och här slungas P. A. Montgomery över bord vid en racertävling i USA. Föraren lyckades dock kravla sig ombord igen och körde racern i mål.

En fartmättad scen från ett europamästerskap i Milano. Tre galoscher i 500 kubiks-klassen rundar en boj under slutspurten. Sådana båtar kan rusa fram med en hastighet av över 100 km/tim!

Racerbåttävlingar är mycket populära i USA och det finns omkring 6 000 inregistrerade racerbåtar. Här fälls målflaggan för utbordar-esset Bob Switzer, som därmed vann farttävlingen Albany—New York.

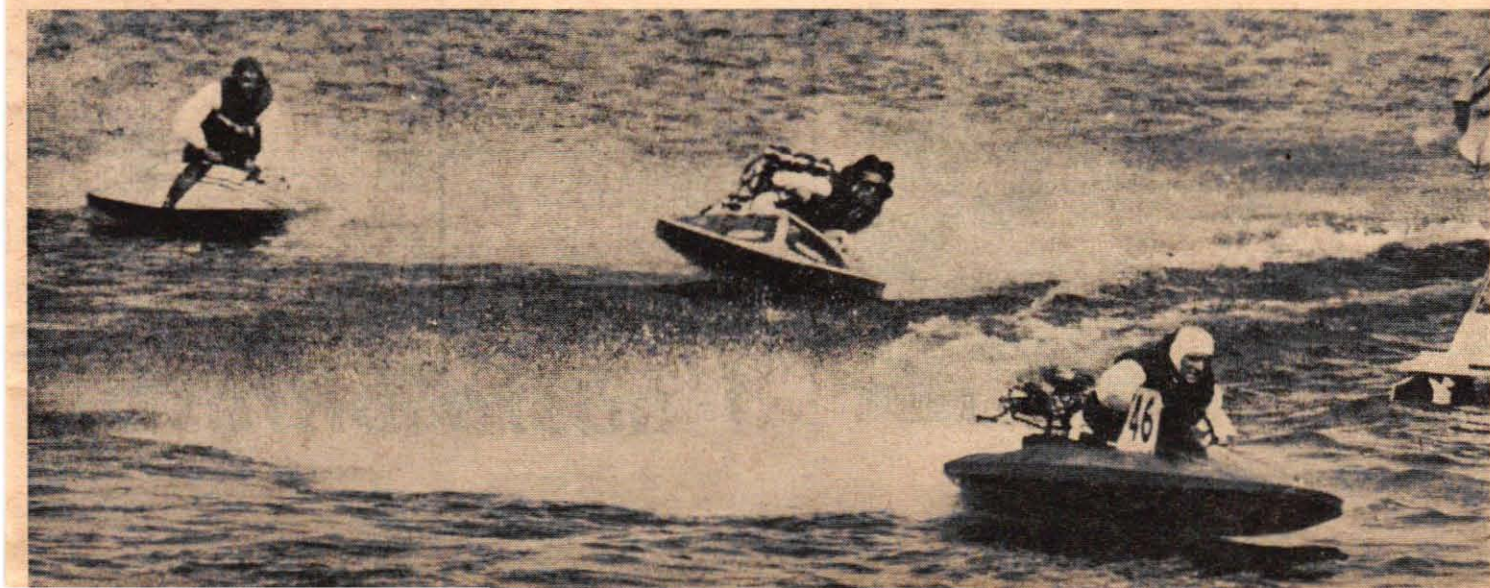
USA och Sovjet utan rekord

Här nedan lämnar vi en översikt av världsrekorden till sjöss. Engelmän, fransmän, italienare och tyskar har under senare år gjort en kraftig rush och pressat rekordsiffrorna uppåt. Märkligt nog håller varken amerikanare eller ryssar några världsrekord i racerbåtens hastighetstabell!

Som en jämförelse visas även de svenska rekorden, och det kan nämnas att Faleijs notering i C-klassen en gång var världsrekord i denna klass.

Siffran efter klassbokstaven betecknar den högsta tillåtna kubiksiffran. 250 cc betyder alltså att den tillåtna kubiken är 176—250 cc.

KLASS	FORARE	NATION	MOTOR	BÅT	km/tim
Readrivna Propeller	D. Campbell A. Ashbury	England England	Vickers Rolls-Royce	Bluebird Miss Super	384.94 296.95
SPORTBÅTAR MED STANDARDMOTORER (UTOMBORDARE)					
JU -175 cc	F. Vahle	England	König	Kanguruh	53.32
AU -250 cc	G. Carena	Italien	Mercury	Boomerang VI	65.95
BU -350 cc	P. Locatelli	Italien	König	—	88.05
CU -500 cc	O. Rocca	Frankrike	Mercury	—	80.74
CI -590 cc	Molinari	Italien	Johnson	—	62.18
DU -660 cc	Galimberti	Italien	Mercury	—	93.51
EU -850 cc	F. Giard	Frankrike	Evinrude	El Paracas	62.73
FU -1000 cc	O. Rocca	Frankrike	Evinrude	—	63.19
RACERBÅTAR MED UTOMBORDSMOTORER					
J -175 cc	R. Wollner	Tyskland	König	RBK Junior	75.08
A -250 cc	L. dell'Orto	Italien	König	Patuchkia	104.35
B -350 cc	G. Necchi	Italien	Carniti	—	108.78
C -500 cc	D. König	Tyskland	König	—	118.45
D -660 cc	C. Pagliano	Italien	Mercury	—	117.32
X -1000 cc	M. Leto di Prioli	Italien	Lesco	—	161.51
SVENSKA RACERREKORD				AR	km/tim
J -175 cc	E. Pettersson		Evinrude	1947	53.73
A -250 cc	Gunnar Faleij		Famo	1951	86.06
B -350 cc	H. Eriksson		JoHe	1954	73.37
C -500 cc	Gunnar Faleij		Famo	1951	107.79
X -1000 cc	F. Grumme		Draper	1946	113.03

Vad anser de om sin bil?

Britt som håller stilen

Morris Minor 1000, som nu ställs under bilägarnas lupp, är en gammal bekant i något förändrad version. Minor lanserades i Sverige 1949, den efterträdde gamla Morris 8 och blev en av efterkrigstidens populäraste småvagnar. Minor 1000, som presenterades på London-salongen 1956, satte ny fart på försäljningen, som under tiden dalat något, och i fjol såldes ca 2 500 Morris Minor i Sverige.

Förändringarna från den tidigare modellen var särskilt markanta under motorhuv, där hästkraftantalet höjts till 37 SAE hk. Dessutom fick Morris Minor ny växellåda, en något förändrad front men framför allt en ordentligt tilltagen bakruta, som ger fullt tillfredsställande sikt bakåt. Liksom övriga Morris-modeller har också nya Minor fått säkerhetsratt.

Siffror för Morris Minor

Motorn är en fyrcylindrig rad-motor med toppventiler. Volymen är på 0,950 liter, cylinderdiametern 63 mm, slaglängden 76 mm, kompressionen 8,3:1. Motorn utvecklar 37 hästkrafter vid 4 800 varv/minut. Acceleration från 0 och till 80 km/tim går på ca 25 sekunder.

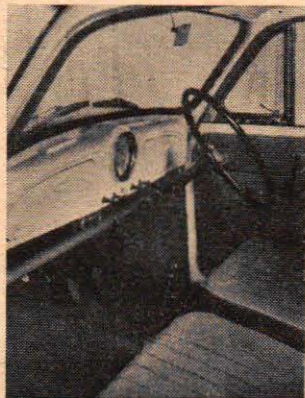
Morris Minor 1000 har självbärande helsvetsad stålkaross och individuell framhjulsupphängning med torsionsfjädring. Bakaxeln är hel med längsgående, halvelliptiska bladfjädrar. Stötdämpning och bromsning sker hydrauliskt.

Vagnen är fyrväxlad. Tvåan, trean och fyran är helsynkroniserade.

Andra aktuella data:

Längd	376 cm
Bredd	155 cm
Höjd	152 cm
Hjulbas	218 cm
Spårvidd fram	129 cm
Spårvidd bak	128 cm
Fri markhöjd	17 cm

Vändradie	503 cm
Däck	5,00x16
Tjänstevikt	ca 865 kg
Bensintanken rymmer	30 liter
Grundpris med värme, stänkskydd, underreksbeh., vindrutespolare och lev. trimn.	7 650 kr
Omsättningsskatt	760 kr
Skatt	110 kr

Teknik för Alla
ställer tio
närgångna frågor
till fem
ägare av
Morris Minor 1000

Bilscoleägare
EDVIN ZAAR

<i>Varför köpte ni Morris Minor 1000?</i>	Enda orsaken till att jag valde Morris Minor som körscolevagn, var ettårsgarantin, som ger ersättning för sönderdragna delar oavsett antalet körda mil. Jag har ännu en ny Minor 1000 och även den har gått praktiskt taget lika mycket på knappt ett år som den här.
<i>Hur långt har ni kört den?</i>	6 200 mil.
<i>Har ni haft några reparationer?</i>	Bara förslitning av kopplingen (lammeller och lager) på hela tiden.
<i>Hur är underhålls- och reparationskostnaderna?</i>	Jag tycker det är en mycket billig bil med bra andrahandsvärde.
<i>Hur stor är bensinförbrukningen?</i>	Det går omöjligt att komma över 0,7 l/mil. På långkörningar blir genomsnittet givetvis avsevärt lägre.
<i>Har er bil några särskilda nackdelar?</i>	Ventilationsrutorna var otöta och behövde justeras. Signaleringsknappen skulle skötas från rattcentrum och inte som nu med en liten spak under rattkranen. Minor kunde ha varit litet större, men då hade det förstås blivit en annan vagn.
<i>Har er bil några särskilda fördelar?</i>	Eventuella reparationer på Minor blir lätta, vagnen är omtyckt på verkstaden, eftersom allt sitter lättåtkomligt. Det finns startev, som är utomordentlig att ha när batteriet under ideliga mörkerkörningar med många starter blir svagt. Vagnen ligger fint på vägen, den har väldig acceleration och går fortare än mätaren visar. Sikt, fjädring, värme och kurvstabilitet är finfina.
<i>Vilka förbättringar vill ni föreslå?</i>	Flyttning av signaleringsknappen till rattcentrum. Friskluffintag som standard.
<i>Vilka tekniska finesser sätter ni särskilt värde på?</i>	Det finns inga sådana, bortsett från motorn, som är ett litet tekniskt underverk i precision och hållbarhet.
<i>Vad kan göras för att få bilen trafiksäkrare?</i>	Absolut ingenting. Bromsar och sikt är som de skall vara.

I nästa biltest:

5 ägare testar Morris Minor

Herr
GÖSTA OLOFSSON

Herr
TORSTEN FREDRIKSSON

Ingenjör
RUNE OLOVSSON

Järnvägstjänstemann
ERNST ENGELBERG

Jag hade motorcykel med sidvagn tidigare och hade kanske från början tänkt mig en ännu mindre bil än Morris Minor 1 000. Men då jag mera av en tillfällighet provade den tyckte jag att den var stor och rymlig för sin klass och det avgjorde till stor del mitt val.

Jag är faktiskt Morris-biten. Det är en bensinsnål vagn med trevligt utseende. Jag har min tredje nu. De två förra körde jag 7 000 respektive 4 500 mil utan att behöva kosta på någonting i reparationsväg.

Därför att den såg trevlig ut och verkligen tycktes vara en genomtänkt liten bil. När jag 1953 köpte min första Morris Minor var det kanske mest därför att leveranstiden var längre på ett par andra småbilar jag först tänkte på. Men under de 5 700 mil jag körde den gick allt perfekt.

När jag valde Morris Minor såg jag nog i första hand till bilens förmåga driftsekonomi. Vidare tyckte jag den bjöd på ett förhållandevis bra utrymme. Ettårsgarantin är en annan köpfördel, som man måste ta vederbörlig hänsyn till.

1 100 mil.

2 000 mil.

1 700 mil.

1 000 mil.

Bara en tätning av dörrarna från vilka det drog litet grand.

Ingenting.

Nej, inte ett dugg.

Inga än så länge.

Minor är billig att ha, fast förstås ungefär dubbelt så dyr som motorcykeln tidigare.

Den kostar förhållandevis litet att köra.

Den är en mycket billig vagn att ha.

Den är mycket billig att ha.

På landsväg med full last (fyra vuxna, ett barn och bagage) med 80—100 km/tim drog den 0,61 vid en kollning för någon tid sedan. Stadskörning 0,7—0,8.

Den senaste siffran på förbrukningen gäller de 1 850 första milen. Genomsnittet på den sträckan blev 0,66 l/mil.

På 400 semestermil i somras drog den i genomsnitt 0,6 l/mil. Förbrukningen har varit nere i 0,55 på andra långresor.

Jag kör rätt mycket i stadstrafik och därför ligger genomsnittet tämligen högt för min vagn — 0,7 l/mil.

Originalvärmen är inte fullgod i temperaturer under —10 grader. Det skulle gå lättare att komma i och ur baksätet. Det kunde gärna finnas en s. k. stropp i baksätet för passagerare att hålla sig i.

Det fanns ingen friskluft som standard. (Jag har själv gjort ett friskluftintag för en materialkostnad av knappt en tia.)

Den är litet för lätt i bakvagnen. Det fällbara framsätet tycker jag inte lika mycket om på Minor 1 000 som på den tidigare modellen. På den kunde man fälla först ryggsätet och sedan hela stolen om det behövdes. På senaste modellen har leden mellan ryggsätet och stol tagits bort.

Dörrarna sluter inte till riktigt tätt i stängt läge, och därför drar det något från golvet. Bagagerummet tycker jag inte är särskilt stort. Att inte friskluft ingår som standardutrustning är tråkigt.

Minor är accelerationssnabb med bromsar som man kan lita på. Den är mycket behaglig att köra, knappt någon vagn i Morris Minors klass ligger väl så bra på vägen. Utrymmet under motorhuven är väl tilltaget, jag har ledigt fått rum med en motorvärmare. Vagnen går som en klocka.

Motorn är mycket lättåtkomlig och man kan greja med den och justera mycket själv. Vägegenskaperna är fina. Det har jag fått belägg för genom ständiga resor landet runt — från Ystad till Haparanda. Det går både att köra sakta i tät stadstrafik och friska undan (130 km/tim kommer man upp i) om man så vill. Utrymmena är bra. Fyra personer får rum fint.

Den är bensinsnål och rymlig — bagageutrymmet är rätt bra. Värmen är bra. Temperaturen går upp snabbt. Accelerationen är utomordentlig. Morris är både i det avseendet och i flera andra fullt jämförbar med många andra småvagnar.

Den exakta styrningen är förmålig. Fjädringen är fin speciellt i framvagnen, där det är torsionsfjädring. Vagnen är bred och ligger bl. a. därför fint på vägen, speciellt i kurvor märker man de goda vägegenskaperna hos Morris. Slanglösa däck, snabb acceleration och bra instrumentering är andra fördelar. Motorn är påfallande lätt åtkomlig.

Jag skulle vilja ha synkronisering på eltan. Med tätare plåtskruv i klädseln skulle hela vagnen käntas tätare.

Det skulle finnas reservtank på exempelvis tre liter. Den är inte bäddbar (men på min Morris har jag själv ordnat det).

Dörrarna borde gå att få något tätare. Instrumenteringen skulle sitta mitt framför föraren och inte som nu samlad i mitten på instrumentpanelen.

Jag skulle absolut vilja ha ett bättre bagageutrymme.

Det finns inget utöver det för de flesta bilar vanliga.

Det är bra med signal och körriktningssvisare på en spak på rattstängan.

Fjädringen tycker jag är en finess. Den är förvånansvärt mjuk och bra även vid full last (fyra personer och bagage).

Jag tror knappt man kan säga att Morris Minor 1 000 har några speciella sådana finesser.

Morris Minor är fullt tillfredsställande i det avseendet.

Jag kan inte tänka mig något bromsarna är perfekta och sikten fullgod.

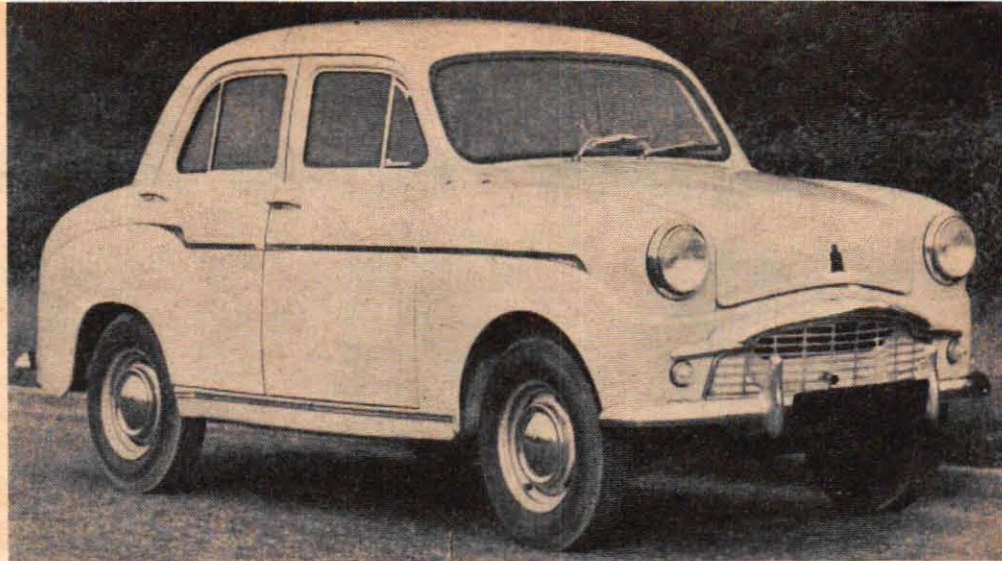
Bromsar och sikt är mycket bra. Det enda som kunde behövas är säkerhetselar och sådana tänker jag skaffa.

Det finns inget att klanka på hos Minor i det avseendet.

USA-inspirerade Vauxhall Victor

Stirling Moss testar ...

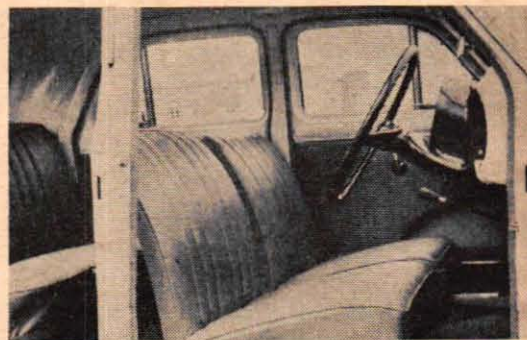

Vanguard Junior, som också behandlats i "Ågaren testar bilen", är en mera påkostad exportupplaga av den brittiska hemmamarknadens Standard 10. Tvåfärgslackering som standard hör till finesserna.

VANGUARD JUNIOR

Serien av provkörningsrapporter, signerade Stirling Moss, avslutas i och med denna artikel, åtminstone för i år. Men hans biltestningar är på god väg att bli en tradition i Teknik för Alla, och vi hoppas att han även nästa år skall kunna koppla av från tävlingsåkandet med att leka motorjournalist. I denna artikel behandlas hemmamarknadens motsvarighet till Vanguard Junior, utrustad med el-påverkad koppling.

Stirling Moss tycker om att kunna sträcka på benen när han kör och ur den synpunkten fick utrymme i Standard 10 och Vanguard Junior hans fulla gillande. Bra benutrymme även för baksätesspassagerarna.

Jag har en bekännelse att göra, när det gäller min testning av den här vagnen, som var utrustad med tvåpedalkontroll av märket Standard-drive. De första minuterna provade jag mig fram både upp och ned genom växellådan utan att lägga märke till den där lilla knappen på växelspaksknoppen. Den är till för att frikoppla motorn, och följaktligen använde jag inte kopplingen alls. Det säger en hel del om växellådan, att det faktiskt var möjligt att växla så pass smidigt trots uppenbart missbruk av resurserna.

Nåväl, efter att ha upptäckt mitt misstag och rättat till det, tycker jag fortfarande, att växlingen är en liten smula klumpigare än med normal växellåda. Men det går lättare när man har vant sig, och jag skulle vilja sammanfatta det så här: Vill man göra intryck på sina vänner med smidig och snabb växling, då skall man inte välja det här systemet. Men är man som jag ganska lat och inte gillar det ständiga fotarbetet i trafik, så borde Standard-drive vara idealiskt.

Standard 10-motorn har jag provat i ett par års tid i en specialutrustad Standard 8, och jag måste säga, att jag var mycket nöjd med den.

Den här dagen gjorde jag en heldags-tur från London ut på landet och sedan tillbaka. Jag tyckte vagnen kändes utmärkt i tät trafik, men naturligtvis är den inte idealisk för långkörning i snabb takt. Motorn är emellertid både stark

och elastisk. Treans växel går att använda ända upp till 80 km/tim utan ansträngning, medan jag däremot tyckte tvåans växel var en aning låg.

Fjädringen är liksom på Hillman Minx överraskande styv, men inte till överdrift. Jag fann bromsarna tillfredsställande, men jag hade en obehaglig känsla av att de mattas vid upprepade inbromsningar med full last.

Jag slängde runt med den här vagnen en hel del på småvägarna och kunde konstatera, att styrningen är lätt, direkt och behaglig. Vid hastigheter över 90 km/tim uppträder ett ganska kraftigt vindbrus, som jag personligen inte störs av och som jag vet är svårt att undvika. Det hörs kanske tydligare i den här vagnen, därför att motorn har en ganska låg ljudnivå.

Vad kontrollerna beträffar, så är min enda anmärkning, att handbromsen sitter ganska långt fram. Instrumentpanelens utformning föreföll mig en aning kantig och bränslemätaren var inte tillförlitlig.

Ventilationen föranleder ingen anmärkning och värmesystemet har en fruktansvärd kapacitet, men jag misslyckades med att få in kallluft.

För andra gången under den här testningsserien upptäckte jag till min glädje att jag kunde skjuta förarsätet så långt tillbaka, att jag till slut inte ens nådde pedalerna — fortfarande med benutrymme för baksätesspassageraren. Det är ytterst få vagnar, som klarar det provet.

Ryggstödet är fast och högt — en viktig detalj vid långkörning — och det är gott om svängrum för armarna och tillräckligt högt i tak.

De bakre sidofönstren går inte att veva ned helt, tyvärr, men att ha ventilationsrutor även i bakdörrarna tycker jag är en bra idé. De två solskyddena går också att fälla åt sidorna som skydd mot irriterande solljus genom sidorutorna.

Bagageutrymme är rymligt och har en trevlig golvbeklädnad, motorn är lätt åtkomlig och batteriet är välplacerat.

Det enda, som verkligen störde mig på den här vagnen var dess färgskala. Tvåfärgslackeringen var i mitt tycke ohygglig, ungefär som en "beefburger" med tomatås ovanpå, men en del andra färgsammansättningar verkade smakliga, och det här med färger är ju alltid en fråga om tycke och smak, och sådant skall man ju som bekant inte diskutera.

Skulle jag utfärda ett betyg för den här vagnen, så skulle det väl lyda någonting i stil med: en idealisk stadsbil. Den erbjuder absolut inte körning i Gran Turismo-klass, men det gör ju ingen bil i den här prisklassen. Men för shoppingturen eller om man skall köra ungarna till skolan — kort sagt för vanligt slängkörning inom en relativt begränsad rådjön — är den både stark och tålig. Till och med växellådan kommer säkerligen att växa med uppgiften — i synnerhet om man inte är så fumlig med den, som jag var.

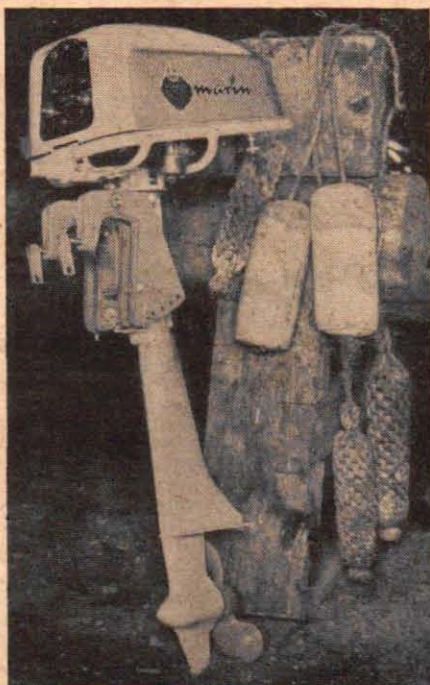
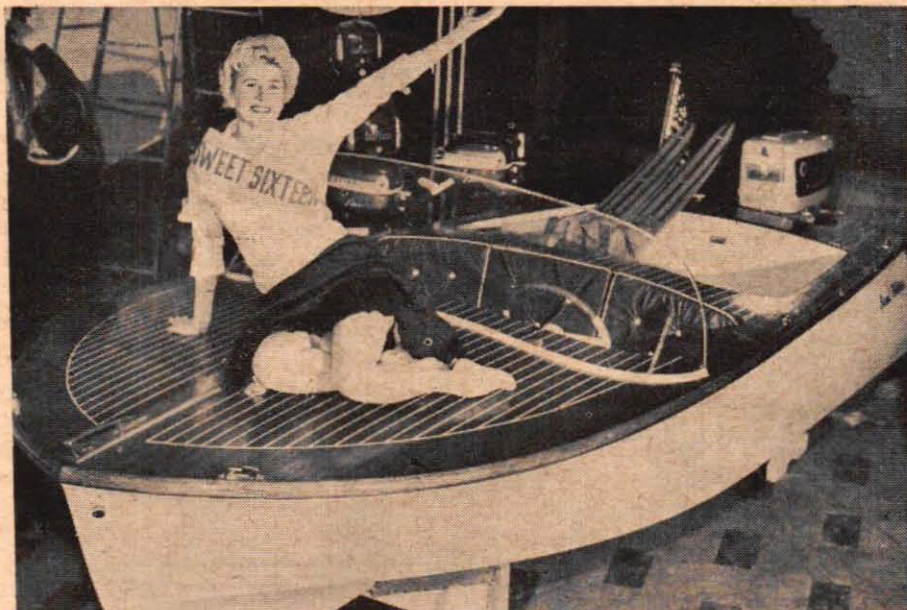
STIRLING MOSS.

**Folke Mannerstedts populära trimningsråd fortsätter i nästa nr:
HUR HÅRT SKALL JAG TRIMMA MIN VW OCH VAD KOSTAR DET?**

TA PLAST OMBORD!

Eleganta plastbåtar och färgstarka amerikanska utombordsmotorer satte sin prägel på Allt för Sjön, Skandinavians största båtutställning. STIG SANDELIN berättar här om läckra plastskapelser och urstärka aktersnurror för fräsande snabba körningar på skärgårdsfjärdarna. Allt tyder på att de glasfiberarmerade plastbåtarna blir framtidens melodi till sjöss.

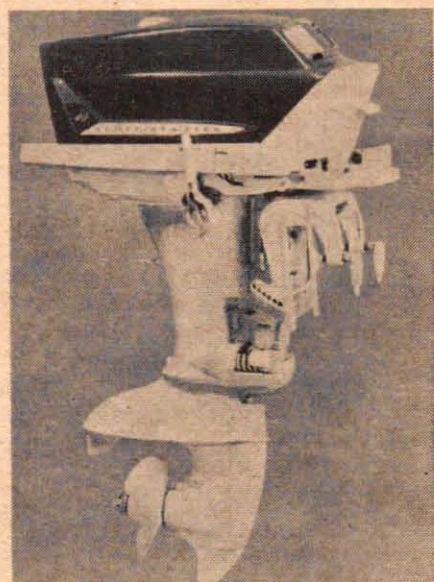
Charles Underwood byggde många av de snabbaste smuglarbåtarna under förbudstiden i USA, och hans plastbåt Sweet Sixteen — som nu byggs i Sverige — har också linjer med tonvikt på fart.

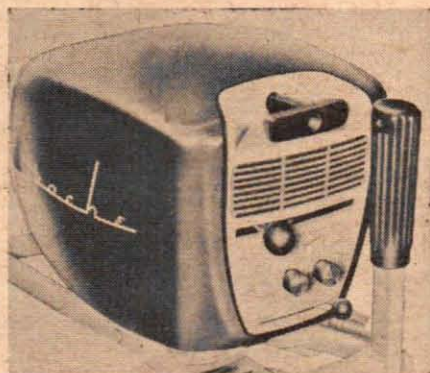
NV-Marin är Sveriges mest sålda utombordsmotor. 1958 års modell har en ny strömlinjeformad rigg. Dragkraften har ökats genom förbättrat avgassystem och motorn ger nu något över uppgivna 2,5 hk.

En bjässe för akterspegeln! Evinrude Four-Fifty är en V-4:a som utvecklar 50 hk vid 4000 v/min. Jätten väger 89 kg och suger ur en 22,7 l trycktank på en timme. Kylningen är termostatreglerad. Motorn, som är god för farter på över 30 knop, är upphängd i vibrationsdämpande gummielement.

Scott-Atwater visade sin serie läckra utombordare. De elegant formgivna kåporna är utförda i glasfiberplast och finns i sex olika färger. Bilden visar Scott-Atwaters Super Scott på 40 hästar. Scott-Atwater har motorer från 3,6 hk till 40 hk och en ny motor på 60 hk kommer i maj.

Apache är en liten ultralätt utombordare med praktisk 12 l trycktank. Apache ger fem hk vid 4500 v/min och väger bara 15 kg. Den är luftkyld och har bl. a. fällbart handtag (se bilden).

Mer om båtmässan hittar ni på sid. 25!

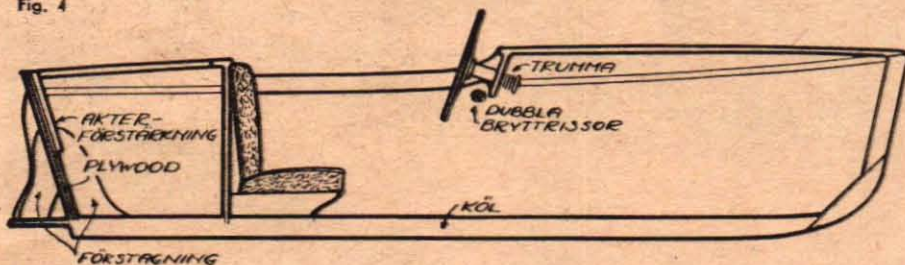
Fart och skönhet präglar den här eleganta plastbåten från Fisksätra Motorbåtsvarv. Fisksätra har flerårig erfarenhet av plastbåtbygge, och varvet visade också en rad trevliga nyheter. Figatto heter den här båten som är 6 m lång och 1,85 m bred. Med en motor på 125 hästar i motorrummet gör den 32 knop.

PLASTBÅT FÖR TVÅ

Redan när vi startade den sedan så uppmärksammade artikelserien "Bygg i plast" hade vi ett båtbygge på förberedelsestadiet, och vår korrespondens under seriens gång gav ytterligare belägg för att många läsare längtade efter att få pröva sina krafter på en plastbåt — och att många redan hade startat på egen hand. Nu kommer ett lämpligt nybörjarbygge för plastentusiasterna, en liten formskön båt för två personer och en utombordsmotor på upp till 5 hk. Råmaterialet till båten kostar inte över 400 kronor, försäkrar artikelförfattaren, ingenjör HJALMAR LARSSON.

Fig. 4

Genomsörningen av plastbåten visar, att det rör sig om en "stor" båt i litet format. Observera de kraftiga förstärkningarna i aktern för att plastskrovet skall stoppa för motorns vibrationer.

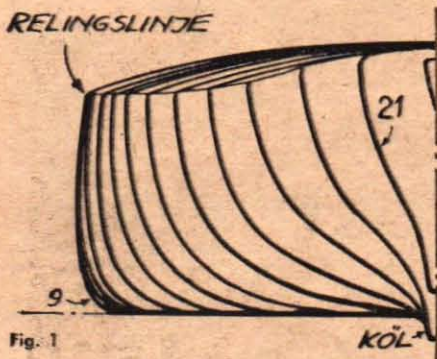
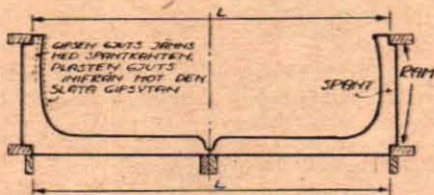

Fig. 1

Hur de olika spanten i "förskeppet" skiljer sig från varandra, framgår av teckningen ovan. Samliga spant finns uppritade i skala 1:10 på en särskild ritning, som kan beställas från Teknik för Alla. Se anvisning nedest i. v. på nästa sida.

Figur 2 ovan och 5 nedan visar två stadier av bygget vid samma punkt på båten. Ovan: uppbyggnaden före gjutningen, nedan skolet kompletteras.

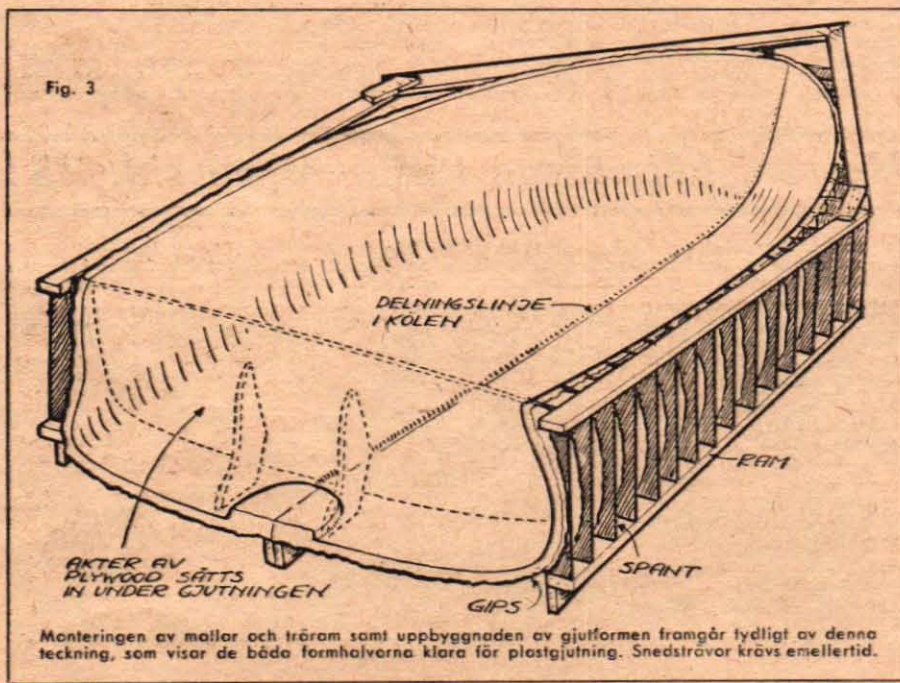
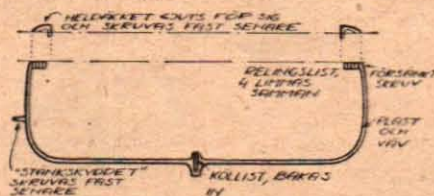

Fig. 3

Monteringen av mallar och träram samt uppbyggnaden av gjutformen framgår tydligt av denna teckning, som visar de båda formhalvorna klara för plastgjutning. Snedstråvor krävs emellertid.

Det verkliga projektet för plastbygge är båten. Samtidigt som båten är en av de mest populära fritidsnöjerna — det finns faktiskt fler båtar än bilar i Sverige — är den också en av de enklaste projekten för bygge i glasfiberarmerad plast.

Trä som hittills varit det dominerande konstruktionsmaterialet vid båtbygge har gett båtarna ett utseende som mer har passat materialet än vattnet. För amatörbygge har materialet i huvudsak varit plywood vilket av naturliga skäl gjort båtarna ganska kantiga, mest flat- eller V-bottnade. De rundbottnade båtarna har endast varit projekt för fackmannen eller för den extremt händige amatörbyggaren.

Plastbåten däremot har inga begränsningar vad formgivningen beträffar. Här är det bara att välja exakt den form man vill ha, svårigheten vid gjutningen blir ändå exakt densamma.

TfA presenterar här en liten 2,25 meters båt i plast. Den är bred och flatbottnad vilket gör den en synnerligen god stabilitet.

Vid konstruktion av plastbåtar kan man inte följa fullt samma riktlinjer som vid bygge i trä. Plastbåten blir avsevärt lättare, varför djupgående och fribordet blir helt andra än om man använder trä. Av dessa skäl måste bl. a. kölen i fören göras något vassare hos plastbåten och fribordet göras något lägre för att inte den del av båten som är ovan vatten skall påverkas allt för mycket av vinden.

Båten byggs lämpligen upp på samma sätt som TfA:s plastbil (se TfA nr 17, 18, 20, 21, 22, 24, 26, 1957, samt 1, 2 och 4, 1958). Har man modellen klar för sig behöver man inte bygga en positiv form utan man kan med fördel bygga den negativa formen direkt. Man bygger dock en positiv modell i skala 1:10 så att man får fram den exakta formen på spanten eller också kan man använda de spantritningar till den här båten som tillhandahålls av TfA och förstora upp dessa till full skala. Ett spant för varje decimeter av båtens längd finns medtaget.

När spanten förstörats på sätt som anges i b'bygget läggs de samman som fig. 1 visar. Detta för att få en kontroll på att alla spant är riktiga. Höjd och bredd kontrollmätts efter planritningarna. I fig. 1 är spanten från 9 till 22 sammanställda. På samma sätt gör man med spanten 1 till 9 och då ser man omedelbart om någon av spanten avviker från mönstret.

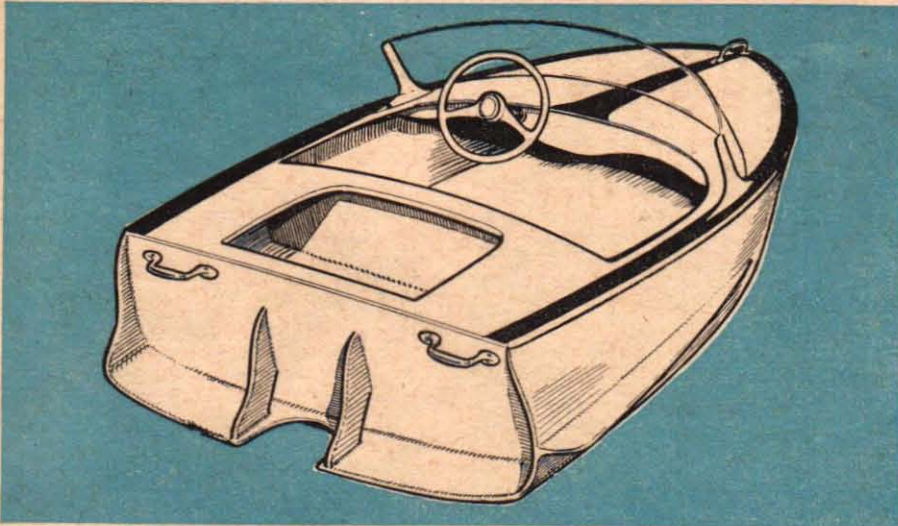
När detta är gjort är det klart att rita upp spanten för den negativa formen. För att spanten skall bli exakt symmetriskt uppställda utgår man hela tiden från ett par rammar som håller upp formen. Två identiska sådana rammar byggs upp, en i kölhöjd och en i relingshöjd. Mellan dessa rammar placeras spanten. För att man skall kunna lyfta ur båten efter gjutningen görs formen delad i en vänster- och en högerhalva med delningen i köllinjen.

Fig. 2 visar hur spant 10 är uppbyggd. Spantens invändiga konturlinje är båtens ytterkontur. Mättet L är mättet mellan ramarnas innerkanter. Man gör således ett jack i spanten som passas in i ramen. Alla spant från 1 till 15 har exakt samma avstånd mellan jacken, medan avståndet från 15 till 22 minskar. Dessa avstånd får man mäta upp för varje spant. Höjden mellan ramarna är hela tiden exakt lika.

Spanten (endast en halva) ritas upp på papper och kl'stras upp på en masonitskiva. Denna skiva läggs mot ytterligare en skiva och varje spant sägas ut i bandsåg så exakt som möjligt. Man får då två exemplar av varje spant.

De båda ramhalvorna byggs sedan upp i full skala med de angivna mätten. Varje ram byggs upp stabilt med snedstråvor och således inte så enkelt som fig. 3 visar. De båda halvorna skall passa exakt mot varandra men sammanfogas inte. De skall under bygget hållas samman med t. ex. tvingar.

Formen gjuts nu upp med gips på exakt samma sätt som den positiva formen till TfA:s bil. Här arbetar man dock från insidan eftersom det skall bli en negativ form. Ena halvan gjuts först och skarven i kölen

Ett läckert bygge eller hur? En praktisk detalj är handtagen i för och akter. Hela båten bör lätt kunna lyftas av två man, och placeras på terra firma efter varje lur på höljen. Inga bekymmer med båtplats här.

görs så rak och slät som möjligt. Man kan t. ex. gjuta den mot en bräda.

När första halvan gjutits fogas formhalvorna samman med tvingar och den andra halvan gjuts sedan man bestrukt skarven med släppmedel. Formen slipas och görs så slät som möjligt sedan den torkat. Aktern är öppen tills vidare. Akterspeglarna av plywood sätts in under gjutningen.

Formen mätas invändigt med shellack och mätas sedan med en blank golvferrissa av hög kvalitet. Följ hela tiden noggrant beskrivningen i samband med bilbygget. Att skaffa sig dessa TFA-nummer är mycket billigare än de flesta bättringar.

Formen är sedan klar att behandlas med bilvax och speciellsläppmedel för plasten och den spännande plastgjutningen kan sedan börja. Först bestryks hela båtytan med ett lager oarmerad plast. Detta lager får torka (härda) några timmar varefter man kan lägga på armeringen. Armeringen består här liksom i bilbygget av glasfiberväv. Först ett skikt tunn väv, sedan två skikt tjock väv och slutligen ett skikt tunn väv. Varje skikt ska dränkas in var för sig i plast.

Den enklaste metoden är att arbeta torrt i torrt, dvs. man låter varje skikt torka så mycket att plasten klädd utan att smeta. Då kan man lätt "klästra" fast glasfiberväven för varje skikt. Denna metod ger emellertid en knottig och ojämn yta på båtens insida.

Den bästa handarbetade ytan får man genom att arbeta vått i vått, dvs. man lägger på glasfiber skikt för skikt i den våta ännu ej härdade plasten. Denna metod fordrar stor snabbhet och härdighet, men ger i gengäld en mycket slät insida. Risken är att man använder för mycket plast som i så fall rinner ned i kölen. Försöker man undvika detta genom att snåla på plast riskerar man att glasfiber inte blir tillräckligt indränkt.

Metoden möjliggör dock att man kan gjuta en sådan båt på ca 3 timmar om allt är nog förberett, glasfiber tillskuren osv.

Behöver ni ritningar?

Funderar ni allvarligt på att bygga den här plastbåten i vår? I så fall får ni det nödvändiga ritningsmaterialet från Teknik för Alla för en mycket blygsam kostnad.

Sänd in kr 2:25 till Teknik för Alla, Box 3137, Stockholm 3, antingen i frimärken eller per postgiro 157992, så kommer en ritning med alla spantrutor i skala 1:10 samt en längdskiss av båten med de olika spanten inritade och numererade.

Skriv "Plastbåten" på kuvertet eller på postgirotalongen.

Bäst gjuts skrovet i halvkor med skarv i kölen där man lägger ett band glasfiberväv över varje skarv. Efter ett par skikt läggs en list in i kölen, se fig. 4 och 5. Plasten kan också hällas ut och sedan spridas med en pensel. Med litet träning finner ni säkert ut den lämpligaste metoden just för er.

Arbetar man med plasten vått i vått gäller det att hålla sig till de lägre procentvärdena när det gäller accelerator och härdare. För lång härdningstid gör dock att plasten får lång tid på sig att rinna ner i kölen. Lämpligt är att prova en liten sats före gjutningen och ta tid på härdningsprocessen. Härdningen bör komma ungefär samtidigt med att man är klar med gjutningen.

När skrovet är färdiggjuttet gör man en negativ form till däckets på samma sätt som båten i övrigt. I spantritingarna anges däckets form av kurvan ovanför den punktsträckade linjen. Formen till däckets behöver inte vara delbar på mitten, det kan man ändå lyfta ur utan svårighet.

På båtskrovets insida fastskruvas en relingslist, som dränks in helt i plast. Akterspeglarna av 20 mm plywood sätts in i rätt läge och gjuts fast med glasfiber och plast. Aktern förses först med stag. Monteringen av akterspeglarna bör göras så snart som möjligt efter gjutningen eller ännu hellre i direkt samband med gjutningen innan plasten ännu har härdats färdigt. Akterspeglarna klädes helt in i tunn glasfiber och dränks in i plast. Något öppet trä får inte förekomma någonstans i båten.

På samma sätt kan en mellanvägg bakom sätena läggas in. På båtens utsida fästs "stänkskydd" av plywood som kläddes med tunn glasfiber och plast. Skydden skruvas fast med träskruv från båtens insida. Innan skyddet läggs mot båten bestryks den först med plast och på insidan kläddes man ett band glasfiber över skruvskallarna.

Däckets fogas till skrovet genom att skruvas fast mot relingslisterna. Fogen bestryks även här med plast innan hopfogningen sker.

Om ett lämpligt färgpigment läggs i plasten under gjutningen, är ytbehandlingen i stort sett klar efter gjutningen. Plasten kan emellertid lackeras på samma sätt som en bil.

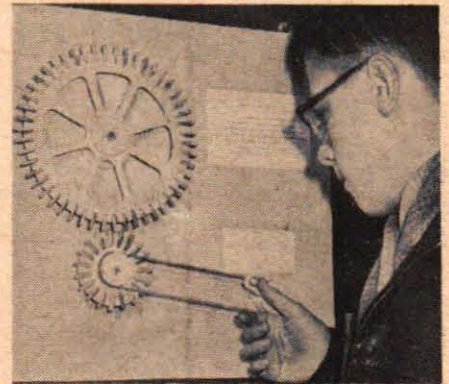
Gjuts färgmedlet i plasten kan man inte räkna med att få samma kvalitet som om den lackeras, då färgämnet visar en tendens att blekas i plasten. Man måste då i vilket fall som helst se till att man har så ljusa pigment som möjligt eller metallpigment t. ex. aluminiumbrons. Råd i den vägen kan ni få genom plastleverantören, i vårt fall AB Seriebåt i Stockholm.

Vad beträffar inredningen kan denna göras på samma sätt som hos andra båtar. Genom att plasten är något tyngre än vatten — specifika vikten är t. ex. 1,2 — bör båten förses med flytkroppar av s. k. cellplast, varigenom båten görs osänkbar.

Teknik-succé

Kastar Tekniska Museets chef intendent Torsten Althin en vas mot den duckande Lars-Arne Blom? Nej, bilden togs då museichefen gjorde en intressant materialdemonstration vid invigningen av den fjärde Teknik i Miniatur. Vid invigningen talade även Tekniska Museets studierektor fil. dr Ernst Herlin om modellbyggets stora betydelse. Teknik i Miniatur har för övrigt blivit en verklig publiksuccé och av allt att döma förlängs utställningen så att den varar över påsk.

Dr Robert Wadensten, Varberg, visade tre intressanta konstruktioner på TiM IV. Här visas hans magnetiska transmission där hjulrörelsen överförs utan att kuggarna är i metallisk kontakt.

Tanken får tryck

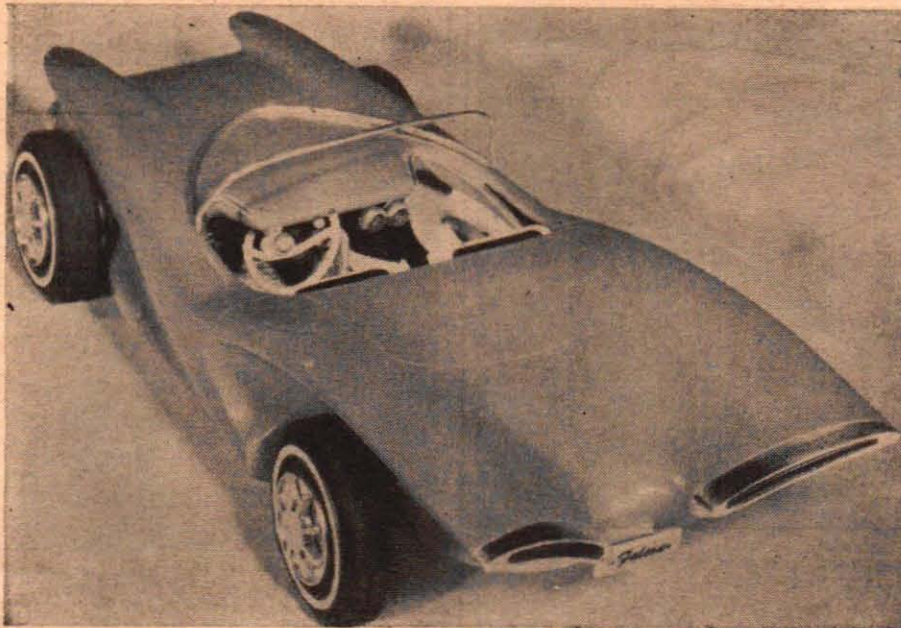

En trycktank hör inte bara till den nödvändiga utrustningen för större aktersnurror utan kan också bli till nytta och nöje som komplement till småmotorer med begränsad tankvolym. En sådan trycktank kan den händige själv tillverka. Utgångsmaterialet är en bensindunk, t. ex. en Jeepdunk, som förses med en liten luftpump av det slag som används för att pumpa upp fotbollar, och ett rör som går till dunkens botten. Röret förses med en slang av önskad längd, och när luft pumpas in i tanken pressas bensinen upp i slangen.

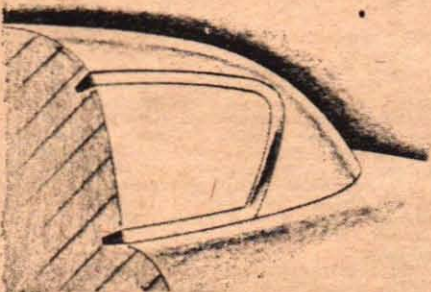
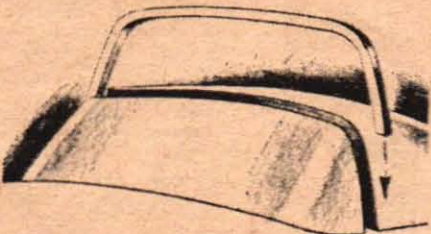
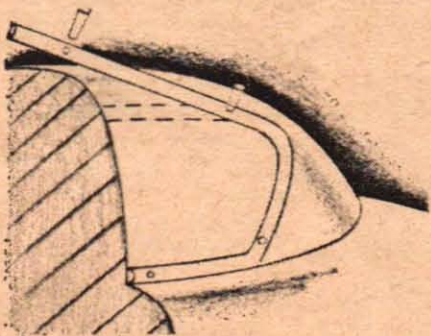
Röret måste lötas fast vid dunken. Observera explosionsrisken! Spola ur dunken med vatten och stäng in te till påfyllningslocket under lödningen. Känn efter att det inte luktar bensin om dunken innan ni börjar löda. Rörlets bottenmyning skall stå ca 5 mm från botten och så nära ena hörnet som möjligt.

Pumpen måste vara försedd med backventil så att luften inte rusar tillbaka in i pumpen för varje tag. Locket måste också sluta tätt så att luften inte heller den vägen kan smita ut.

En vanlig cykel- eller fotpump går naturligtvis att använda om man löder in en ventil till en bilslang i stället för pumpen.

SLÄPP FANTASIN LOS är mottot i tävlingen om framtidsbilen, och bilen ovan är ett exempel på en originell konstruktion, prisbelönad i den amerikanska originaltävlingen. Hur blir er drömbil?

Framtidsbilen:

DETALJERNA SOM GÖR'ET!

Det bör kunna bli en givande vår för händiga bilentusiaster. I Teknik för Allas stora designtävling FRAMTIDSBILEN lockar vi med sammanlagt över 50 priser, presenterade i Teknik för Alla nr 5, men därtill kommer flera unika extrapriser från bilfabriker i Sverige och utlandet.

Tävlingen är öppen för alla, oberoende av ålder, och ni har hela återstoden av april månad på er.

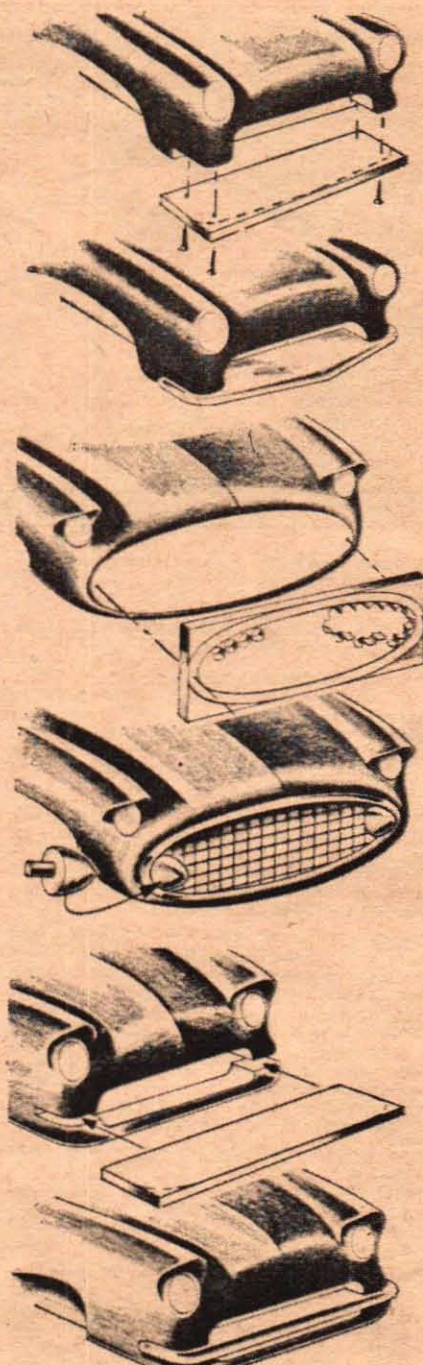
Ni kan bygga en modell av en drömbil, eller ni kan rita den i skiss, dels från sidan, dels snett framifrån och snett bakifrån.

Ni får gärna deltaga i båda klasserna och har alltså chans att ta hem flera priser.

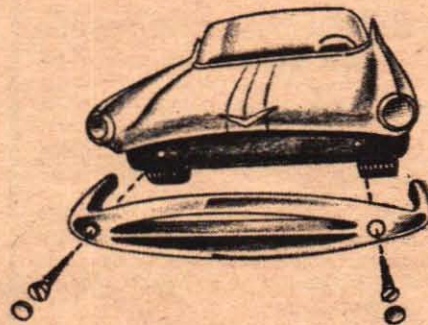
I båda klasserna har ni nytta av en ritning med fullständiga måttanvisningar. Ritningen, som kan användas som underlag för skissarbetet, beställs från Teknik för Alla och kostar 50 öre, som ni kan sända in i frimärken. Skriv Framtidsbilen på kuvertet.

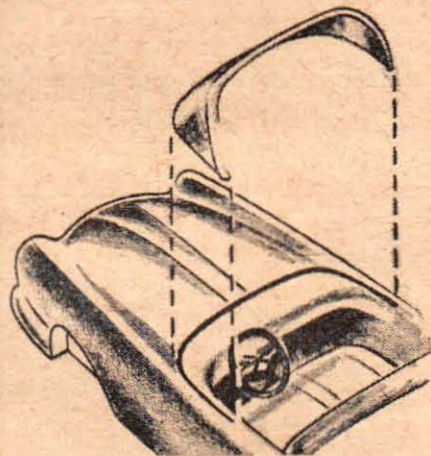
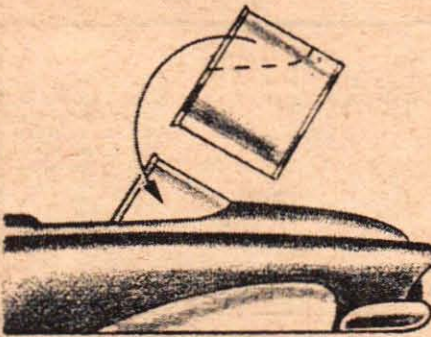
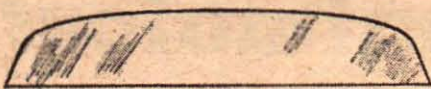
I nr 5 och 6 av Teknik för Alla gavs anvisningar för bygge av en modell i lera, utarbetande av modellen i trä samt gjutning av lermodell i gips. I nästa nummer av vår instruktionsserie över modellbilens tillkomst, behandlas målningen.

FONSTERKONTURER kan markeras med hjälp av en kniv som på den övre av teckningarna till vänster, men man kan förhöja intrycket avsevärt med hjälp av blanka lister. Antingen kan man borra och fila ut listerna ur aluminiumplåt eller också böja och fästa tunna remsor med hjälp av t. ex. tappar. Tjockare lister kan placeras i urtag. Prova också att klä in kromdetaljer med s. k. aluminiumfolie, som finns i välsorterade affärer.

GREJA GRILLEN med hjälp av t. ex. aluminiumbitar, en borrar, fil och smörgelduk. Variationsmöjligheterna är stora, och teckningarna ovan vill bara ge exempel på olika metoder att åstadkomma en dekorativ kylarmaskering. Nedan visas ett praktiskt sätt att montera en stötfångare. Skruvarna läcks av plastbitar, som på den färdiga produkten spelar rollen av t. ex. parkeringsljus. Hittar ni själv några andra fina knep?

VINDRUTA AV PLÅT kan man lätt tillverka för en kabriolet-modell. Ta reda på en tom konservburk av blank plåt. Börja sedan med att prova vindrutans form med hjälp av kartong.

När man fått fram en mall i kartong, för man över mönstret till konservburken och ser till att den vikta plåtkanten på burken stämmer med den blivande vindrutans övre kant.

Beräkna därefter en liten marginal i nedre kanten för nedsänkning i ett spår på modellen (om ni inte gjort detta spår redan före utprovningen) och klipp plåten.

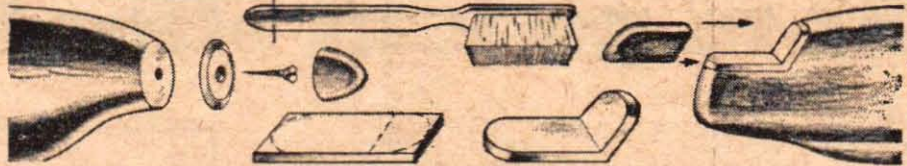
Forma till rutan och klistra fast den i ett spår som bilden ovan visar.

VINDRUTA AV GLAS tillverkar den händig med hjälp av en mall i trä och en bit plexiglas. Forma ett trästycke till vindrutans form och putsa ytan tills den blir perfekt. Spänn därefter en bit flanel över den putsade ytan.

Värm upp ett tillräckligt stort stycke plexiglas i en ugn tills glaset blir mjukt och får en gummiaktig konsistens. Ta handskar på händerna och ta ut plexiglasbiten och placera den hastigt mot den rundade flaneltäckta ytan. Håll i glaset utanför den blivande vindrutans kontur för att inte riskera att göra avtryck i rutan. När glaset stelnat, renklippes konturerna med en fin såg och putsas med fil.

En illusorisk gummikant runt glaset får man genom att trä på en uppskuren plastkabel ur vilken ledningstråden avlägsnats.

STOPPLJUS kan tillverkas av t. ex. skaffet till en kasserad tandborste i röd plast. Man bestämmer sig rör vilken utformning ljusen skall ha och filar sedan skaffets yttre del till den rätta formen.

Först därefter sågar man försiktigt av den formade delen, som passas in i modellbilens bakparti.

Teckningen ovan visar två olika huvudtyper av stoppljus, tillverkade enligt denna metod. Extra elegant blir det hela, om man också lägger in "kromlist" runt ljusen. Det är lättare än man tror, man filar bara till ett stycke aluminiumplåt, som sedan skaffets yttre del till den rätta formen. För det röda glasliknande materialet. Slutputsning kan ske på modellen, innan denna målas.

Med fantasi och uppfinningsrikedom kan ni säkert variera det här lemat ytterligare. Inventera någon gammal skräplåda med småprylar därhemma, och se vad som kan passa.

Rätt plastglas finns också att köpa, men det går också att måla den röda färgen på stoppljus, backljus m. m. om man så önskar.

HJULEN till er drömbil, behöver inte kunna rulla, utan kan mycket väl monteras fast. Enklaste sättet att fästa hjulen i en trämodell är att skruva fast dem. Syns endast halva hjulen, kan man kapa hjulet på hälften och fästa det med skruv underifrån. I gipsmodeller kan man fästa hjulen genom att gjuta fast skruvskallen eller genom att placera en hel hjulaxel i en försänkning och gjuta fast den.

EN ÖPPEN VAGN kan man tillverka genom att montera samman flera olika träblock, som redan på detta stadium fått sin grundform.

Väljer man att tillverka modellen av ett massivt trästycke, kan man såga ut mittpartiet med hjälp av en sticksåg, för att lättare kunna arbeta ut vagnens interiör.

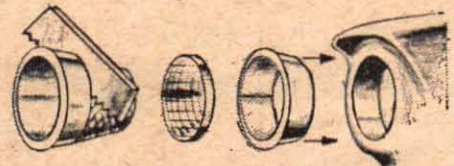
Sätena tillverkas av kvistfritt virke. Man tar ut proportionerna för sätena med hjälp av konturerna på ritningsunderlaget (som beställes hos TFA mot 50 öre i frimärken) och skär sedan ut sätena med hjälp av en kniv.

En viss mönstring i "klädseln" kan göra interiören mycket läcker, när färgen kommer på. Experimentera gärna med två färgfält på klädseln och markera skiljelinjerna diskret med hjälp av kniv eller fil.

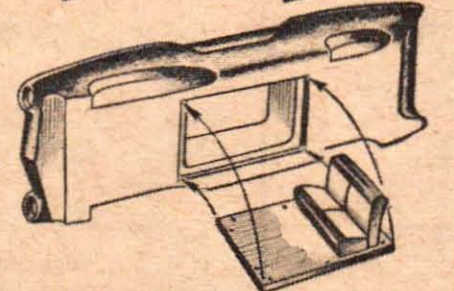
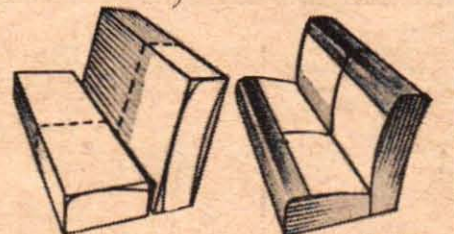
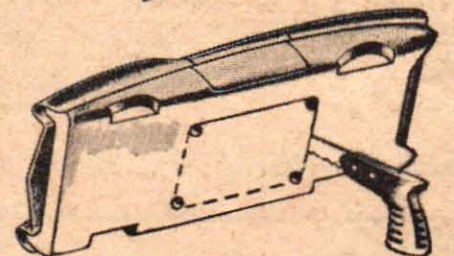
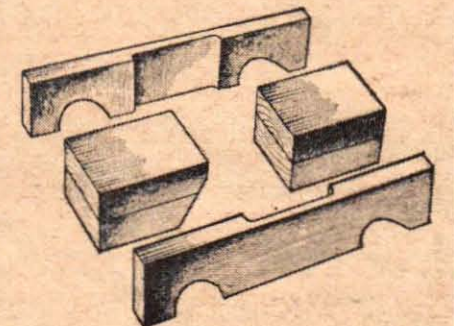
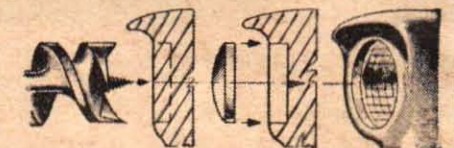
När de båda elementen i varje säte, ryggstöd och dyna, är färdigbearbetade, limmas de samman.

Båda sätena monteras på en träfiberplatta eller på plywood. Observera, att hela detta parti av bilmodellen bör målas innan det sätts fast på sin plats. Det kan nämligen bli mycket svårt att komma åt att måla golvet, sätena m. m. när modellen i övrigt är färdig att målas. Prova in partiet i bilen och gör nödvändiga ändringar undan för undan.

Kardantunneln som i många moderna bilar används som plats för diverse utrustning, måste också finnas på den lösa plattan om man vill göra en kardandrivna vagn realistisk. Det räcker med att placera en stump av kardantunneln mellan fram och baksätet och en annan framför framsätet, varvid man naturligtvis bör se till, att det finns en fortsättning på tunneln framåt.

STRALKASTARE tillverkas lämpligen av genomskinlig plast, som filas rund. En blank list runt glaset kan man få genom att såga av en fingerborg, men man kan också, som på teckningen nedan, lägga glaset direkt i en borrar fördjupning.

Är ni på jakt efter båtmotor?

■ **INOMBORDSMOTORN FAVORISERAS** av tiotusentals svenska båtägare då den som regel kan byggas robustare och därmed blir mer långlivad än utombordsmotorn. I de flesta fallen drar också inombordsmotorerna mindre bränsle och går tystare än sina kollegor utombords.

■ **I DEN OMFATTANDE TABELLEN** som presenteras på detta uppslag visar vi vad marknaden f. n. har att erbjuda från små lågvarviga motorer för bruksbåtarna upp till hästkraftsjetar för racerbåtarna.

■ **DENNA GUIDE FÖR SPEKULANTER** på inombordsmotorer visar fabriken i bokstavsordning. För att vinna utrymme har det blivit nödvändigt att göra en del förenklingar. Det har t. ex. inte varit möjligt att ange vad som innefattas i priset för varje motortyp, men som regel kan sägas att priset, då inget annat uppges, gäller komplett motor med backslag och i de flesta fall instrumentbräda.

■ **OM EN MOTOR KAN LEVERERAS** både för bensin- och fotogendrift avser priset motorn i bensinutförande. Fotogen-versionen blir något dyrare. Viktsiffran gäller den lättaste motorversionen. Finns en motor i både handstarts- och elstartutförande, gäller den angivna vikten handstartsförandet och man måste alltså räkna med en något större vikt för motorn i elstartsförande.

■ **DE SOM ÖNSKAR NÄRMARE UPPGIFT** om någon av motorerna i tabellen, kan vända sig till motorns tillverkare eller generalagent. Här lämnar vi därför en sammanställning över de aktuella adresserna:

Albin, Albin Motor, Kristinehamn; BSM, Bergbolagen AB, Lindesberg; Dearborn Interceptors, AB Motorreimers, Östermalmsgatan 68, Stockholm O; FM, Grebbestad Bil & Motor, Grebbestad; Ford Marin, Motor AB Nils Gustafson, Tullvaksvägen 23, Stockholm; Färe-Göta, AB Götamotorer, Osby; Graymarine, AB Linco, Linnégatan 31, Stockholm O; Karl-Erik, AB Lindösdiesle, Drohningsgatan 80, Stockholm; Pentamotorerna, Penta, Göteborg; Perkins AB Industriediesel, Stockholm; Solo, Bröderna Skoogs Motorfabrik AB, Borlänge; Stuart, Ingenjörfirman T. Jutgård, Körsbärsvägen 10, Stockholm; Universal, P. A. Seton & Co AB, Grev Magnigatan 8 A, Stockholm O.

Sammanställd av STIG SANDELIN

Fabrikat	Motor	hk vid v/min	Bränsle	Vikt kg	Pris
ALBIN					
Jungman O-11	1-cyl, 2-takt, vattenkyld	5 hk vid 1 600 v/min	Bensin Fotogen	92	1 425 m. handstart, 1 665 m. kedjestart, 2 265 m. elstart. Fotogenutf. resp. 1 480, 1 720, 2 320 kr.
Kadett O-21	2-cyl, 4-takt, vattenkyld	10 hk vid 1 600 v/min	Bensin Fotogen	116	1 900 kr m. handstart, 2 210 kr m. kedjestart, 2 620 kr m. elstart. Fotogenutf. resp. 1 975, 2 285, 2 695 kr.
Båtsman AL-23	2-cyl, 4-takt, vattenkyld	15 hk vid 1 500 v/min	Bensin Fotogen	178	2 325 kr m. handstart, 2 650 kr m. kedjestart, 3 200 kr m. elstart. Fotogenutf. resp. 2 445, 2 770, 3 320 kr.
Styrman O-41	4-cyl, 4-takt, vattenkyld	20 hk vid 1 600 v/min	Bensin Fotogen	218	3 425 kr m. kedjestart, 3 745 kr m. elstart. Fotogenutf. resp. 3 585, 3 905 kr.
Styrman O-411	4-cyl, 4-takt, vattenkyld	40 hk vid 2 500 v/min	Bensin	225	4 000 kr m. elstart.
Kommandör A-4	4-cyl, 4-takt, vattenkyld	60 hk vid 3 000 v/min	Bensin	306	5 300 kr m. elstart.
Amiral A-6	6-cyl, 4-takt, vattenkyld	95 hk vid 3 000 v/min	Bensin Fotogen	388	7 350 kr m. elstart.

BSM					
VLD-5	1-cyl, 4-takt, vattenkyld	6 hk vid 1 400 v/min	Dieselolja	155	2 300 kr m. backslag, 2 685 kr m. friktionskoppling, 2 600 kr m. backslag o. red. växel.
2FD25 BX	2-cyl, 4-takt, vattenkyld	17 hk vid 1 800 v/min	Dieselolja	280	5 600 kr m. backslag o. red. växel.
13	1-cyl, 2-takt, vattenkyld röljmotor	10 hk vid 1 000 v/min	Dieselolja	290	2 860 kr m. backslag, 2 655 kr m. friktionskoppling.
14	1-cyl, 2-takt, vattenkyld röljmotor	15 hk vid 800 v/min	Dieselolja	530	4 365 kr m. backslag, 3 845 kr m. friktionskoppling.
DEARBORN INTERCEPTORS					
I-145	8 cyl, 4-takt, vattenkyld	149 hk vid 4 000 v/min	Bensin	290	11 300 kr
I-165	8 cyl, 4-takt, vattenkyld	165 hk vid 4 000 v/min	Bensin	290	11 950 kr
I-185	8 cyl, 4-takt, vattenkyld	185 hk vid 4 000 v/min	Bensin	290	12 400 kr
I-215	8 cyl, 4-takt, vattenkyld	215 hk vid 4 000 v/min	Bensin	290	13 800 kr
FM					
FM	1-cyl, 2-takt, vattenkyld	3 hk vid 800 v/min	Bensin Fotogen	60	730 kr samt 10 procent tull.
FM	1-cyl, 4-takt, vattenkyld	3,5 hk vid 800 v/min	Bensin Fotogen	100	985 kr samt 10 procent tull.
FM	1-cyl, 4-takt, vattenkyld	4 hk vid 800 v/min	Bensin Fotogen	105	1 020 kr samt 10 procent tull.
FM	1-cyl, 4-takt, vattenkyld	6 hk vid 800 v/min	Bensin Fotogen	160	1 190 kr samt 10 procent tull.
FM	1-cyl, 4-takt, vattenkyld	7 hk vid 800 v/min	Bensin Fotogen	170	1 265 kr samt 10 procent tull.
FM	2-cyl, 4-takt, vattenkyld	8 hk vid 1 100 v/min	Bensin Fotogen	170	1 715 kr samt 10 procent tull.
FM	2-cyl, 4-takt, vattenkyld	12,5 hk vid 1 100 v/min	Bensin Fotogen	195	1 880 kr samt 10 procent tull.
FORD Marin					
Sjöhunden	4-cyl, 4-takt, vattenkyld	25 hk vid 2 700 v/min	Bensin	110	2 780 kr
Sjöbjörnen	4-cyl, 4-takt, vattenkyld	50 hk vid 2 400 v/min	Fotogen	240	4 400 kr
Zephyr	6-cyl, 4-takt, vattenkyld	54 hk vid 3 500 v/min	Bensin	165	4 100 kr
d:o	"	80 hk vid 3 500 v/min	Bensin	165	4 400 kr
V 8	8-cyl, 4-takt, sölvattenkyld	100 hk vid 3 200 v/min	Bensin	360	7 800 kr
Diesel Thames	4-cyl, 4-takt, vattenkyld	65 hk vid 2 400 v/min	Dieselolja	420	7 800 kr
Diesel Thames	6-cyl, 4-takt, vattenkyld	88 hk vid 2 400 v/min	Dieselolja	480	9 500 kr
FÄRE-GÖTA					
5	1 cyl, 2-takt, luftkyld	5 hk vid 2 000 v/min	Bensin Fotogen	60	1 214 kr m. backslag och propelleraxel. Med reversibel propeller 1 149 kr.
6	1 cyl, 2-takt, luftkyld	6 hk vid 2 500 v/min	Bensin Fotogen	65	1 469 kr m. backslag, propelleraxel och reduktionsväxel. Med reduktionsväxel o. reversibel propeller 1 484 kr.
10	2 cyl, 2-takt, luftkyld	10 hk vid 2 000 v/min	Bensin Fotogen	80	1 777 kr m. backslag och propelleraxel. Med rev. prop. 1 697 kr.
12	2 cyl, 2-takt, luftkyld	12 hk vid 2 500 v/min	Bensin Fotogen	85	2 077 kr m. backslag, propelleraxel o. red. växel. Med red. växel och rev. propeller 2 052 kr.
15	3 cyl, 2-takt, luftkyld	15 hk vid 2 000 v/min	Bensin Fotogen	115	2 915 kr m. backslag och prop. axel. Med rev. prop. 2 885 kr.
18	3 cyl, 2-takt, luftkyld	18 hk vid 2 500 v/min	Bensin Fotogen	120	3 220 kr m. backslag, prop.-axel och red. växel. Med rev. prop. o. red.-växel 3 250 kr.

Låt vår salong bli er guide!

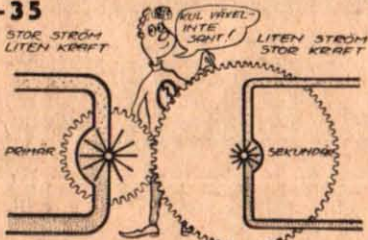
Fabrikat	Motor	hk vid v/min	Bränsle	Vikt kg	Pris
GRAYMARINE					
Seascout Four 91	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	25 hk vid 2000 v/min	Bensin	177	4 915 kr
Four 45	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	45 hk vid 3 600 v/min	Bensin	177	5 140 kr
Four 112	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	31 hk vid 2 200 v/min	Bensin	177	5 360 kr
620	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	60 hk vid 3 200 v/min	Bensin	238	5 075 kr
Four 162	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	63 hk vid 3 000 v/min	Bensin	256	6 970 kr
70	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	70 hk vid 3 400 v/min	Bensin	245	5 325 kr
Four 75-85	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	85 hk vid 4 000 v/min	Bensin	256	6 400 kr
Fireball Four 90	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	90 hk vid 4 000 v/min	Bensin	256	6 875 kr
109	6 cyl, 4-takt, vattenkyld	109 hk vid 3 400 v/min	Bensin	299	7 050 kr
116	6 cyl, 4-takt, vattenkyld	116 hk vid 3 600 v/min	Bensin	318	7 280 kr
118	6 cyl, 4-takt, vattenkyld	118 hk vid 3 600 v/min	Bensin	306	7 605 kr
120	6 cyl, 4-takt, vattenkyld	120 hk vid 3 600 v/min	Bensin	370	8 310 kr
136	6 cyl, 4-takt, vattenkyld	136 hk vid 3 600 v/min	Bensin	374	8 590 kr
Fireball V-8 160	8 cyl, 4-takt, vattenkyld	160 hk vid 4 000 v/min	Bensin	360	10 265 kr
Fireball V-8 225	8 cyl, 4-takt, vattenkyld	225 hk vid 4 400 v/min	Bensin	360	12 450 kr
KARL-ERIK					
LGS 2 1/2	1 cyl, 4-takt, vattenkyld	5 hk vid 2 000 v/min	Bensin	75	1 575 kr
LGS 2 1/2-2	2 cyl, 4-takt, vattenkyld (finns även luftkyld)	10 hk vid 2 000 v/min	Bensin	150	2 110 kr
PENTA					
C 23	2 cyl, 4-takt, vattenkyld	14 hk vid 1 800 v/min	Bensin	155	2 400 kr m. kedjestart, 2 650 kr m. elstart. Fotogenutf. resp. 2 495, 2 745 kr. Red. växel merpris 475 kr.
BB 25	4-cyl 4-takt, vattenkyld	28 hk vid 2 200 v/min	Bensin	180	3 100 kr m. elstart. Fotogenutf. 3 250 kr. Red. växel merpris 475 kr.
MB 16	4-cyl, 4-takt, vattenkyld	50 hk vid 3 500 v/min	Bensin	180	3 600 kr m. elstart. Fotogenutf. 3 750 kr. Red. växel merpris 475 kr.
BB 70	4-cyl, 4-takt, vattenkyld	65 hk vid 4 000 v/min	Bensin	180	4 000 kr m. elstart. Merpris för red. växel 475 kr.
ED 6	6-cyl, 4-takt, vattenkyld	84 hk vid 3 000 v/min	Bensin	370	6 200 kr m. elstart. Fotogenutf. 6 700 kr. Merpris för red. växel 890 kr.
MB 36	8-cyl, 4-takt, sölvattenkyld	120 hk vid 4 000 v/min	Bensin	340	7 950 kr m. elstart. Merpris för red. växel 890 kr.
MD 1 Diesel	1-cyl, 4-takt, vattenkyld	5 hk vid 2 000 v/min	Dieselolja	130	2 200 kr med kedjestart, 2 550 kr m. elstart.
MD 4 Diesel	4-cyl, 4-takt, sölvattenkyld	30 hk vid 2 500 v/min	Dieselolja	230	6 950 kr m. elstart. Merpris för red. växel 475 kr.
PERKINS					
P3M	3-cyl, 4-takt, vattenkyld	30 hk vid 2 000 v/min	Dieselolja	454	6 000 kr m. mek. backslag, 7 150 kr m. värmeväxlare.
P4M	4-cyl, 4-takt, vattenkyld	43 hk vid 2 000 v/min	Dieselolja	385	10 800 kr m. hydrauliskt backslag, 12 000 kr m. värmeväxlare.
L4M	4-cyl, 4-takt, vattenkyld	58 hk vid 2 000 v/min	Dieselolja	523	7 900 kr m. mek. backslag, 9 400 kr m. värmeväxlare. Med hydrauliskt backslag 9 100 resp. 10 450 kr.
P6M	6-cyl, 4-takt, vattenkyld	65 hk vid 2 000 v/min	Dieselolja	463	13 400 kr m. hydrauliskt backslag, 14 700 kr m. värmeväxlare.
S6M	6-cyl, 4-takt, vattenkyld	100 hk vid 2 000 v/min	Dieselolja	614	16 400 kr m. hydrauliskt backslag.

SOLO					
S-21	1-cyl, 2-takt, vattenkyld	2 hk vid 900 v/min	Bensin	60	980 kr m. kedjestart.
S-31	1-cyl, 2-takt, vattenkyld	4 hk vid 900 v/min	Bensin	90	1 291 kr m. kedjestart.
H-22	1-cyl, 4-takt, vattenkyld	2,5 hk vid 1 000 v/min	Bensin	104	1 570 kr m. kedjestart.
H-42	1-cyl, 4-takt, vattenkyld	5 hk vid 950 v/min	Bensin	160	1 836 kr m. kedjestart.
H-52	2-cyl, 4-takt, vattenkyld	5,5 hk vid 1 000 v/min	Bensin	160	2 166 kr m. kedjestart, 2 666 kr m. kedje- o. elstart.
H-62	1-cyl, 4-takt, vattenkyld	7,5 hk vid 800 v/min	Bensin	220	2 211 kr m. kedjestart.
H-82	2-cyl, 4-takt, vattenkyld	10 hk vid 950 v/min	Bensin	200	2 536 kr m. kedjestart, 3 036 kr m. kedje- o. elstart.
H-102	4-cyl, 4-takt, vattenkyld	11 hk vid 1 000 v/min	Bensin	210	3 400 kr m. kedjestart, 3 900 kr m. kedje- o. elstart.
H-122	2-cyl, 4-takt, vattenkyld	15 hk vid 800 v/min	Bensin	300	3 416 kr m. kedjestart, 3 916 kr m. kedje- o. elstart.
H-162	4-cyl, 4-takt, vattenkyld	20 hk vid 950 v/min	Bensin	300	4 036 kr m. kedjestart, 4 536 kr m. kedje- o. elstart.
STUART					
R3M	1-cyl, 2-takt, vattenkyld	1,5 hk vid 1 500 v/min	Bensin	52	1 175 kr m. magnetändning och backslag.
P5M	1-cyl, 2-takt, vattenkyld	4 hk vid 1 500 v/min	Bensin	86	1 525 kr m. magnetändning och backslag.
P5MR	1-cyl, 2-takt, vattenkyld	4 hk vid 1 500 v/min	Bensin	—	1 775 kr m. magnetändning, backslag o. red. växel.
PSMRE	1-cyl, 2-takt, vattenkyld	4 hk vid 1 500 v/min	Bensin	—	2 335 kr m. komb. startmotor o. generator, backslag och red. växel.
P55M	2-cyl, 2-takt, vattenkyld	8 hk vid 1 500 v/min	Bensin	118	2 025 kr m. magnetändning och backslag.
P55MR	2-cyl, 2-takt, vattenkyld	8 hk vid 1 500 v/min	Bensin	—	2 350 kr m. magnetändning, backslag o. red. växel.
P55MRE	2-cyl, 2-takt, vattenkyld	8 hk vid 1 500 v/min	Bensin	—	2 925 kr m. komb. startmotor o. generator, backslag och red. växel.
UNIVERSAL					
Atomic Four	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	25 hk vid 3 500 v/min	Bensin	142	3 950 kr
Utility Four	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	25 hk vid 2 500 v/min	Bensin	188	3 950 kr
Unimate Four	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	65 hk vid 3 400 v/min	Bensin	204	4 750 kr
Explorer Six	6 cyl, 4-takt, vattenkyld	100 hk vid 3 200 v/min	Bensin	310	6 500 kr
Master Six	6 cyl, 4-takt, vattenkyld	110 hk vid 3 200 v/min	Bensin	316	7 500 kr
Super Six	6 cyl, 4-takt, vattenkyld	145 hk vid 3 200 v/min	Bensin	404	9 850 kr
V 8	8 cyl, 4-takt, vattenkyld	225 hk vid 4 400 v/min	Bensin	390	11 500 kr
Aqua-Pak v-växelmotor	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	25 hk vid 3 500 v/min	Bensin	157	5 250 kr
"	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	65 hk vid 3 400 v/min	Bensin	226	5 950 kr
"	6 cyl, 4-takt, vattenkyld	100 hk vid 3 200 v/min	Bensin	353	8 950 kr
"	6 cyl, 4-takt, vattenkyld	145 hk vid 3 200 v/min	Bensin	456	11 950 kr
Norseman inombords/utombordsmotor	4 cyl, 4-takt, vattenkyld	70 hk vid 3 500 v/min	Bensin	235	7 950 kr

■ Transformatorn skulle man kunna kalla elektricitetens "växellåda". Med transformatorn "växlar" man upp eller ned spänningar till de värden man vill ha. Vill man t. ex. ha en spänning på 6,3 volt för att driva glödtrådarna i ett radiörör använder man en s. k. glödströmstransformator som växlar ned spänningen från 220 volt till 6,3 volt.

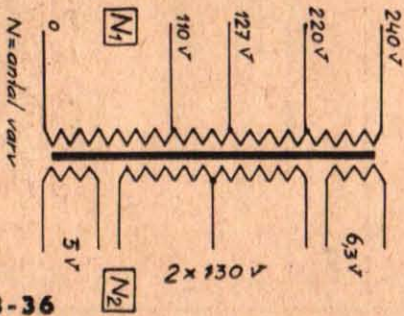
Transformatorns princip har vi nämnt tidigare (fig. B-33, B-32 och B-34) och vi har sett att om man för in en växelström i en lindning kan man få ut en växelström i en annan lindning utan att de båda lindningarna har någon metallisk kontakt med varandra. Fig. B-35 vill i princip visa hur man kan tänka sig transformatorns växelströmsverkan med hjälp av två svänghjul som är i ingrepp med varandra. De magnetiska krafterna kan nämligen liknas vid svänghjul som vi kan se i kapitel C sid. C5 och framåt.

B-35

Tänker man sig att man för in en växelström i rörsystemet t. v. i fig. B-35 kommer det lilla svänghjulet att snurra fram och tillbaka i takt med strömväxlingen. Det lilla hjulet kommer då att dras med och skovelarna i rörsystemet t. h. kommer att ge upphov till att strömmen även i detta rörsystem kommer att växla fram och tillbaka i takt med strömmen i det andra rörsystemet.

Nu skall vi se hur vi kan få olika spänningar och strömstyrkor i de olika rörsystemen. Som synes är svänghjulet på den sida, som kallas primär mindre än hjulet på sekundärsidan. Detta gör att om det lilla hjulet roterar ett helt varv, så gör det stora endast ca ett halvt varv. Detta innebär att vattenströmmen i sekundärsidan endast blir hälften av strömmen i primärsidan. I gengäld blir kraften i det stora hjulet dubbelt så stor på grund av utväxlingen. Trycket på vattnet i sekundärröret kan alltså göras dubbelt så stort som i primärröret.

B-36

Exakt samma förhållande gäller den elektriska transformatorn. Själva utväxlingen ordnar man genom att förse transformatorns båda lindningar med olika antal varv tråd. Om sekundärsidan har dubbelt fler varv tråd än primärsidan blir spänningen i sekundären dubbelt så stor men strömstyrkan hälften av primärens.

Ett litet räknexempel. Låt oss säga att vi har en transformator med en primärlindning på 100 varv tråd. Den är gjord för en ström på 2 ampère och 220 volt spänning. Om nu sekundärlindningen görs med 200 varv kommer vi att kunna ta ut 440 volt och 1 ampère.

Spänningen och strömmen i en transformator är alltså beroende av varvtalet hos lindningarna. Om vi kallar varvtalet på transformatorns primärsida N_1 , spänningen V_1 och strömmen I_1 kan vi ställa upp denna matematiska formel:

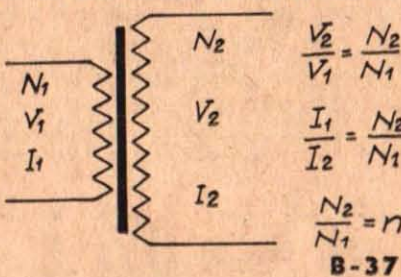
$$\frac{V_2}{V_1} = \frac{N_2}{N_1} = \frac{I_1}{I_2}$$

Sätter vi nu in värdena för transformatorn som vi hade som exempel får vi alltså:

$$\frac{440}{220} = \frac{200}{100} = \frac{2}{1}$$

Talet $\frac{N_2}{N_1}$ kallas för transformatorns omsättningsstal och anger hur många gånger större sekundärlindningen är i förhållande till primärlindningen. Talet eller bräket $\frac{N_2}{N_1}$ anges då med ett enda tal n

eller n:1. Anges alltså för en transformator att omsättningen är 2:1 så betyder

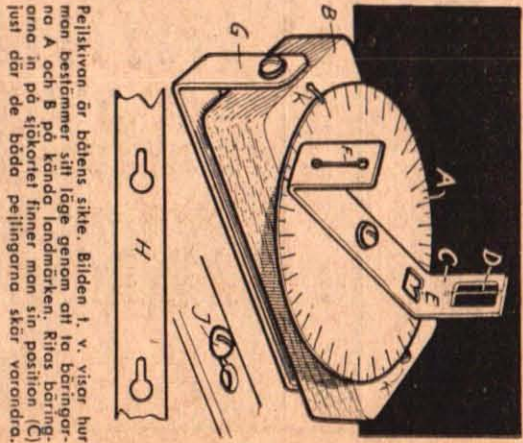
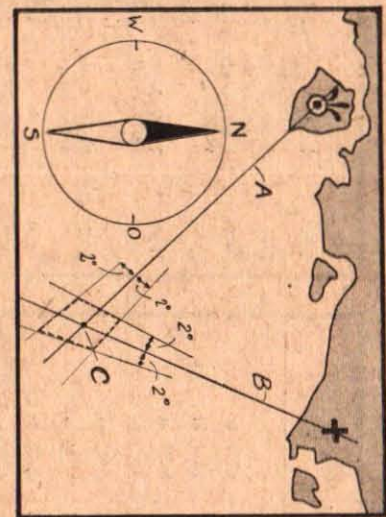
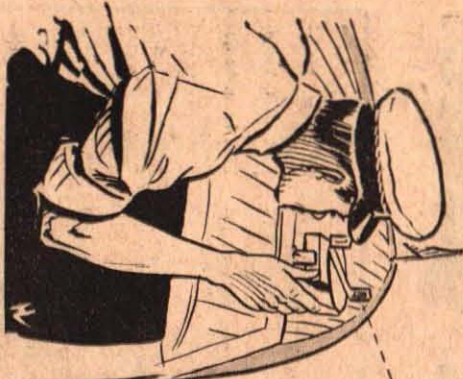
B-37

detta att sekundärlindningen är dubbelt så stor som primärlindningen och vi får en upptransformering.

Är omsättningsstalet n mindre än 1 eller om bräket är omvänt 1:n är primärlindningen större än sekundärlindningen och vi får en nedtransformering. Vi kan med andra ord säga att vi vänder på steken, att vi använder sekundärsidan på transformatorn här ovan som primär. Då sänder vi alltså in 220 volt och 1 ampère (sekundären var endast gjord för denna strömstyrka). Då får vi ut 110 volt och 2 ampère. Sätt in värdena ovan så får ni se.

Nå, vad är det nu för skillnad på primär- och sekundärsida på en transformator? Det hela är bara en benämningssak. Man kallar helt enkelt den sida på vilken man så att säga skickar in strömmen eller spänningen för primärsida och den sida man tar ut den för sekundärsida.

Sikta på pejskiva

Pejskivan är båtens sikte. Bilden 1, v. visar hur man bestämmer sitt läge genom att ta bäringsvinkeln A och B på kända landmärken. Riktas bäringsvinkeln in på stökorlet finner man sin position (C) just där de båda pejlängorna skär varandra.

■ Man kan bestämma sitt läge till sjöss på flera sätt. Ett sätt är att ta reda på bäringsvinkeln till två kända föremål genom pejläng. Man körs detta med en pejskiva. Sådana pejskivor finns i handelen, men man kan mycket väl göra en sådan själv själv.

En pejskiva har en gradrad skiva (A) med samma gradering som en kompass. Skivan är vridbart fastsat på en träklöss (B). Klössen är upplagd i en bygel (G) som i sin tur sitter fast i båtens lämskeppsrättning. I skivans centrum sitter en dioptrierkonstruktion — (C), som även den är vridbar.

Dioptrien har ett utdrag med en tråd D vilken ställs in mot föremålet när man siktar genom skivan E i dioptrierns motsatta vinkel.

Träklössen har vidare en indexvinkel K med vilken gradskivan ställs in före pejläng.

Pejskivans bygel G är så utformad (H) att den snabbt kan sättas fast på ett ihopligt ställe på båten där man satt fast ett par träskruvar (I) i hulje med båtens lämskeppsrättning. Skruvarna skall inte skrivas ned helt utan bygeln skall kunna träs över skruvskälarna och sedan skjutas fram så att bygeln läses.

Dorch, Bäckström & Co har i samarbete med Wilhelmholmen gett ut en verkligt rolig och instruktiv båtkurs, som fått namnet Skepparskolan. Den är utgiven av förlaget Skönlitteratur. Den innehåller mycket intressant material och är en massa nyttiga kunskaper, och vi saknar här ett utdrag ur Skepparskolans kapitel om pejläng.

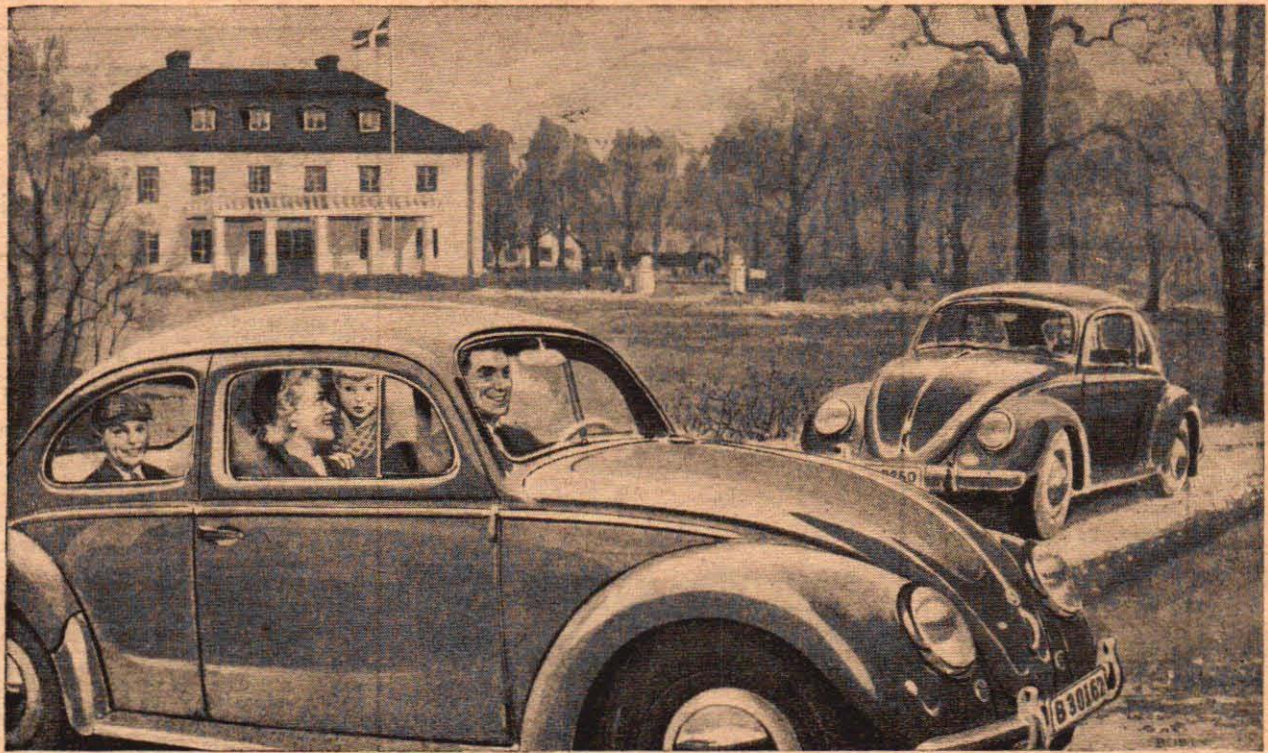
Utgår man från pejskivan för att tala om hur ett sådant föremål på land beräknar sig i förhållande till båten, kallas detta för att

INGENJÖR HJALMAR LARSSON: ELEKTRONIK FÖR NYBÖRJARE AVSNITT 29

ange bärningen. Bärningen är med andra ord vinkeln mellan en meridian och en tänkt linje från kompassen till det föremål vars bärning man vill utrota. Den anges från 0 till 360°.

Om man skall pejla bärningen till exempelvis en fyr, riktar man först in dioptrerna mot fyren på samma sätt som när man siktar med ett skjutvapen. Sedan man fått siktlinjen att sammanfalla med föremålet, avläser man båtens kompass. Ett annat sätt är att man vänder man därpå in pejskivan så att det på kompassens avlästa gradtalet kommer mitt för träklössens styrstreck. Vid den bättre dioptrien avläser man sedan bärningen.

Eftersom denna bärning är bärningen bl. a. med hjälp av kompassen får man alltså en kompassbärning med motsvarande fel som vidläder kompasskursen genom missvisning etc. För att kompassbärningen skall kunna utläsas i såhörlet måste den riktas till rättvisande bärning.

Varför är pappa så glad?

Varför... jo, han bara trivs så där som man gör, när man tillsammans med hela familjen är ute och kör sin ägandes Volkswagen. Pappa Olle känner hur lätt och fint hans Volkswagen lyder ratten, hur perfekt den ligger på vägen — det måste vara torsionsfjädringen som gör

det. Och inte behöver han befara något djupare ingrepp i plånboken — han har just gjort upp månads kalkylen och åter fått se, hur litet det kostar att ha Volkswagen. Ja, det var en fin kapitalplacering han gjorde, när han köpte Volkswagen...

Känner du hur skönt du sitter, Kajsa? Det beror på, förstår du, att stolen ger ett naturligt stöd åt ryggen. Den är, som man sa', anatomiskt riktigt utformad. Hur långt man än kör, så blir man aldrig trött i ryggen.

Det är nästan fantastiskt så mycket som ryms i Volkswagens bäge bagagerum. Titta här vad vi kan ta med oss utan att det på minsta sätt inskränker på vårt eget utrymme.

Du förstår, Lasse, Volkswagenmotorn är luftkyld, och det är det som gör att den är så slitstark och pålitlig. — Och säker, pappa, Volkswagen har ju vunnit Svenska Mästerskapet i tillförlitlighet för bilar de tre sista åren.

NTF-rutan

Trafiken ökar, kör försiktigt

Våren kommer, vägarna torkar upp och bilströmmen blir allt tätare. Nu är det viktigare än någonsin att tänka sig för i trafiken. Kör inte fortare än sikten, vägen, annan trafik och Er egen förmåga tillåter. Respektera alltid fartbegränsningarna! Stanna inför stoppmärke vid huvudled!

NATIONALFÖRENINGEN FÖR TRAFIKSÄKERHETENS FRÄMJANDE

Se här varför över 125.000 svenskar valt Volkswagen

- Luftkyld, lågvarvig motor på 36 hk — med automatisk oljekylare
- Separat torsionsfjädring på alla fyra hjulen
- Effektivt värmesystem, också under de kallaste vinterdagarna
- 300 VW-verkstäder i Sverige, 2.000 i Europa
- Riktprislista för 532 servicearbeten
- Effektivt utbytesystem — man byter t. ex. motor på 2 timmar

Volkswagen-försäljaren är stolt att få visa Er

VOLKSWAGEN

— ännu vet ingen hur gammal den kan bli

AB SCANIA-VABIS
Södertälje

NYA

Ytterligare miniatyrer i skala HO(00)

Härmed presentera vi ytterligare tre eleganta modeller i den nya Dublo Dinky Toys serien gjorda i samma skala som HO (00) tägen. De förhöja ytterligare den verklighetstroga modelltågsanläggningen.

Distribueras i Sverige genom:
Ludvig Wigart & Cos. A.B.
Helsingborg.

Fortsätt att samla

DUBLO DINKY TOYS

TILLVERKADE I ENGLAND AV MECCANO LTD., Binns Road, Liverpool 13

nr. 061
Ford Prefect personvagn
Längd 59mm. Pris. kr. 1.40

nr. 062
Singer sportvagn
Längd 51mm. Pris. kr. 1.40

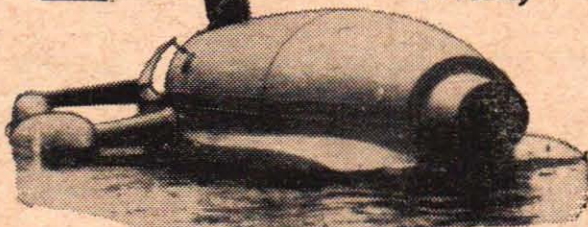

nr. 063
Commer paketbil
Längd 54mm. Pris. kr. 1.40

VÄRLDENS
**SNABBASTE
BÅT**

ÄR DONALD CAMPBELLS
BLUE BIRD II.
1955 SATTE CAMPBELL
VÄRLSREKORD MED 348,02 km/h
1956 NÅPDE HAN
362,62 km/h OCH
1957 NOTERADE
CAMPBELL 384 km/h
(DONALD CAMPBELL ÄR
SÖN TILL SIR MALCOLM
CAMPBELL)

SNABBASTE LIMMET

SNABBIMMAR
PAPPER, TRÄ, LÄDER,
PORSLIN, METALL — ALLT...

TFAE

Redaktör:
**HUGO
GUSTAFSSON**

VM-segraren åotas

Intresset för Rikstävlingen och Kortvägs-VM var enormt stort — det framgår inte minst av den jättehög av lösningar som inkommit. Tävligen har slagit alla tidigare rekord och TFAE ber att få tacka alla DX-are som bidragit till framgången.

Som vanligt har tävlingsdeltagarna i samband med insändandet av sina lösningar kommenterat tävligen och gett ros och ris. Kritiken är denna gång mera positiv än vanligt. Men det hindrar inte att någon enda deltagare retat sig på att han fått tävlingsprogrammet sent eller att det var allt för kort tid för utskrivning av tävlingslistorna innan de skulle sändas in.

Ja, det var en mycket snäv tidsmarginal för insändandet av lösningarna och anledningen härtill är att TFAE i största möjliga mån vill hindra samarbete mellan tävlande. Om nu någon av de tävlande, som har praktiserat systemet att skriva till radiostationerna för att få uppgifter om programpunkterna, hindrats i sitt uppsåt — då är det bara till fördel även i det avseendet om tidsmarginalen är snäv.

Naturligtvis är det ännu för tidigt att uttala sig om utgången. Men kampen har varit jämn och det är inte alls otroligt att den som blir inofficiell DX-världsmästare får se sig slagen i Rikstävlingen. Svenskt guld, silver och brons i VM-tävlingen är att vänta. Gott motstånd har dock bjudits av bl. a. finska deltagare. Bland de utomeuropiska deltagarna ligger en kanadensare bäst till — men det är långt nere i kön.

VM-klassen utträkas först och resultatet från denna föreligger redan innan sammanräkningen av andra klasser påbörjats.

TFAE:s klubbprogram har under den tid som tävlingsförberedelserna pågått, endast omfattat program som stationerna själva sammansatt (Radio Oviedo, Spanien m. fl.). En del inspelningar som gjorts bland svenska DX-are kommer under den närmaste tiden att sändas bl. a. i Polsk Radios DX-program torsdagar kl. 18.30.

Dessutom kommer samarbete att etableras med Radio Bilbao, Spanien, som varannan vecka skall sända ett TFAE-program. Det kommer att ingå i "Aqui Bilbao", det internationella programmet varje natt mellan söndag och måndag kl. 0.00—1.00.

H. G.

"Diplomater" i TFAE

Gulddiplom för 75 olika länders QSL har tilldelats Kjell Bengtsson, Skappared, medan följande sju fått TFAE:s silverdiplom för 50 olika länders QSL: Stig Söderlindh, Virserum; Jarl Lundström, Osby; Gunne Karlsson, Åtvidaberg; Kjell Tangfors, Karlskrona; Clas Zilliacus, Åbo (Finland); Hasse Mattisson, Olofström, och Hans Borgnäs, Huddinge.

Diplom för 25 länders QSL har gått till: Folke Andersson, Skellefteå; Lars Andersson, Mantorp; Rolf Nordström, Källforsen; Arnold Larsson, Falköping; Ingvar Johansson, Vegby; Jan Svensson, Eslöv; Olle Bohman, Borlänge; Björn Fjæstad, Källforsen; Ulf Zettergren, Falun; Sven Andersson, Ångebo; Kaj Engelhart, Sundbyberg; Ake Erixon, Åskilje; Lars Widlund, Gävle; Sune Persson, Göteborg; Sture Häglund, Hörnefors; Bo Johansson, Sjömarken; Göran Karlsson, Gällstad; Urban Thyrestam, Gävle; Gösta Olofsson, Svartvik; Folke Johnsson, Hålsingborg; Leif Nilsson, Klintehamn; Owe Friberg, Tranås; Håkan Hagman, Helsingfors (Finland); Bo Jansson, Göteborg, och Jan Källberg, Mackmyra.

Ny klubb i Eskilstuna

En DX-klubb för ungdomar har bildats i Eskilstuna och den nya sammanslutningen har nu också anslutit sig som lokalklubb till TFAE. Klubben har fått namnet "DX-Club Etersniffarna" och adressen är: c/o Torkel Steen, Fördelningsgatan 7, Eskilstuna. Till ordförande har utsetts Arne Eriksson.

Mer TFAE-nytt finns på sidan 26!

REVOLUTION TILL SJÖSS?

■ Plastbåtar och läckert formgivna utombordsmotorer dominerade årets stora båtutställning Allt för Sjön i Stockholm. Denna Skandinavians största båtmässa — som i bilder presenteras på sidan 15 — gav en liten förning om att det börjar dra ihop sig till något av en revolution på sjön.

Man behöver inte längre vara en korsning mellan mekaniker, snickare och målare för att ha båt. Nu kommer båten för alla, den som kan lastas på biltaket eller bogseras på en trailer. Båten som har underhållsfritt plastskrov och en lätthanterlig, prydlig snurra i aktern...

● Fisksätra-varvet ställde ut fem plastbåtar. Racerbåten Figatto Special var målad i läckra färger på amerikanskt manér. Med plasten kommer färgen på sjön. Här behöver man inte riskera att näten går upp för att man målat båten i omväxlande ljusa och mörka färger...

● Vad sägs om en snurra som väger drygt ett ton? Aco AB visade nämligen den engelska utombordsmotorn Harbormaster, som används för att driva färjor och prämar.

● Bli inte förvånad om ni ser något som liknar ett dinosaur-ägg gunga vid bryggorna i sommar. Då har ni nämligen fått syn på en av de nya Frigolit-båtblöjorna. De är 60 cm höga bojar av massivt skumplastmaterial. Äggformen ger minsta möjliga anläggningsyta mot båtskrovet och den fjädrande ytan minskar skadeverkan vid en eventuell bordläggning. En sådan boj väger bara fem kg och är underhållsfri.

● Penta och Archimedes visade sina tolv modeller av aktersnurror, 2,3 och 6-häststärks modeller, som var delvis förbättrade. En nyhet var att Penta-Archimedes nu tagit upp Oliver-motorerna som en komplettering till de effektsvagare svenska motorerna. Oliver K4 ger 16 hk och kan förses med elektrisk "tryck-påknappen"-start. Den större Oliver Olympus är på 35 hästar och har liksom K4 kåpa av glasfiberplast.

● AB Rubberfilm visade upp en imponerande rad läckra plastskapelser från små Jollar till fartbetonade sportbåtar för utombordsmotorer. Den lilla plastsegelbåten Pygmé är 2,75 m lång och 1,26 m bred och har flyttankar av cellplast. Seglet är av färgglad terylen och båten kostar 1 495 kr.

● Volkswagen-motorn går nu till sjöss. AB Svediesel visade nämligen ett båttaggregat för VW-motorn. Motorn placeras inombords och aggregatet kopplar motorn till en utombordarrigg. VW-motorn blir med andra ord ett slags korsning mellan inombords- och utombordsmotor.

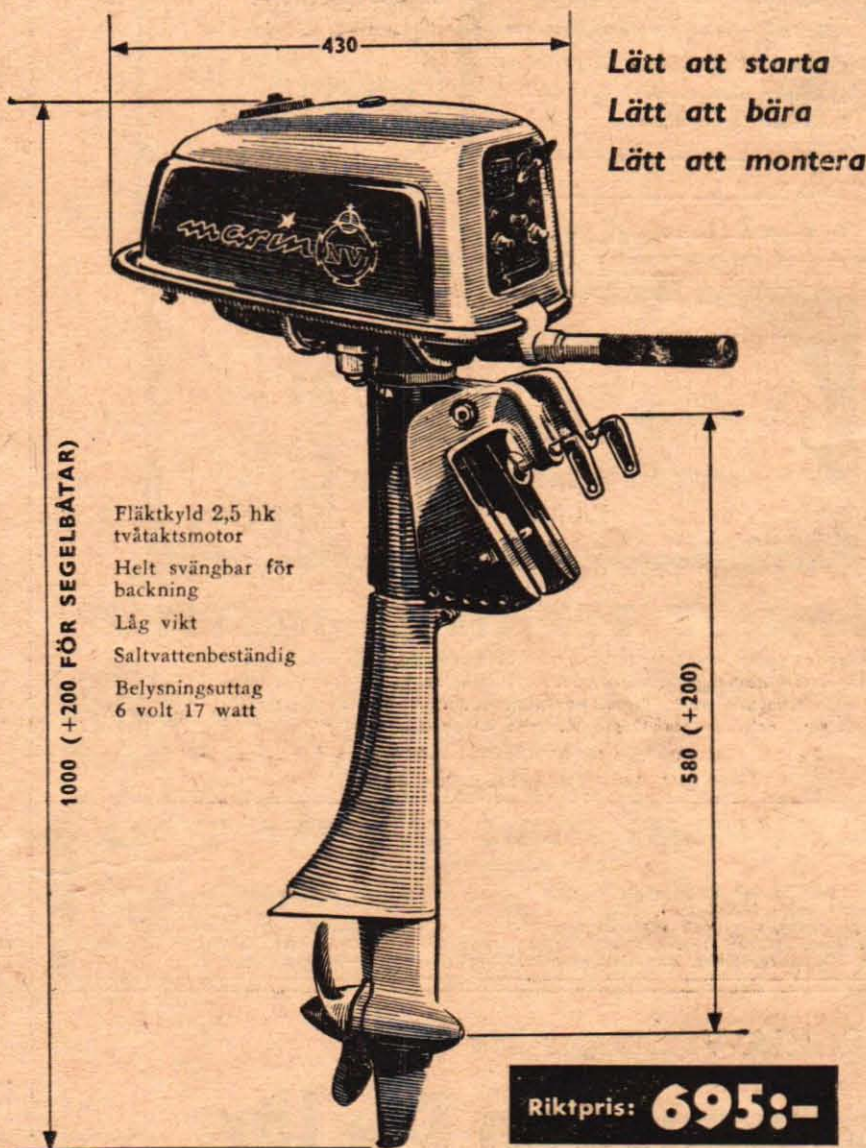
● Utombordsmotorerna blir av allt att döma framtidens melodi. Evinrude, Firestone, Johnson, Mercury, Scott-Atwater och andra fabriker visade sina nyheter. Det var en imponerande rad starka och högvarviga motorer under läckert formgivna dollargrins-kupor. Några små finesser: Westbend har belyst instrumentpanel som på en bil och Firestone har knopmätare.

● Rös-Marlin visade svenskt tillverkade Northill-ankare, som säkert kommer att lätta knoget för svenska bätigare. Ett ankare på 2,5 kg kostar 50 kr och håller en båt på två ton vid idealiska bottenförhållanden.

STIG SANDELIN

Nya NV Marin

nu ännu tystare ännu starkare!

TYSTARE

tack vare helt ny ljuddämpning med separat avgaskanal.

STÖRRE DRAGKRAFT

genom minskat vattenmotstånd, tack vare den nya riggens droppform och gynnsamma strömningsförhållanden.

DRIFTKOSTNAD 65 öre i timmen.

HASTIGHET ca 5 knop på ordinär roddbåt.

NV Marin har snabbt blivit den populära snurran för roddbåtar och kanoter — och finns även mot pristillägg med förlängt riggrör för segelbåtar.

ER BÄSTA GARANTI **4000 000** NYMANSFORDON 1888-1958

Lär Dig mer om RADIO & TELEVISION

HERMODS kurser i radio och television har blivit populära bland yrkesmän och hobbyfolk.

Sänd mig gratis närmare upplysning om

- Radio Telesignalteknik Telefoni
 Allmän elektroteknik Television
 TV-kurs för servicemän

Namn

Bostad

Postadress TFA 4/4 -58. 863

Frankeras ej
Hermodsbetalar
portot

HERMODS

Slottsg. 82 A

LÖSEN

MALMÖ

Svarsförsändelse
Tillstånd nr 36
Malmö 1

Westlings

allt i foto

I Westlings fotokatalog/handbok — rikt illustrerad — finner fotoentusiasten senaste nytt i ledande kameramärken och tillbehör — pris 1:50.

erbjuder Er avbetalningsköp
till kontantpris!

AB ALBIN WESTLING
Postorderavd. Örebro 1
Sänd omg. ex. foto-
katalog. 1:50 bif. i frimärken
— götges vid order.
Namn
Adress

TFA 7

KÖPINGS TEKNISKA INSTITUT

Ingenjör- o. verk.-ex. från folksk., real- el. studentex. Dag- o. aftonskola.
Maskin- o. verkstadsteknik. Teleteknik m. telefoni, radio, radar o. television.
Låga levnadskostnader. Moderna kursplaner. Anmäl 1 tid! Hösttermin.
börjar 1 sept. och vårterm. 12 jan. Åberopa denna tidning.

Västeråsvägen 15, Köping. Tel. 113 16.

INGVAR LILLIEROTH, civilingenjör, rektor.

HÄSSLEHOLMS STADS TEKNISKA SKOLA

Under statens inspektion

Nya kurser börjar 15 augusti. Statens lån och stipendier. Fackavdelningar: maskin- (konstr.- och prod.-tekn.), elektro- (svag- och starkström; möjlighet till A-beh.), husbyggnads-, väg- och vattenbyggnads- samt värme- och sanitetsteknik. Statskurs för el. installatörer (B-kurs) och vägmästarekurs börjar 10 januari. Moderna laboratorier. Platsförmedling. Anmälan senast 15 juni. Åberopa denna tidning.

SCANIA-VABIS ger Dig

Lön medan Du lär

Vill Du bli en grundligt utbildad verkstadsmechaniker med goda fortbildningsmöjligheter och därtill ha lön under lärotiden? Då skall Du, som fyllt 14 men ej 18 år, söka kontakt med AB Scania-Vabis Industriskola som börjar en ny kurs den 15 augusti 1958.

Skolans rektor sänder på begäran prospekt och ansökningsformulär. Upplysningar kan även erhållas på närmaste ungdomsförmedling. Tiden för ansökan utgår den 15 april 1958.

AB SCANIA-VABIS INDUSTRISKOLA, Södertälje

TFAE

(Forts. fr. sid. 24)

Vad tyckte deltagarna?

Teknik för Allas Rikstävling och inofficiella världsmästerskap i kortvägsslyssning har väckt stort intresse bland DX-are både i Sverige och utlandet. Här nedan återger vi en rad kommentarer till jättetävlingen. Rosorna dominerar markant deltagarnas "betyg" till arrangören.

Ber att få tacka för årets tävling, som utan tvekan är den mest krävande, jag deltagit i hittills. Förvisso var tävlingen fullt värdig en VM-tävling. **Stig Dahlberg, Luleå.**

Har härmed nöjet att sända in mitt tävlingsresultat. Väldigt arbetsamt har det varit, men "den som sig i leken ger" osv. Idén att sända en rapport till respektive station var god. **Rolf Fredriksson, Boden.**

Tävlingen är för lång! I fjol var det redan då en mammut-tävling, nu är det en... jag hittar inte nog starka ord. — Bandspelare... ja usch! Bara för att jag ingen har, skall jag ge ett förslag. Dela upp i dem som använt bandspelare och ej!

J.-G. Anderson, Oskar-Fredriksborg.

Tack för en spännande tävling!

Thomas Lundén, Hägersten.

Ett varmt tack till er som arrangerat denna tävling. Den blev dock inte vad den borde ha blivit, beroende på de urusla konditionerna. Ex. WRUL på 13 m. Av denna orsak gav jag upp på ett rätt tidigt stadium.

Jan-Olof Pettersson, Överhörnäs.

Tackar Eder för en trevlig och variationsrik tävling och för allt det arbete som Ni har lagt ned för att kunna genomföra en sådan stortävling. **Eliz Lundin, Uddevalla.**

Vill kritisera er lite, för att ni inte förlade tävlingen en vecka senare, emedan de flesta av de sydsvenska skolorna då hade lov den 23 febr till och med 1 mars och många ungdomar var då bortresta och hann inte hem för att ta in de första stationernas sändningar. Men det kan ju ändras nästa år, annars tycker jag att det har varit en trevlig tävling. **Bo Jansson, Göteborg.**

Ber att få tacka för en intressant tävling. — Idén med så många stationer att välja på är mycket god och förstår jag mycket väl att en sådan stor tävling är mycket svår att genomföra. **Holger Thydel, Malmö.**

Tack för en trevlig tävling, men en mycket svår, på grund av de svåra störningar som varit under hela veckan.

Jan Erik Turovaara, Haparanda.

Ber att få framföra mitt tack för den trevliga tävlingen, man har varit i aktion dag och natt och då hoppas man att det syns på prislistan. Ett hjärtligt tack och på återseende! **Leif Råhäll, Råå.**

Fråga oss om DX-ing!

FRÅGA: Har flera gånger hört en station på mellanväg som kallar sig "Deutsche Freiheitssender 904". Är tacksam för stationens väglängd, frekvens och adress.

TFAE-RRIQ.

SVAR: Stationen är belägen i Öst-Tyskland, troligen i Berlins östsektor. Frekvensen är, som det för övrigt framgår av stationsnamnet, 904 kp/s. Väglängd 332 m. Adressen för lyssnarrapporter är densamma som till Radio DDR och Deutschlandsender. Man kan alltså skriva: Deutsche Freiheitssender 904, Staatliches Rundfunkkomitee, Nalepastrasse 18-50, Berlin-Oberschöneweide, Deutsche Dem. Rep.

Ett synne-ligen trevlig kort i blått kommer från Radiodifusora Mexico. En av detta företags stationer sänder på kortväg 6065 kp/s 49,46 m.

VOLVO *Amazon*

nu 4-växlad

- finess för kräsna bilister

Som ytterligare förbättring av förut goda egenskaper är Volvo Amazon nu utrustad med fyrväxlad, tystgående *belsynkroniserad* växellåda. Tredje växeln är utomordentlig som omkörningsväxel och för körning i stadstrafik. Den synkroniserade ettan ger snabb och bekväm växling.

Efterfrågan på Volvo Amazon har ökat, vilket medfört större och ytterligare rationaliserad produktion. Därför har denna förbättring kunnat genomföras utan att priset på Volvo Amazon höjts.

Provkör nya Volvo Amazon med fyrväxlad *belsynkroniserad* växellåda — det blir en upplevelse.

UTVÄXLINGAR	
1:an	3,45
2:an	2,18
3:an	1,31
4:an	1
Back	3,55

VOLVOS VÄRDE VARAR

Till salu:

KIKARE TILL NETTOPRIS. Direktimporterade kikare till oslagbart pris när det gäller kvalitet. Antirefl.-beh. glas. Nattpoptik. Stor ljusstyrka. Vatten- o. dammtåta Lev med fodral av svinläder av hög kvalitet. 7x50 netto 95:— st., minst 3 st. 90:— st., minst 5 st. 88:— st. 2 st. frakttfr. 10x50 108:—, 8x30 79:— st. Passa tillf. Skriv i dag. F:a Harys, Box 1312, Borås. Tel. 161 28.

GLASFIBERPLAST. Populärt intressant material. Självhårdar, blir glasshård och genomskinlig. Användes för tillverkning och rep av bilar, båtar, husvagnar, mc-kåpor, formgjutna m. m. Kan armeras med glasfiber. Lätt, starkt. End. prima råvara. Beställ provsats inneh. plast, hårdare, accelerator, färgpulver samt fullst. beskr. och prisl. (även i parti) för 11:— + porto. OBS! Samma plasttyp som användes vid TFA:s beskrivning av plastarbeten. GLASFIBERVÄV och MATTA. Hög kvalitet, låga priser. Prover och prisl. 5:— FIMA REGALE, Box 6844, Borlänge.

MOTORCYKELDELAR, begagnade, till de flesta märken. Störst i branschen. Motorfirman Jap, Olivedalsg. 3, Göteborg. Tel. 12 69 34.

PERSIENN-BYGGSATSER helt av metall, i högsta kvalitet. Toppmoderna. Lättbyggda. Prisbilliga. Tydliga anvisningar. Begär broschyr och prislista. PERSIENNCENTRALEN, Arvika.

MC-FÖRARE gör som världs-champ. Ronnie Moore köp överallt från BRÖDERNA HALVARSSONS SKINNSKRÄDDERI, Malung.

BILRUTEBILDER (s. k. överföringsbilder ell. dekalkomanier) från kända in- o. utländska städer o. turistplatser för bilar, scooter etc. 1:—/st. Katalog gratis. AB DURAX, Avd. A, Malmö 5.

MOTORCYKLAR nya säljes med 50 % rabatt. Äv. avbetalning. Katalog sändes mot porto. AB Belgimex, Box 21029, Stockholm 21.

GÖR GJEVARET SOM NYTT IGEN! Bättre använta fläckar på vapen ell. helt omblåna dessa med CEBES snabbblänning. Lätt att använda, fordrar ingen upphettning och ger en blåsvart finish efter 1-3 min. Stor flaska m. beskr. o. tillbehör (tråcker t. 1-2 gevär) 6.75 + porto. 2 st. portofr. Returr. F:a Mervil, Ulricehamn.

PUCHS RESERVDLAR, samt tillbehör. Reservdelar till de flesta MC-märken samt motortrenov. Beviks Reservdelslager, Tel. 410 46, Drottninggatan 8, Linköping.

NYA GASMASKER, täcker hela ansiktet, 3 storl. lämpl. för gjutare, sprutlackerare ell. hobby. End. 3:85 st. 5 st. 19:— frakttfr., låda om 50 st. (10/1, 35/2, 5/3) 100:—, Varje mask 1 kart. m. bärrem o. bruksanvisn. på svenska. Autoteknik, Karlstad. Telefon 128 97.

NYHET! RITN. TILL SVETSAGGREGAT. för upp till 3,25 mm elektroder, 220 V. Enkelt o. bill. att bygga. Kompl. ritn.-sats, arb.-beskr., prisl. å matr. allt för 14:50 + porto. Gratis medf. ritn. å miniatyrsvets samt svetsomf., bygges av bilgen., samt broschyr på byggsatser o. färd. aggreg. 30-240 Amp., 380/220 V. Ing. B. Östlund, Högabergsv. 5, Örnsköldsvik.

KAMEROR: Agfa, Edixa, Voigtlander etc. Exp.-mätare, kikare, radio, armbandsur. El. ur och verk. Hög rabatt. Nettoprislista mot porto. KEM-OPTIK, Danderyd.

LLOYD-ÅGARE, allt i reservdelar och tillbehör för Eder Lloyd. Var Ni än bor sänder vi varor omg. per post. Söder-Bil, Gotlands-gatan 73. Tel. 40 68 08. Stockholm Sö.

HÖGTRYCKSFETTSERUTA med hävst. och hydr. munstycke 400 kg/m², rymd 500 cc 28:— franco. Garanti. Returrätt. 1.000-tals sålda. Återförsäljare antages. Handelsfirman Heva, Hästveda.

SMÖRNIPPESORTIMENT innehållande 110 st. nipplar, ol. dim. lev. i fackindelad trälåda. Pris pr sort. 15:—, Box 129, Emmaboda.

EL-MOTORER 1-fas, 220 V, 1.400 v/m, ¼ hk 70:—, 3-fas ½ hk, 1.400 v/m 75:—, Kilremmar o. skivor till ovanstående billigt. F:a Gaco, Södermannagatan 28, Stockholm Sö.

BILRADIO 15 % RABATT. Fabr.-nya, m. garanti. Alla märken, uppgiv bildmodell. Allt för Volkswagen, Göteborg H. Tel. 23 11 77.

VET NI att Ni billigt och enkelt kan göra en båtmotor av en mc-motor. Passar alla båtar. Ritning o. arb.-beskr. 7:75 + porto. TV:s. Fack 739, Junsele.

BYGG SJÄLV sändare och mottagare efter våra schema. Förteckningen kostar 50 öre. Amatör-Radio, Fack 57, Stockholm 26.

BANDKABEL 300 ohm nedledning. 0:28 per meter. Amtör-Radio, Fack 57, Stockholm 26.

TFA: rad-annonser

Ann.-priset under denna rubrik är netto kr 2:50 per rad (ca 34 typer). Färskötslikvid kontant eller insatt ö postgirokonton 1579 92.

Manuskripten måste vara tydliga - maskinskrivna eller textade. Vi ansvarar icke för otydligt skrivna e-ier starkt förkortade manus.

GÖR ERT KÖRKORT, BOKOMSLAG m. m. o-u-t-s-l-l-t-l-l-g-t, genombaka det med plast. Ni slipper få det slitet och nersmutsat. Plast-behandlingen innebär att hela kortet blir genombakat i plast - således ej någon form av plastpås. Utan ett lagom böjligt 1 mm tjockt kort, som är helt outhålligt. Ni kan vid behov använda det som iskrapa på vintern! Hel sats + bruksanvisning endast kronor 5:75 OBJEKTINDUSTRI, Box 185, Motala 1.

LJUDDÄMPARE VOLKSW. 1-2 avg.-rör kr 33:—, Mod 1956 35:—, PV 444 14:—, Anglia 19:— + frakt. Returrätt. F:a Ehå, Stockaryd.

STOYE SIDVAGNAR utförsäljes för kr 350:—, Fabriksnya men något transportskadade, AB MOTOR-SERVICE, Ynglingagatan 24, Stockholm. Tel. 33 94 03-04.

EL. HÅNDBORRMASKINEN WOLF CUB, bästa allroundmaskin f. hobbyfolk. Kontant 98:—, avbet. 105:— (30:— v. leverans 25:— pr mån. Åganderätt förbehåll). Uppgiv nätspänning! Handelsfirman RONDO, Brådstupsvägen 17, Sthlm/Hägersten

10 W RADIOSTATIONER, med rör 109:—, Beskrivn. mot svarspord. Box 5909, Örebro 5.

1958 års UTOMBORDARE HÄR! Evrindre, Johnson, NV-marin, Sjögullet, West-Bend m. fl. Riklig sortering på beg., även på Archimedes-Penta m. fl. i storlek 1-55 hk. Byten tages. Förmånliga priser och villkor. Nya båtar av olika storlekar. AB STOCKHOLMS-MOTORCENTRUM, Bensinst.-byggn., N. Ban-torget, Tel. 11 21 42, 20 24 42 o. Östgötagatan 81, Tel. 40 06 25.

COLT FÖR 8 SKOTT, 6 mm Heuser, 125:—, Automatpistol, f. 6 lösa skott, 6 mm 45:—, Gammal mynningsladdarpistol dubbel m. slaglås 125:—, D:o enkelpip 100:—, Ny mynningsladdarpistol 41:—, d:o m. hölster 48:—, G. Samuelson, Danstorp, Blidsberg.

MC o. MOPEDTILLBEHÖR realiseras med upp till 50 % rabatt. OBS! Begränsat antal. Prislista sändes mot porto. AB BELGIMEX, S:t Eriksgatan 103, Stockholm.

ELPRODUKTER, Box 50, Ormaryd.

RESERVDLAR till amerikanska bilmärken för modeller från 1935-1952, utförsäljes till billiga priser. Ex.: Bensinpump Chev. 15:—, Vattenpumpar Chev., Ford, Dodge m. fl. 25:—, OBS! Fabriksnytt. Stor sort av övrigt inom bilbranschen. Svar till Box 129, Emmaboda.

SMABILDSAMATÖRER spara pengar! Köp 35 mm sv. vit amerik. Anso ASA 50 1 32 met. spole och klipp i önsk. längd. Ger 20 filmer. Endast 26:75 portofr. 2 kassetter gratis. Beskr., 1 års gar. Returrätt. Postförsök. DEVICO, Geljersgatan 16, Göteborg C.

GRAMMOPHONSKIVOR. Nya o. beg. LP o. EP skivor. Fört. mot porto. Uppgiv önskemål. T. Nyström, c/o Carlson, Akarg. 60, Gävle.

MC-RAM Northon 500 cc 12:—, Indian 1.000 cc 10:—, Magnet Bosch 4-pol. 20:—, Oljetank AJS 500 cc m/53 7:—, Strålkastare Bosch mc 6:—, En låda div. beg. gen.-magnetdelar mc 9:—, Mopedmotor Velmo komplett och körklar 40:—, MC-sadel 7:—, 24 nr TFA 1948 6:—, B. Larsson, Fällingatan 24, Skänninge.

EL. MÄRKLINTÄG ink.-pris c:a 560:— säljes komplett till högstbj., dock lägst kr 300:—, H. Broman, Fortgatan 17, Göteborg V.

PROJEKTOR o. KAMERA 8 mm, 325:—, Duk uppfällbar 35:—, Stativ m. led 25:—, Biohögtal. 35:—, Högtal. 10V 15:—, Box 105, Örebro.

HERMODS-TILLG.-HAV. 1.400:— överl. för 1.200:—, Ev. överl. del av beloppet med 15 % rabatt. K.-G. Brodin, Kumlagatan 3, Västerås.

EL-MOT. 3-fas 220/380 V, 2 hk, n. ny 125:—, 1 st. d:o ½ hk 50:—, 1 st. 1-fas 220 V, 5.000 v/m, ¼ hk 45:—, 1 st. bilgenerator Delco-Remy, 6 V 50:—, A. Kock, Box 83, Timsfors.

TRÄDSPELARE, (C. Ohlsson) 225:—, Luxor mikrofon 60:—, ev. byte mot försl. S. Fransson, Box 3, Åseda.

TROLLERINTRESSERADE, jag säljer min magiska uppsättning, förteckn. mot porto i frim. NICK AL MER, brevl. 243, Åseda.

EN TFA-ANNONS ger bra resultat!

UNIPRINT först.-app. automat 55, m. c:a 700 först.-papp 10x15 Ink.-pr 480:—, säljes för 370:—, Agfa 6x9 kamera m. väska 65:—, Zeiss Ikonphot exp.-mät. 60:—, Luxor skrivväxl. 78 v. 160:—, Allt obetydligt beg. Sv t H Iwerskog, Bondstorp

TV-ANT. f. kanal 4, i 2 vån., 10 el säljes billigt. Bandhuvud oanvänt 25:— Universal-instrument VOA, felfritt 25:—, B Johansson, Lillgården, Hjo

BYGGSATSER MED RITNINGAR. Kristall-mottagare 9:—, Enrörs FM tillsats 29:—, Fyrarörs UKV-FM-tillsats 88:—, F:a H. Hammar, Finspång

ZEISS IKON NETTAR, m. gulf o. motljussk. t. högstbj. Nebäck, Vallgatan 10, Halmstad.

RESERVDLAR för Jawa och CZ mc. AB Reservdelslager, Krampan, Läggesta, Tel. Faxne 90, Sthlms-försäljningen, tel. 67 06 47.

I ST. 8 MM INSP. KORTFILMER, 1.50 met., vardera pris 30:— st. Blixtagg, Braun H, m. ackumulator. Pris 175:—, Sv. t. L. Sixtensson, Hycklinge.

BILTILLBEHÖR senaste nyheter. Katalog mot porto, AB DURAX, Malmö 5.

VÄRMELEMENT för bilar 6 och 12 volt, Electrolux fabriksnya med alla tillbehör, pris endast 55:—, Box 129, Emmaboda.

RESEKRYMMASKIN ERIKA i gott skick end. 75:—, R. Lindeborg, Gilleg. 4, Hägersten.

PIANODRAGSPEL mindre modell 100:—, Sv. t. "Bra pris", TFA, Box 3137, Stockholm 3.

SAXOFON baryton 885:— med originalet. Sv. t. "Efterkrav, garanti", TFA, Box 3137, Stockholm 3.

FÖRSTOR.-APP. Uniprint 37, 200:—, Monarped 225:—, Box 237, Tobo.

BILRADIO 6 V t. Chevrolet 39, användb. 75:—, Tele.-app. bakelit 10:—, Tele.-mikrofon 4:—, Fingerskiva 3:—, F:a G. Karlsson, Svenshögen.

17" TV MOTTAGARE, kanal 4, m. inb. högt. Perf. bild o. ljud. Tel. 376 29, Karlskoga.

BEGAGNADE BÄTMOTORER, inombords- o. utombords. Svante Svensson, S. Strandgatan 7, Hälsingborg.

LACKERADE 7 lit. RESERVDUNKAR av 1 mm helpr. stålplåt m. handtag o. skruvlock, 6:—/st. 3 st. fraktfritt. K. Häregård, Källebacksgatan 7, Trollhättan 4.

HOBBYSVARV Centra, obet. beg. med tillbehör. Pris 200:—, O. Eriksson, Box 625, Lesjöfors.

SMÄRGELSTÄLL m. SKF-kullag., remsk. och dubbla smärgelskivor 150:—, Luftkompressor Atlas m. slang o. remsk. 155:—, Prima räkne-maskin 160:—, Stort vinkelskrivstycke 125:—, Norrahammars gräsklippare 35:—, El. koppl. 220 V 25:—, Primuskök 10:—, CZ-mot. 125 cc 60:—, Sachs-mot. 98 cc 25:—, BSA-mot. 350 cc 30:—, MC-gen. Lucas 50:—, D:o magna, 1-pol. 40:—, D:o tank 15:—, H-mät. 10:—, El. mot. 1 hk, 220 V, 3-fas, fabriksny 85:—, Ny mynningsladdarpistol kal. 8 mm 41:—, Vattenregulator Exakt för hydrofor 40:—, Vattenkoppar för djurstallar pr st. 10:—, Hydrofor-pump, 3-ring, 40:—, G. Samuelsson, Danstorp, Blidsberg.

DX-ARE. AGA 1771 sälj. t. högstbj. Svar till "1771", Box 2039, Hedemora.

USA-FÖRSVARETS cig.-tändare, helkaplade, m. stormskydd. Mycket driftsäkra. End. 4:90/st. Erik Gustavsson, Ödenäs.

EKERHJUL f. VW 15", 4 st. 350:—, Följar f. VW 16" 15:— st. Ny strålkast. m. avbländare f. mc 125-200 cc 45:—, Underwood skrivmaskin 75:—, Siemens batteriradio m. nya batt. 80:—, Sv. t. G. Ågårdh, Billeberga.

TRANSISTORRADIION CONSTANT med 6 transistorer, storl. 14x8x4 cm, vikt 0,6 kg. kompl. m. läderväska, hörtelefon, 9 volts batteri, för 300 tim. speltid, endast 159:50 (riktpris 196:—), Portofr. mot postförsök, returrätt inom 8 dag. Claes G. Christenson, Paskbergsgatan 3, Göteborg S.

NY UTOMBORDSMOT. NV Skipper 2 hk. 560:—, med fabriksgaranti. Tel. Boxholm 21.

FLEISCHMANN HO lok 1325 nästan nytt, 30 % på kat. S. Grennstam, Enköpingsv. 9, Solna.

BEG. RADIOGRAMMOPHONER, BANDSPELARE, TRÄDSPELARE etc. Philips, Centrum m. fl. Vålvärdade samt genomgångna på vår serviceverkstad. Priser från 175:— till 800:—, Avbetalning kan ordnas. BERGENGRENNS TV, Norrköping. Telefon 204 44.

SIGNALGENERATOR Ph typ GM 2884. Beg., billigt. H.-G. Ekberg, Vindarnas väg 4 E, Karlskoga. Tel. 0586/371 93.

MÖRKE-UTR. 5 rörs UKV mott. Reseradio i pr. skick. B. Sjödén, Skärsta, Hallstavik.
BEG. STRUMMIKROFONER, Siemens 3:25/st. LME 6:—/st. Uppl. mot porto. K.-G. Strid, Bäckebogatan 17, Karlstad 4.

EL.-MOT. ny 2.800 v., 0,35 hk., 220 V, 3-fas. 75:—, MC-däck nytt 3,00×20 Dunlop Sport 40:—, D:o 3,00×21 40:—, Bilradio Centrum 6 V, fabriksny m. högtal. och antenn 280:—, Bilradio Sound 12 V, beg. m. högtal. och ny antenn 100:—, Bilförgasare DKW m/38 15:—, Smörjspruta med hävarm, rakt munst., nya 25:—, Bensindunk, ny 10 lit. 15:—, Utvändig solskärm f. bil, ny 20:—, Vacuumfläkt beg. 10:—, Svar till Box 129, Emmaboda.

BEA MESSERSCHMIDT -54 med def. tak. Säljes till högstbj. ell. bytes mot MC, H. Holmquist, Storgatan 6, Katrineholm.

SILVERPILEN-GULDPILEN. Kompl. reservdelslager för Husqvarna Silverpilen-Guldpielen. Specialkatalog med prislista upptagande samtliga delar sändes mot 1:— i frim. Cykel- & Motorfirman O. E. Söderström, Örnsköldsvik.

REVOLVRAR, pluggade, kal. 7,65. 1 st. å kr 65:—, 1 st. å kr 45:— pistol kal. 6 mm, 55:—, Mynningsl. 9 mm 65:—, 1 st. å kr 30:—, Axén, Nyförsagan 13, Eskilstuna.

HVA 120 cc m/49 skattad o. körklar 150:—, D:o avreg. 90:—, D:o mot. 50:—, DKW 125 cc mot. kompl. 60:—, Bilbatt. 12 V n. nytt 60:—, D:o 6 V 40:—, Bildäck, nya 600×16, sek. 60:—, obet. beg. 550×16 60:—, snöäck 500×16 65:—, Sökare 6 V, ny 60:—, OBS! Full reträtt. I. A. Solvik, Ambjörnarps.

NYHET! RITNING TILL INOMHUS TV-ANTENN efter vilken vem som helst kan göra en utmärkt längdstansantenn för en kostnad av högst 15:—, Jämte fullständig arbetsbeskrivning. Pris 5:50 + porto. Garanti, Erikssons TV- och Importfirma, Box 9117, Sthlm 9.

BEG. TENOR-SAXOFON, Selmer m. etui. Bergs Lar. munst. 400:—, N. Brehmer, Box 375, Fellingsbro.

1-FAS EL.-MOT. 220 V, 1 hk., kullag. 115:—, D:o ½ hk., ny 100:—, D:o ½ hk., beg. 60:—, ASEA 3-fas, helkap., ¾ hk., 220/380 V, 1.400 v/m 70:—, D:o ½ hk., 2.800 v/m 50:—, D:o beg. mellan 1-16 hk., 380 V, 2,5 hk. 2 hast., 1.400/700 v/m 90:—, Laddningsformare 220 V, 1-fas, 0-8 amp. 0-40 V bk. 95:—, D:o 110 V, 0-40 V 0-20 amp. 150:—, Selenelement max 14 V, 3-amp. 15:—, d:o 28 V, 3 amp. 25:—, d:o 6 amp., 14 V 22:—, d:o 28 V, 6 amp. 36:—, Samtl. kompl. m. kylflänsar. Selenpl. 55 mm 1:50. Lev. mot efterkrav. Returr. inom 8 dagar. Helge Johansson, Box 77, Stuvsta.

BANDINSP. GRUNDIG TK 9, Reporter 675:—, Kamera Welti 24×32, Schneider-Zenar, Compour 1/300 125:—, Sv. t. "Prima", TFA, Box 3137, Sthlm 3.

NATIONAL NC33, 6 rörs super, nytrimmad och i absolut bästa skick. Pris 125:—, Kaj Lindblad, Box 91, Skurup, Tel. 0411/40298.

ALLTID RÄTT TID! Synkronurverk 110-220 V m. eleg. visare, 1 års garanti 17:50. Returrätt, R. Lindeberg, Gilleg. 4, Hågersten.

MC-ÄGARE vi slumpar denna månad begagnade delar till Triumph 350 cc, 500 cc, 650 cc, Ariel 500, 600, 650 cc, AJS o. Matchless 350 cc, 500 cc, HD-47 750 cc, 1.200 cc, Monark, Arrow, Fighter, C2, Ilo, Albin, HVA, 118 cc, 120 cc, Pilen 175 cc, NV Sachs, DKW, Royal Enfield 125 cc, Puch 125 cc, 250 cc, BSA 650 cc, MC-däck och generatorer, reläer, växellådor av alla slag. F:a MC-Delar, Lördagsvägen 17, Enskede.

BSA 500 cc m/51, kompl. utan mot. o. växell. 120:—, Me-ram Monark 500 cc med gaffel, tank, skärmar o. styre 25:—, Förgasare till Triumph 650 cc med förgren-rör 25:—, Bensintank BSA 500 cc 11:—, Reseradio med nya batt. 55:—, 24 nr. TFA -46 5:—, Film 8 mm. B. Larsson, Fällingatan 24, Skänninge.

MÖTESLJUS "Luni", 12 volt, fabriksnya, utförsäljes för 30:—, Box 129, Emmaboda.

TIDNINGAR: Pop, Radio, Teknikens-Värld, Hobby-Folk, div. radiodelar. Lista m. porto. "Mac", Box 65, Arvika.

HI-FI-FÖRST. 7 W med 10" högt. samt skivsp. 4 hastigh. Kont. 490:—, V. Kristiansson, Björkhult, Hjorteds stn.

S. P. KOIVU, drev, sad., tratt, m. m. t. Triumph T. 100. B. Hinborna, Sanatorieg. 10 E, Gbg. Ö.

19 hk 2 CYL. VATTENKYLD 2-TAKTARE fullt körklar, startmotor och generator inbyggda. Motorn är försedd med fastsättningsöron och koppl. fläns för montage i båt. Pris 550:—, Svar till ing. Yngve Boström, S. Kanalvägen 68, Motala, Tel. 129 15

MOPEDER från kr 595:—, Mobylette och Flandria reservdel. Beg. katalog från generalagenten: AB Belgimex, Box 21029, Sthlm 21.

MOTORER TILL HD 1200 cc och 750 cc 80:—, växellåd. 70:—, hjul 15:—, tankar 23:—, sadlar 13:50. F:a MC DELAR, Stenungsund.

STAR-SINFONIA HI-FI anl. Sthlm. 30 69 72.

ETT PARTI FABRIKSNYA SMÄRGELSKI-VOR 8"×1½"×32 mm hål. Pris end. 12:— pr/st. Box 129, Emmaboda.

SAXSPRINTSORTIMENT innehållande c:a 700 sprint, 8 olika dim., lev. i fackindlad trälåda. Pr. pr sort. 10:—, Box 129, Emmaboda.

Köpes:

MINDRE SUPPORTSVARV, dubbavst. 15-100 cm, köpes. H. Karlsson, Smedjeg. 11, Skillingaryd.

MOTOR, pass. Norton Dominator 1951 års mod. Sv. t. "A-B", Krokshult, Malexander.

BEG. GASSVETSUTRUSTNING, N. G. Jansson, Rådhusgat. 93 C, Östersund.

MC I GOTT SKICK KÖPES. Samt motor till Rex Midget -51. Svar med utförliga upplysningar till, L. Fransson, Fack 52, Tullingsås.

BEG. MARCUS RACERBÅT eller liknande önskas köpa eventuellt byte med annan båt. R. Svensson, Västerg. 9, Vaggeryd.

BSA MC 31 års mod. 500 cc, t. v., helt komplett och i original. Svar till "BSA", Box 209, N. Valbo.

BEG. ANVÄNDBAR MOTORÅG, T. Gidlund, Box 402, Järved.

BATTERIERSÄTARE 830 fab. ny eller beg. G. Holmgren, Box 835, Sorsele.

MC. MONARK m. 88B. Beg., ej inreg., komplett hel. eller del. Köpes c:a 100:—, E. Persson, Tandö.

BAND- EL. TRÅDSPELARE i bra skick. R. Henriksson, 173, Oskarström.

Bytes:

PROJEKTOR 16 mm, och 35 mm. Kino-box m. 1.800 m., kass., ev. byte. Radio, TV, Box 255, Fårsta.

BEG. TANDEMPEDE, bytes mot beg. matarsåg. H. Johansson, Box 1, Wärmlandsbro.

Kvalitet Service
Prisbilligt
Stor sortering av färger och fernissor.
BÅTTILLBEHÖR
Fleminggatan 10 Tel. 53 15 30
Stockholm

EL. MOTORER
Dammsugarmotorer begagnade men fullt brukbara lämpliga till hobby m. m. till salu. 110-127-220 volt. Per efterkrav å 15:— st.
G. CARLSTRÖM
Tärningholmsholmsgatan 1, Malmö

☆ **L'AUTOMOBILE** ☆
Revue Internationale de langue française
19 Boulevard de Levallois — Neuilly-sur-Seine
"Toute l'Actualité Automobile"
Abonnement annuel (12 N^{os}): Francs français 1 740:—

ARIEL-MOTOR, 350 cc. nyren., ev. byte lätt mc ell. Vespa. Vpl. Ottosson, U.-off., F 4, Frösön 4.

Diverse:

MOTORVERKSTÄDER OCH MOTORMÄN. När det gäller renov. av Eder motor kontakta oss. Vi har en hypermod. maskinpark och specialutbildade arbetare. Vi utföra spec. arb. på såväl bil, mc, moped, båt o. stationära motorer. Svetsn., omförd. av cylindrar, cylindrefinborn., vev- o. ramlagerrenovering. Välsorterat reservdel-lager. DKW utbytesvevaxlar. Spec. avd. f. mopedmot. Aukt. rep. f. BMW o. Fuchs motorer o. reservdelar. Tel. 22 01 28.

MOTORFIRMA B. ANDERSSON, Göteborg H.

TEKNISKT INTRESSE RÄCKER för att lära urmakeryrket efter vår populära ill. brevkurs. Låt fritid bli studietid — det lönar sig. Kurs 1, Teknik-bladet, Prislista över urdelar m. m. är över 100 sidor för endast 14:— + porto. UR * TEKNIK, Malmö 13.

ALLA SLAGS TÄNDPOLAR till båt-, mc- och moped omlindas av fackman med 25 års erfarenhet. Snabb leverans. Mopedspolar 14:—, övriga 20:—, Nya Radioverkstaden, Kalmar.

VERKLIGT LÖNANDE är fackm. omlindn. av 1- o. 3-fas motorer, vilket Ni själva kan lära efter utförl. beskrivn. på 62 sid., 18 ill. o. 10 koppl.-schema samt beräkn., spänn., varvtal o. övr. ländn.-data. 8:— + porto. D:o f. ankare m. kollektor 49 sid. o. c:a 35 ill., 6:—, P. Grafström jr, Sjöbogat. 7, Borås.

ALLA ELEKTRISKA ARBETEN UTFÖRES: Oml. av magnetankare 25:—, tändspolar 15:—, bil gener-ankare 25-30:—, Oml. av dammsugare 37:—, El. handverkt. m. m. El. mät-instrument samt manometrar av alla slag rep. 22 års yrkesvana. Lindströms Elverkstad, Kungsgatan 16, Kalmar. Tel. 188 77.

MC- och MOPEDELLAR. 104-sid. katalog (Nr 57) inneh. största sortering av MC- och mopeddelar, verktyg, tillbehör m. m. sändes mot 1:25 i frim. Cykel & Motorfirman O. E. Söderström, Örnsköldsvik.

Bygg själv Din PLASTBÅT
— enklare än Du tror!
Ing. Hjalmar Larsson ger en fullständig beskrivning med utförliga perspektivritningar över modellens konstruktion, spantsättningen och plastgjutningen och andra detaljer vid bygge av plastbåtar upp till 5 m längd. Fullständig materiallista och leverantörsanvisning. Förutsättningar för bygget: allmän händighet och vanliga handverktyg.
Pris kr 6:—
Vid förskottsbetalning portofritt.
AB MAGNET — FILM
RÖNNINGE Postgiro 509675

CLIFF-LIM

hushålls- och
fotolimmet
framför
andra, håller
vad det
limmar,
kvalitets-
testat,
användes av
industrier
och veten-
skapliga
institutioner

BREVLÅDAN

Under denna vinjett besvarar Teknik för Alla experter på olika tekniska områden kostnadsfritt frågor av allmänt intresse. På grund av det begränsade utrymme som står till brevlådan förfogande kan det dröja innan svaren publiceras i TFA, men vill ni ha snabbare svar på era problem per brev uttas ett arvode på en krona som insänds på postgirokonto 15 79 92. Alla frågor insänds f. ö. under adress "Teknik för Alla, Postbox 3137, Stockholm 3". Märk kuverten "Brevlådan".

FRÅGA: 1) Om jag monterar ett polerat insugningsrör i Fiat 500 -53 ökar detta effekten? 2) Om jag slipar ner toppen 1 mm och till detta monterar ovan nämnda rör hur mycket ung, ökar effekten? 3) Kommer detta att fresta lagren onormalt även om jag under körning inte uttar hela effekten?
Sven-Erik Svensson.

SVAR: 1) Enbart polerade insugningskanaler ökar effekten endast någon procent. 2) ca 6-7 procent. 3) Hållbarheten hos standardmotorers lager är det alltid vanskligt att uttala sig om vid en upptrimning av motorn. Den hållfasthetsmarginal, som fabriken räknat med, tas ju bort.

FRÅGA: Finns det trimningsstater till Fiat 600 att köpa i Sverige?
B. Lundén.

SVAR: Italienska Motorimporten, Lützensgatan 9, Stockholm 6, för i lager vissa trimningsdetaljer till Fiat-motorer och har även agenturen för en specialmotor på 40 hk för Fiat 600. Priset är 3 600 kr. AB Svenska Fiat avråder från alla upptrimningar av standardmotor, då lätt svåra motorskador kan uppstå och inga garantier gäller därvid. Det troliga är därför att inköp av specialmotorerna i längden blir billigast.

FRÅGA: Finns det några Ducati mopeder med fyrtaktsmotor i Sverige? Data önskas.
A. Nilsson.

SVAR: Ducati moped med 4-takts toppventilmotor importeras av Motor-Skandia, Strandgatan (Tullhuset), Halmstad. Tekniska data: 4-takts toppventilmotor med 48 cc cylindervolym. Cylinderdiametern 39 mm. Slaglängd 40 mm. Effekt 0,8 hk vid ca 4 000 v/min. Kompr. förh. 6,75:1. Smörjning genom cirkulationssmörjning i vevhuset. Växellådan sammanbyggd med motorn och 2-växlad. Weber flottörförgasare med tomgångs- och huvudmunstycke. Kraftöverföring medelst kedja till bakhjulet. Bränsletankens rymd: 3,5 liter. Däcksdim. 23x2". Vikt ca 50 kg. Pris 998 kr.

FRÅGA: 1) Hur tillverkar man spolen till reseradion beskriven i TFA nr 13, 15 och 19, 1947? 2) Hur kopplar man potentiometern bakifrån sett? 3) Skall man jorda rotorn?
O. Rautalainen.

SVAR: 1) Spolen lindas på en spolförm med järnpulverkärna, t.ex. Elfax kat. nr 0284. Denna spolförm har 6 sektioner och i första sektionen lindas L2 med ca 40 varv 0,2 mm emaljerad koppartråd. I de andra fem sektionerna lindas L1 med 25 varv i varje sektion varvid antennuttaget görs efter två sektioner. L1 lindas med 10x0,07 mm litztråd. Observera att både L1 och L2 skall lindas åt samma håll. 2) Potentiometern kopplas sedd bakifrån och med kontaktstiften uppåt i Jordas, 2 går till spolen L2, 3 går till strömbrytaren. 3) Vridkondensatorn rotor skall jordas och dess ena stator (i ert fall) skall kopplas till L1.

FRÅGA: Jag har en Fiat 600 m/55. Det blåser in kallluft, troligen från fläkten genom centralröret, och blåser ut genom värmeinsläppen och vid växelspak och startspak. Jag har haft bilen på verkstad ett par gånger men utan resultat, luckan som värmen skall passera är tät enligt verkstadens utsago. Vad kan draget bero på?
Flatägare.

SVAR: Undersök om gummidamaskerna runt växel- och startspak är hela och sluter tätt kring spakarna. Om så inte är fallet finns nya sådana damasker att köpa hos AB Svenska Fiat. Undersök vidare om spjället för varmluften i motorrummet fungerar och kan påverkas av regleringsspaken vid baksätet. Om allt detta är felfritt skall varmluften komma in i vagnen sedan motorn fått upp arbetstemperaturen. För extrem vinterkyla kan man isolera varmluftstrummans undersida med päklistrad filt eller glasull. Skulle ändå kalldrag komma in i vagnen måste detta bero på drag från dörrarna eller pedalernas genomgång i durken, vilket i så fall kan tätas med lämpliga gummilister.

...och se sedan på fakta om VESPA

Under 1957 såldes nära tre gånger så många Vespa som närmast följande märke. Vespa är kvalitet; den är snabb, har högt andrahandsvärde, är därför ekonomisk. Vespa är idealisk i tättrafik; inga parkeringsbekymmer, inget onödigt köande — Vespa "läser upp" trafiken. Vespa-återförsäljare finns över hela landet.

Skicka efter Vespa-broschyren och läs mera om bekväma Vespa.

TILL COMO M & T BJERKE AB
Karlavägen 67, Stockholm O

Sänd mig Vespabroschyren med ytterligare upplysningar.

Namn

Adress

Telefon

O.B.S.!

ÄVEN NI
kan själv bygga

UKV-TILLSATS MED TRYCKT KOPPLING!

d. v. s. alla ledningar levereras tryckta på monteringsplattan, varför vi kan garantera att vem som helst kan montera denna tillsats på ½ timme. Det går ej att göra fel! Täcker utan spolbyte 2,5-8 meter och ger nytta (TV-ljudet och dubbelprogram), ett kul bygge och leksak (polisbilarna, flyget m. m.)

Byggsatsen är komplett med helt färdig, tryckt monteringsplatta, rör och alla komponenter. Endast montering återstår.

ENDAST 19:75 med beskr. FÄRDIGMONTERAD 28:—

Rekommenderas av 10.000-tals köpare.

Ingenjörsfirma TELEKTRA

Kvarnagsgatan 67. Tel. 38 85 00, Stockholm/Vällingby.

- UKV-tillsats, byggsats 19:75
- UKV-tillsats, färdigmonterad 28:—
- Närmare upplysningar om bygg-tillsats.

Namn:

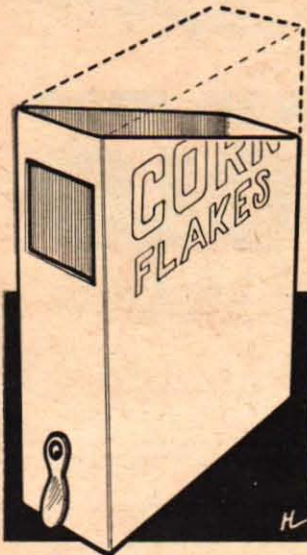
Adress:

Postadr.: TFA 7

Det bästa SMÅTIPSET

■ Tipsen skickas in under adress "Teknik för Alla, Postbox 3137, Stockholm 3". Märk kuvertet "Det bästa småtipset".

Alla införda bidrag honoreras och dessutom delar vi ut 50 kr för det bästa publicerade småtipset under månaden.

Gör hemma-arkiv

Det är inte så roligt att ha en massa tidningar och broschyrer liggande huller om buller, skriver S. Lindskog, Rådmanngatan 24, Malmö. Man kan lätt lägga upp ett litet snyggt hemma-arkiv om man tar vara på gamla Cornflakes-kartonger.

Kartongerna klipps efter den streckade linjen på bilden och kläs sedan med kulört papper. Det trevligaste är kanske glansigt papper, och kartongerna pryds sedan upp med en snygg etikett på ryggen.

Om man så vill kan man förse kartongen med en dragtunga. En sådan klipper man ut av skinn, klot eller starkt tyg och den fästes med en påsnit genom kartongryggen.

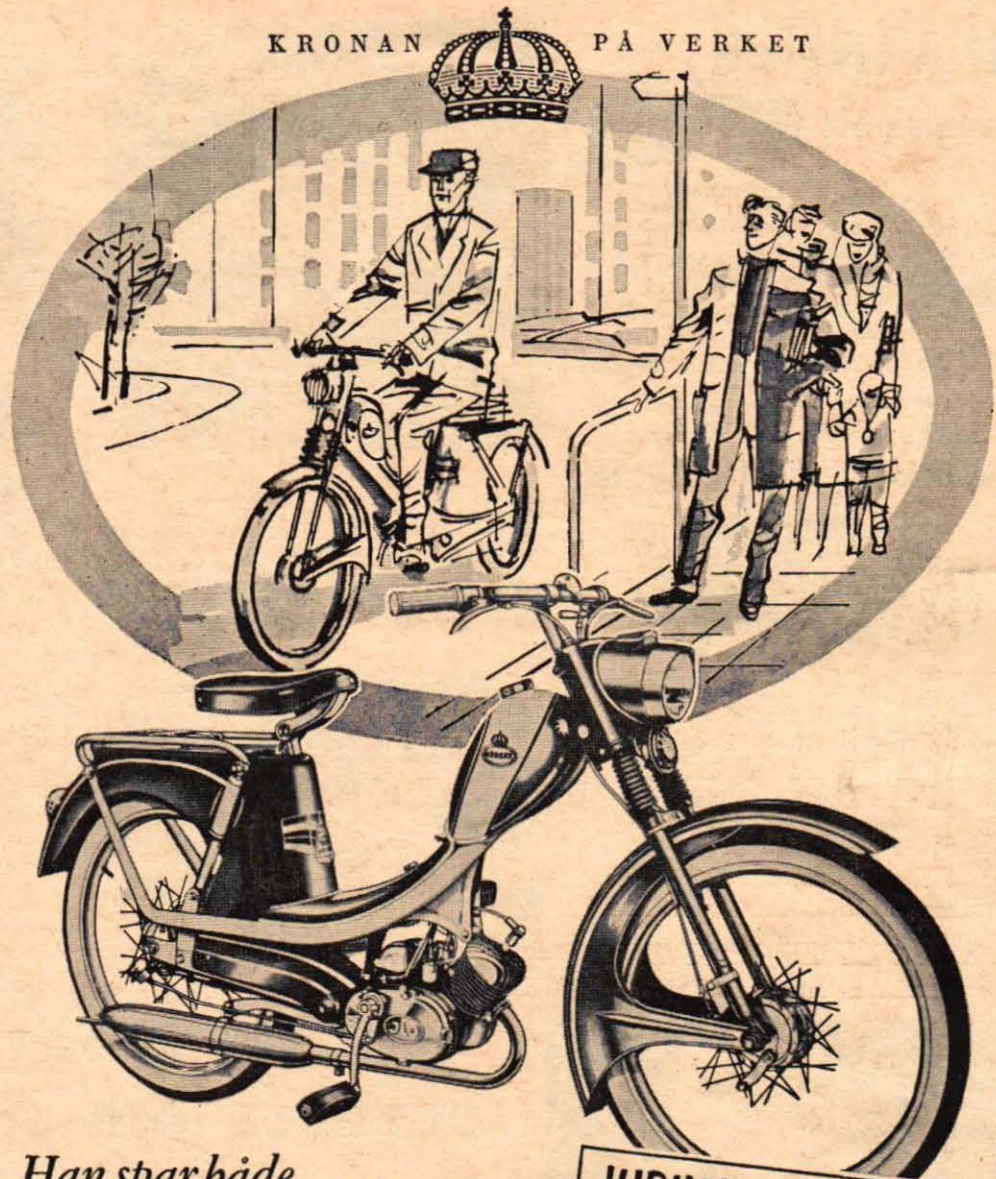

Stötsäkert i bilen

Reservlampor och reservsäkringar är ömtåliga saker som lätt kan bli skadade i bilen. För att undvika sådana skador kan man lätt göra en praktisk förvaringslåda, skriver Erik Eriksson, Box 16, Fagerås.

Man klistrar en skumplastdyna mellan två plywoodskivor. Plywoodskivorna monteras så att de kan vikas ihop ungefär som en bok. I plastdynan kan man sedan göra fördjupningar för de ömtåliga sakerna. ■

KRONAN PÅ VERKET

Han spar både
tid och pengar med

monarpeden 1958

med borttonat ljud

JUBILEUMSMODELLEN!

Bli Er "egen" i år. Åk hållplats förbi. Spar tid, pengar och var fri. Fri från köer och trängsel och dyra reskostnader (monarped kostar mindre än 2 öre/km). Unna Er kronan på verket — jubileumsmonarpeden. I år elegantare, mera "tystlåten" och tekniskt fulländad än någonsin. Lika snabb och smidig på den hårt trafikerade stadsgatan som på landet och skogsvägen.

STARK: 2- alt. 3-växl. Ilo Pianomotor. BEKVÄM och TRAFIKSÄKER: Swingsadel — teleskopgaffel fram — swinggaffel med teleskopstötdämpare bak — tank 4.3 lit. Reservtank — el. signalhorn — bakljus — inbyggd "kursväcker" strålkastare med väg- och hastmätare. STÅNKFRI: djuppressade fram- och bakskärmar. STÖLDSÄKER: polisgodk. styrlås. ELEGANT och PRAKTISK: läckra lacker i årets modéfärger — pakethållare med fäste för barnsadel. ● Sensationell Nyhet: Nu med pumpfria slangar som håller rätt ringtryck halvårsvis.

KRONAN PÅ VERKET

AB CYKELFABRIKEN MONARK VARBERG

NI VINNER

på bekantskap med

Edixa-Reflex 58 har: inbyggd nedbländningsmekanism. Mattskiva lätt utbytbar mot snittbild. Spärr mot ofrivillig exponering. Inbyggd exponeringsmätare eller självutlösare.

Kul tävlan med 12 frågor

Den som vet mest om Edixa-Reflex och säger det bäst vinner

1:a pris **TAUNUS 17 M**

2:a pris: Elite 8 ljudfilmsprojektor för ljud direkt på filmen. 3:e pris: Wollensak 8 mm småfilmskamera med 3 objektiv. 4:e pris: Opemus II. 5:e pris: Opemus Populär. 6:e-10:e pris: Minolta Mini 5x5 projektor.

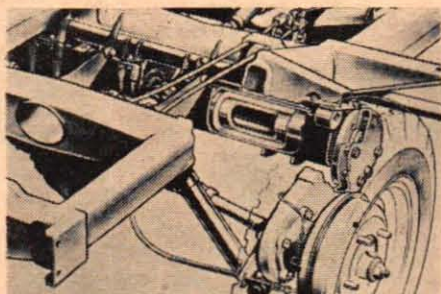
EDIXATÄVLINGEN

Fack 26 — Stockholm 8

Härmed rekvireras st. tävlingsbroschyr.
 NAMN
 ADRESS
 POSTADRESS TFA

AUSTIN "GIPSY" heter en ny jeep, som fick sin världspremiär vid bilsalongen i Köpenhamn. Den nya jeepen har en helt ny typ av fjädring, gummicylindrar på axlarna till långsgående svängarmar. "Gipsy" är fyrhjuldriven och levereras med bensin- eller dieselmotor på 62 respektive 52 hk. Den rymmer tre personer och skrymmande bagage eller nio personer utan bagage. Pris ca 13 000 kr.

Säker med

SOLO

Det känns tryggt att ha en Solo-marin motor i båten... Den går jämnt och säkert i alla väder och är ekonomisk i drift. Starten är alltid lätt och ögonblicklig, gången tyst och lugn. Solo marin är resultatet av över 40 års erfarenhet och den är testad för de hårdaste strapatser. Finns från 2-20 hkr.

Begär broschyr!

BRÖDERNA SKOOGS MOTOR-FABRIK AB - BORLÄNGE

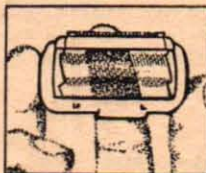
Låt en BRAUN-ägare berätta om sin el-hyvel!

Braun Combi är inte den dyraste el-hyveln och inte heller den billigaste. Om den är den bästa, ja, det kan Ni få en uppfattning om genom att höra med en Braun-ägare; helst någon som har erfarenhet även av andra märken. Ge honom den här frågan: Kan Du raka Dig bättre med en annan el-hyvel eller en vanlig rakhyvel?

Jämför själv Braun Combi med alla andra el-hyvelar!

Ni kan också göra så här, om Ni vill veta mer om Braun Combis förnämliga kvalitet och prestanda. Provraka Er med både Braun Combi och en annan el-hyvel (vilket fabrikat som helst). Köp den hyvel som givit Er den effektivaste och mest skonsamma rakningen!

Och se så många finesser Braun Combi har:

Brauns patenterade skärblad, effektivt som ett nytt rakblad.

Trimsax, en frisørsax i miniatyr, för nack-, halshår o. mustasch.

Rundat saxhuvud, kommer lätt åt även svårakade ställen.

Automatisk rengöring, en finess som Braun är ensam om.

Ni får tre års garanti — bara en rörlig del i motorn. Lätt omställbar till olika spänningar

Köp aldrig en el-hyvel utan att ha provrakat Er med nya BRAUN Combi!

I elegant plastetui, riktpriis **80:-**
 Finns också i lyxutfört presentetui
 Ni får tre års garanti.

BRAUN

combi

Tenshodo

"THE MARK OF QUALITY"

Det finaste Ni kan få i modelltåg!

Tenshodo modellerna är alla tillverkade för hand i mässing med en noggrannhet och detaljrikedom, som har fyllt en hel värld med entusiasm och beundran.

Generalagent:

ROSENGREN & RIIS
AKTIEBOLAG

Malmö 4.

Obs. endast en gros.

BYGG ÖNSKEBÅT

TfA:s sommarbåt är uppbyggd i båtplywood utan spant och har inga komplicerade detaljer.

TfA HAR RITNINGAR

- Nr 21 Racerbåt som amatörbygge. Längd 4,45 m, hastighet upp till 35 knop beroende på motorstyrka. Komplet ritningssats (9 blad) inkl. licens 22:-
- Nr 25 TfA:s folkmotorbåt — ritningssats med fullständig arbetsbeskrivning komplett 8:-
- Nr 43 TfA:s sommarbåt — se bild — fullständiga ritningar i skala 1:5. Pris 8:-
- Nr 45 Gripsholm i modell. Ritningar i full skala, 3 blad. 6:50

Till Teknik för Alla, Box 3137, Sthlm 3.

Sänd mot postförskott + porto:

..... ex. ritning nr

Namn:

Bostad:

Postadress: TfA 7/58

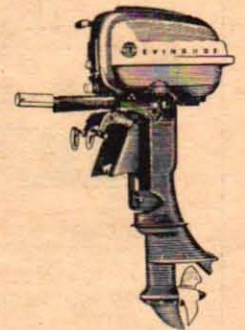
- ★ startar ALLTID
- ★ lättskött och ööm
- ★ går som en klocka
- ★ tyst som en katt

Önskemotorn för alla i familjen...

På sjön är det inte alltid "pappa som kör". Då han är i stan och mamma är ensam med barnen måste man i alla fall till handelsboden, ut till badviken, till posten eller över sundet för att hälsa på vänner. Då vill det till, att man har en motor, som inte bara är ööm, driftsäker och bränslesnål utan också lätt kan startas och skötas av familjens icke motorkunniga medlemmar. Skaffa därför i år en EVINRUDE, den precisionsbyggda kvalitetsmotorn från världens äldsta och största utbordarfabrik. Låt EVINRUDE bli hela familjens trogne "vän i viken".

Inkapslat, fuktskyddat tändsystem och speciell fallförgasare garanterar ögonblicklig start. Ljudisolerande ytterkåpa, gummiupphängt motorhus och avgas under vatten ger tyst gång. Precisionstillverkning av varje detalj, korrosionsbehandlad metall samt slagfast lackering ger stor slitstyrka. Slirkoppling skyddar propellern vid ev. grundkänning. Alla modeller utom 3 hk utrustade med backslag, frikoppling och separat trycktank.

EVINRUDE

3 hk	5 1/2 hk	7 1/2 hk	10 hk	18 hk	35 hk	50 hk
------	----------	----------	-------	-------	-------	-------

Generalagent:

AKTIEBOLAGET

L I N C O

Linnégatan 31 Stockholm Ö. Tel. 63 02 95

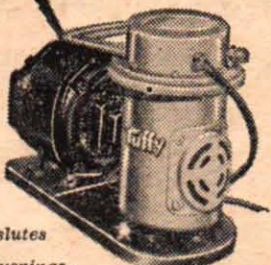
Nyhet

DeVILBISS Tuffy

EN RIKTIG
SPRUTANLÄGGNING
i behändigt format

Denna nya DeVilbiss originalsprutanläggning typ NCE-601 (Tuffy) har mycket stor kapacitet och ett litet behändigt format (vikt 14 kg). Lågt pris. Ett fynd för yrkesmålare, hantverkare, mindre verkstäder och hobbyister, men även för villa- och sportstugeägare, droskägare m. fl. OBS! TUFFY är försedd med löstagbar motor, 1/4 hk, 220 V växelström, 1400 r/m, för användning även till andra ändamål.

Anslutes till belysningsnätet.

Svenska Maskin AB
GREIFF

STOCKHOLM: Tel. växel, lokal 18 04 50, riks 19 04 50 - GÖTEBORG: Tel. 11 67 98
MALMÖ: Tel. 336 33
SUNDSVALL: Tel. 116 40

SVENSKA MASKIN AB GREIFF

Postfack 42037, Stockholm 42

Var god sänd gratis prospekt och prisuppgift på "TUFFY" sprutanläggning.

Namn:

Bostad

Postadress: TFA 7

Från flygfronten

Den amerikanska helikoptertillverkaren Sikorsky lägger nu sista handen vid prototypen till nya S-62, som skall utrustas med en General Electric gasturbin. Flygkroppen blir vattentät och S-62 kommer att kunna landa både på vatten och land.

Cessna 175 är Cessna Aircrafts senaste "handelsresandeplan". Detta läckra plan har plats för fyra personer och har en Continental-motor på 175 hk, som ger en maxhastighet av 280 km/tim. Cessna 175 kostar i USA ungefär 57 000 kronor.

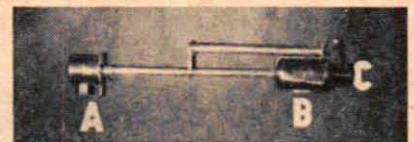

En amerikansk marintidning har nyligen publicerat den här teckningen av ett nytt gasturbindrivet ryskt transportplan. Flygplanet påminner något om den amerikanska Fairchild C-123 och har av allt att döma byggts för tunga transporter.

Percival President är den civila versionen av det engelska transportplanet Pembroke, som även ingår i det svenska flygvapnet. President kan ta 12 passagerare och maxfarten är 356 km/tim. President kan även levereras som ambulansplan.

NYA EL. PUMPAR

Lämpliga till hobbyändamål m. m.

A) anslutning för stickkontakt.

B) motor. C) motoraxel.

Spänning 120 samt 220 V allström, 0,1 hkr. Längd 680 mm. Motordiam. 90 mm.

Pris kr 25:— fraktfritt.

Vid beställning uppgiv önskad spänning.

F:a HENRY FORSBERG, Vimmerby

Pigg

Färdigbyggd eller byggsatser.

Begär offert från

BRÖDERNA
GRANLUNDS

Båtbyggeri

ÄDELFORSS

Begär katalog

HJULSIDOR för bilar

i mycket stilligt utförande, tillverkad i höglanspolerad lättmetall. Skyddar lackeringen på fälgarna. Förhöjer bilens utseende avsevärt. Monteras på ett ögonblick enär desamma fasthålls genom navkapslarna.

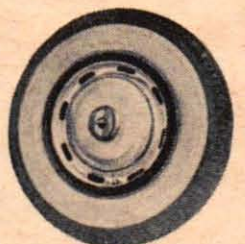
Rostar ej. Finnes till följande bilmärken: Volkswagen 15" och 16", PV 444 15", Austin A 30, A 35, A 40, A 50, Simca 14", Opel Olympia o. Record, Morris Minor, DKW, Fiat 600 o. 1100, Ford, Taunus M 12, M 15, Consul, Zephyr, Anglia.

Vårt reklampris, per sats om 4 st, endast kr 54:—, fraktfritt

Beställ i dag. Full returrätt inom 8 dagar om ej till belåtenhet. Begränsat parti.

F:a H. Utter

Västanäg. 17 — LINKÖPING — Tel. 496 74

STYR DEN PER RADIO...

ELFA erbjuder Eder nu ett mycket rikhaltigt urval av byggsatser för radiostyrning av MODELLPLAN, BILAR och BÅTAR

ELFA RADIO & TELEVISION AB

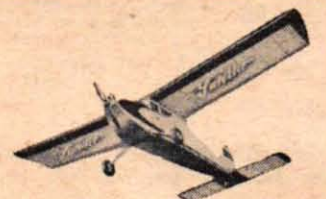
Holländargatan 9 A, Box 3075, Stockholm 3
Härmed beställes Er katalog 1958, som betalas enligt

- 2:10 i frimärken
 - 2:10 som insättes på postgiro 251215
 - 2:50 att sändas mot postförskott
- Sätt ett X i avsedd ruta.

Namn:

Adr.: Postadr.:

TFA

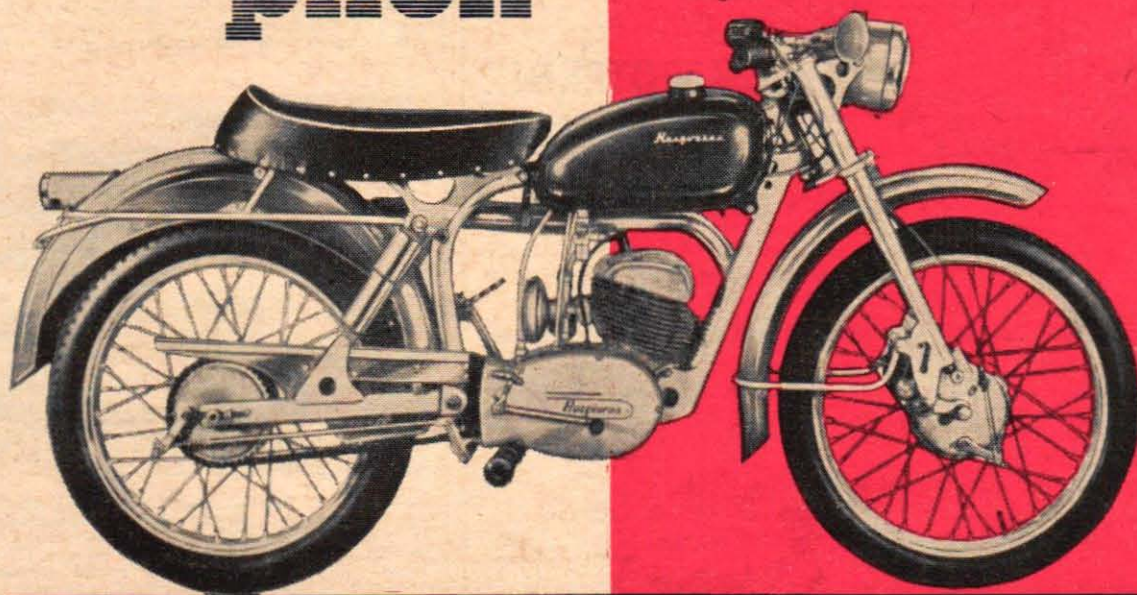
Rekvirera vår innehållsrika katalog.

När det gäller byggsatser — kontakta E L F A — ledande i branschen.

Husqvarna leder stort

Silver- pilen

helsvenska segermaskiner i världsklass

etta

i försäljningsstatistiken och på tävlingsbanan

Under 1957 inregistrerades fler Husqvarna än närmast följande fem märken tillsammans — och av den totala mc-försäljningen 1957 svarade Husqvarna för närmast hälften. Varannan mc i Sverige är en Husqvarna.

Även på tävlingsbanan är Husqvarna det klart dominerande märket. 53 segrar av 62 möjliga talar sitt starka språk.

Svensk mc-ungdom av idag väljer alltså helvassa Husqvarna — 200 cc GULDPILEN och 175 cc SILVERPILEN, den förstnämnda i år i ny elegant utformning med ännu vassare motor, den senare med samma segersuveränitet. De vinner båda genom sin snabbhet, blixtrande acceleration, styrka och tillförlitlighet. De vinner genom säkerhet och fartfylld elegans...

Husqvarna

NYHET HEATHKITS FÖR BÅTAGARE

Bygg själv en pejmottagare för båten. Heath's pejmottagare modell DF-1 är en super med 6 transistorer. Den är användbar som reseradio och som hjälp vid navigering framför allt till sjöss. Mottagaren drivs av ett 9 volts batteri och täcker frekvenserna 540-1600 kHz (mellanvåg). Byggsatsen levereras komplett med fäst-vinklar för montering i båten. Pris kr. 495.-.

AB ZANDER & INGESTRÖM · STOCKHOLM

Avd. Mätare och instrument. Box 16078. Tel. 540890

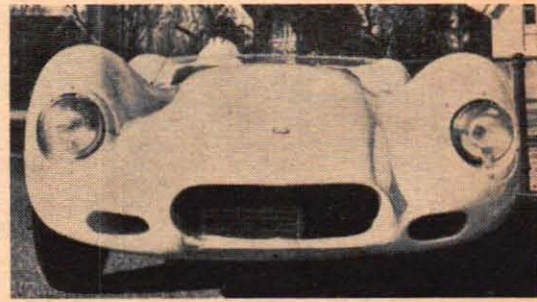

Ett fynd
Elmotor AEG-fabrikat
1 8 hkr. kr. 28.-
Se sidan 81 i vår katalog.

KATALOG

innehållande ca 5000 experimentartiklar, radiodelar, gram-mofondelar, elektr. materiel, verktyg, leksaker, artistmateriel, fotoartiklar, ritningar och handböcker m.m. Katalogen sändes gratis mot insändande av ett 30-öres frimärke, som återbetas vid första order.

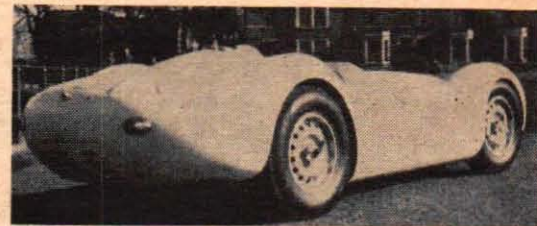
Clas Ohlson & Co, Insjön

Det mest utmärkande för Lister är den låga silhuetten. Frontarean ger obetydligt större luftmotstånd än hos betydligt mindre sportvagnar.

HYPERSNABBT

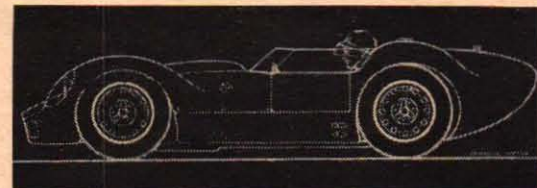
■ Brian Lister Ltd, specialister på att bygga snabba sportvagnar kring värdiga motorer, presenterar nu 1958 års Lister Jaguar och Lister Chevrolet. Exteriört rör det sig om samma vagn, och konstruktörens strävan att ytterligare minska luftmotståndet har nu lett till något av ett rekord. I relation till motorstyrkan uppges Lister-vagnarna nu ha den minsta frontarean av alla världens sportvagnar. Jaguars 3- respektive 3,5-litersmotor levereras som kraftkälla, om man inte väljer en Chevrolet-motor med tillhörande växellåda. En hel del vagnar har redan exporterats till Amerika, där t. ex. Lister Chevrolet med sina ca 300 hk väntas kunna göra sensation på tävlingsbanorna.

Att vagnen och därmed även tyngdpunkten är låg, framgår tydligt också ur den här synvinkeln. Toppfart troligtvis över 300 km/tim på goda banor.

Interiören är för viktbesparingens skull ganska naken, medan man för att spara utrymme plockat in t. ex. bränslepumparna i dörrfrösklarna. Observera nackstödet, som saknades på den första skissen till den hypersnabba racern (nedan).

Rättelse!

Genom ett beklagligt tryckfel i Teknik för Alla nummer 5, i annonsen för

Tekno's ELEKTROTEKNIK för BILAR

har priset för inköp av boken på avbetalning blivit felaktigt angivet. Det skall vara kr 14:-, icke kr 32:-. Här nedan publiceras den rättade kupongen vilken vi vänligen anhåller om att Ni använder vid inköp av Tekno:s ELEKTROTEKNIK för BILAR.

Posta denna kupong i dag!

Till bokhandel eller
TEKNOGRAFISKA INSTITUTET — Stockholm 20 — Tel. växel 40 48 19.
 Undertecknad beställer härmed "Elektroteknik för bilar" med äganderättsförbehåll.
 Handboken önskas mot
 Kr. 64:- pr kontant vid leveransen.
 Kr. 32:- vid mottagandet och kr. 32:- pr 30 dagar.
 Kr. 14:- plus porto vid mottagandet och kr. 10:- pr mån. tills hela beloppet är erlagt.
 Sätt X vid det önskade.
 Namn:
 Titel:
 Adress:
 (Beställnings sedeln kan insändas i öppet kuvert för 15 öre.) TFA 7/-58

Teknisk PRESSREVV

● **BILRADIONYTT:** Centrum Radio har nu lanserat en transistorbilaradio som drar bara en tredjedel av den ström som en vanlig bilradio drar. Apparaten är vidare direkt omkopplingsbar mellan 6 och 12 volt och tar ström direkt från batteriet. Då transistorn nöjer sig med låga spänningar har man kunnat slopa den skrymmande och störningsalstrande vibratordelelen och mätten har därför kunnat pressas ner till 160×170×80 mm.

● **ATOMBÅTAR:** General Electric Company har fått en order från amerikanska flottan på maskinerier för atombåtar för 34 miljoner kronor. Fyra nya atombåtar står på den amerikanska flottans nybyggnadsprogram.

● **EXPLORER:** Med hjälp av den amerikanska satelliten Explorer hoppas kartograferna kunna rätta till en del fel på världskartorna. Det gäller framför allt det exakta läget av vissa öar i Stilla havet, som t.ex. Wake, Guam och Samoa. För närvarande har kartorna över Stilla havet avståndsfel på upp till 1,5 km, men nu hoppas man kunna nå fram till en kartläggingsprecision på tio meter när. Observationsstationer har upprättats på ett stort antal öar i Stilla havet, och dessa stationer följer den amerikanska satellitens bana med känsliga instrument och med hjälp av radiosignalerna kan de registrera exakt det ögonblick då satelliten passerar.

● **IDÉPENGAR:** Volvo-Pentaverken i Skövde har en mycket flitig förslagsställare i metallarbetaren Birger Ahl, berättar Metallarbetarna. Hittills har han fått ihop över 10 000 kr på olika idéer. Den senaste gav honom inte mindre än 4 315 kr.

● **VESPA** är obestridd världsetta på skotermarknaden. I vårt land registrerades 1957 2101 Vespa mot närmaste konkurrent Lambretta, som fick nöja sig med ungefär en tredjedel, eller närmare sagt 754 maskiner. I hemlandet Italien såldes under fjolåret 79 745 Vespa mot 48 478 Lambretta. Totalt tillverkades i fjol 218 979 Vespa.

● **NAGELLACK,** strykjärn, rakblad och piprensare ingår i Lockheed-bolagets provflygningsavdelnings verktygsarsenal jämte specialtillverkade precisionsgrejor värda 15 miljoner kronor. Nagellacket används för att märka instrument, strykjärnen används för att pressa fast de garnändar som gör det möjligt att fotografera luftströmmen kring t.ex. vingarna, rakbladen används för att ta bort dessa garnändar efter försöken och piprensarna kommer till användning vid finputsnig av små glasrör.

● **ATOMSTRÖM:** Tidigare har det ansetts att elström leverades från atomkraftverk har blivit avsevärt dyrare per kilowattimme än ström från konventionella kraftverk. Det nya atomkraftverk, som nu skall byggas i Eureka i Kalifornien av General Electric Company, kommer emellertid att kunna leverera elström som inte blir dyrare utan kanske snarare billigare än ström som kommer från kraftverk av konventionell typ. Det nya atomkraftverket blir klart redan 1962.

(Forts. på sid. 40.)

Kurser

Trakt på sak vid NKI

Ni läser just det rätta

Utdrag ur NKI:s kursprogram - Nordens största för korrespondensstudier

Industri och teknik

Ingenjörutbildning per korrespondens för 16 olika linjer
Tekniska gymnasiekurser
Arbetsledarkurser med psykologi
Verkmästarekurser för olika fack
Förmanskurser för olika fack
Fartarekurser
Fortbildningskurser för ingenjörer
Högre kurs i matematik
Matematik för — förmän — verkmästare — ingenjörer
Arbetsledning
Arbetsledarekurser för olika fack
Arbetsledningspsykologi
Driftorganisation
Arbetsfysiologi
Undervisningsmetodik

Regler- och servoteknik
Maskinteknik
Maskinritning
Maskinelement
Ångpannor
Ångturbiner
Verkstodsteknik
Plastiska deformationsmetoder (smidning, valsning, pressning etc.)
Svetsning (el- och gas-)

Spånåvskiljande deformationsmetoder (svärning, fräsning, borrarning etc.)
Svetsning (el- och gas-)

Valvverksteknik
Güteriteknik
Modellåra
Gütermaskiner
Götarjörsgjutning
Motorteknik
Hesselmannmotorer
Tvåtaktsmotorer för fiske och lanbruk
Dieselmotorer
Förgasmotorer
Flygmotorer
Reaktionsmotorer
Bilteknik
Grundkurs i bilteknik

Jag hade hört en del fördelaktiga saker om Edra kurser när jag valde NKI. På frågan om jag är nöjd med studiebrevet svarar jag: Ja — absolut.
Studenter (22 år)

NKI-studierna gav ökad lön redan efter en månads studier.
Laboratoriebiträde (23 år)

Textilteknik
Väveriteknik
Spinneriteknik
Konfektionsteknik
Garnberäkning
Beredningsteknik
Bindningslära
Vävdanalys
Trä-, cellulosa- och pappersteknik
Sågarsteknik
Slipmasseteknik
Sulfatteknik
Sulfitteknik
Offert och försäljning
Produktion och personal

Belagningsteknik
Byggnadsmaterial
Byggnadsritning
Järn- och betongkonstruktionslära
Väg- och vattenbyggnadsteknik
Vägnunderhåll
Brobyggnad
Kemil och kemisk teknologi
Kemisk apparatlära
Livsmedelskemi
Yrkehandlingskemi
Cellulosteknik
Plastteknik
Plastkemi
Plastteknik I-II

Handel, kontor och sjöfart

Fullständig handelsskola per korrespondens
Handelsgymnasiekurser till privatistexamen
Kameralförbyggandekurs för tekniker
Industrikameralförbyggandekurs
Stenografi
Svensk, engelsk, fransk, tysk
Maskinskrivning (med hemlån av skrivmaskin)
Bokföring och kalkylation
Bokföringskurser för — tekniker — detaljhandlare — småfretagare — handelskare — bokhandlare — grosshandel — industri
Bokföringsproblem

Radiateknik
Elektronik
Motfogare
Sändare
Transistorer
Grammofon- och ljudfilmteknik
Radarteknik
TV-teknik
Byggnadsteknik
Belagningsteknik
Byggnadsmaterial
Byggnadsritning
Järn- och betongkonstruktionslära
Väg- och vattenbyggnadsteknik
Vägnunderhåll
Brobyggnad
Kemil och kemisk teknologi
Kemisk apparatlära
Livsmedelskemi
Yrkehandlingskemi
Cellulosteknik
Plastteknik
Plastkemi
Plastteknik I-II

NKI har de bästa och lättfattligaste kurserna. Jag har även erhållit ett stipendium från NKI.
Lagerchef (38 år)

Lönen ökar med slutbetyget (ca 100 kr i månaden), dessutom har jag fått erkännande av vårt studiosamfund. Jag kan också säga att arbetsresultatet blivit bättre.
Planerare, Ingenjörselev (47 år)

Mekanförbundets normalkontoplan
Handelsbokföring
Handelsräkning
Balansräkning
Kurs i handelslära
Elementär handelslära
Merkanthilj försäkringslära
Bankaffärer
Kurser i kontorsorganisation
Kontoret och dess hjälpmedel
Arbetsplatsen
Organisationsprinciper
Handelskorrespondens
Svensk, engelsk, fransk, tysk, spanska

Jag ville lära mig mer bredvid mitt arbete, NKI var då bästa utvägen.
Kronjägare (32 år)

Mitt mål är att bli verkstadsingenjör. Att jag valde NKI sammanslänger med att jag fått för mig att NKI är lämpligast för tekniska studier (koncentration av lämpliga lärarkrafter).
Maskinoperatör (25 år)

Kurser i försäljning

Försäljningspsykologi
Försäljarens arbetsmetoder
Företaget och försäljaren
Kurser i reklam
Modern reklam
Reklampsykologi
Reklamslaget
Reklam i försäljningen
Detaljhandelskurser
Merkanthilj sjöfartskurser

Realskola, gymnasium
Fullständiga kurser m. lab.materiel för studentexamen på Reallinjen
alla tillvalskomb.
Latinlinjen
alla tillvalskomb.
Allmänna linjen
alla tillvalskomb.
Specialkurser för studentexamen i enskilda ämnen (enl. reglerna om särskild prövning)

Realexamenskurser
Fullständig kurs för realexamen (med lab.materiel)
Fullständig kurs för handelsrealexamen (med lab.materiel)
Specialkurser för realexamen i enskilda ämnen
Ämneskurser och klasskurser på alla stadier i samtliga läroverksämnen
Extraläsningsskurser för läroverkslärover
Speciala snabbkurser för examens- och tentamensrepetitioner, Examensprövningar

Jag hade hört en del fördelaktiga saker om Edra kurser när jag valde NKI. På frågan om jag är nöjd med studiebrevet svarar jag: Ja — absolut.
Studenter (22 år)

NKI-studierna gav ökad lön redan efter en månads studier.
Laboratoriebiträde (23 år)

Valvverksteknik
Güteriteknik
Modellåra
Gütermaskiner
Götarjörsgjutning
Motorteknik
Hesselmannmotorer
Tvåtaktsmotorer för fiske och lanbruk
Dieselmotorer
Förgasmotorer
Flygmotorer
Reaktionsmotorer
Bilteknik
Grundkurs i bilteknik

Jag hade hört en del fördelaktiga saker om Edra kurser när jag valde NKI. På frågan om jag är nöjd med studiebrevet svarar jag: Ja — absolut.
Studenter (22 år)

Fyllnadsprövningar

Flyttningssprövningar
Inträdessprövningar
Kompletteringskurser för komplettering av real- och studentbetyg
Muntliga preparandkurser i Stockholm för realexamen
Muntliga preparandkurser i Stockholm för studentexamen

Språk
Högmoderna nybörjar- och fortsättningskurser med specialtillagda grammatiksvivar
Engelska
Amerikansk eng.
Tyska
Franska
Spanska (öv. syd. am. spa.)
Italienska
Portugisiska (bras. port.)
Ryska
Svenska språket
Latin och grekiska
Talar kursen
Tala bättre (med bandspelare)

Nya amerikanska språkkurser. Finns i 23 språk, bl.a. orientalska och slaviska.
Maskinritare (35 år)

Realexamenskurser
Fullständig kurs för realexamen (med lab.materiel)
Fullständig kurs för handelsrealexamen (med lab.materiel)
Specialkurser för realexamen i enskilda ämnen
Ämneskurser och klasskurser på alla stadier i samtliga läroverksämnen
Extraläsningsskurser för läroverkslärover
Speciala snabbkurser för examens- och tentamensrepetitioner, Examensprövningar

Jag ville lära mig mer bredvid mitt arbete, NKI var då bästa utvägen.
Kronjägare (32 år)

Mitt mål är att bli verkstadsingenjör. Att jag valde NKI sammanslänger med att jag fått för mig att NKI är lämpligast för tekniska studier (koncentration av lämpliga lärarkrafter).
Maskinoperatör (25 år)

NKI-kurserna är uppdelade i mindre enheter, som gör det möjligt att avpassa varje kurs till elevens förkunskaper och syfte med studierna. Vid NKI läser både ungdom som vill utbildas sig och redan högt kvalificerade som vill komplettera med något speciellt. Var och en kan få precis den kurs som lämpar sig.

Inträdesskurser

Bergsskolan i Filipstad
Folkskoleseminarierna
Handelsgymnasier
Officerskolorna
Polisskolorna
Sjuksköterskolorna
Skogsskolorna
Skolläroverksämnen samt de flesta andra utbildningsanstalter

Psykologi
Orienterande grundkurser
Arbetsledningspsykologi
Psykologi för personalansvar
Psykologi för socialarbetare
Skolpsykologi med mentallhygien

I skolan drömde jag om tekniskt gymnasium eller bergsskola. Nu vill jag bli NKI-ingenjör. NKI-skolan har de bästa tekniska kurserna.
Laboratoriebiträde (18 år)

Ingenjörsexamen är slutmålet för mig. Korrespondensmetoden valde jag av ekonomiska skäl. Den kurs, som passade för mig fanns bara på NKI-skolan.
Maskinritare (35 år)

Sociala studier

Kurser i socialpolitik och kommunalkunskap för bl.a. Assistenten i socialvården
Kommunikationskurser och kommunikatörer
Ungdomsledarkurser
Ungdomspsykologi
Pallismannakurser

Teckning, nyttkonst
Allmän teckningslära
Måleriteknik
Reklamkonst
Modellteckning
Möbler, bostad och inredning
Textilkonst
Guld- och silversmedskonst
Keramik och glaskonst

I skolan drömde jag om tekniskt gymnasium eller bergsskola. Nu vill jag bli NKI-ingenjör. NKI-skolan har de bästa tekniska kurserna.
Laboratoriebiträde (18 år)

Ingenjörsexamen är slutmålet för mig. Korrespondensmetoden valde jag av ekonomiska skäl. Den kurs, som passade för mig fanns bara på NKI-skolan.
Maskinritare (35 år)

FRIKUPONG (Kan postas utan kuvert och utan frimärke)

Fränkort till NKI-skolan beräknat per post.

ST ERIKSGATAN 33
STOCKHOLM 12

SVARFÖRDELSE
TILLÄND NR 104
STOCKHOLM 12

LOSEN

Sänd mig utan kostnad NKI-skolans nya kursprogram och studiehandbok för

(Skriv här eran egen kurs eller det ämne som intresserar Er.)

Sänd mig även tidskriften På Fritid gratis ett år.

(Namn)

(Bostad)

(Postadress)

TFA 7/58

NKI-kurser studeras nu överallt

TEKNISKA SKOLAN KATRINEHOLM

(Grundad 1906)

Kommunal statsunderstödd läroanstalt. Maskinteknik, elektroteknik (starkström och teleteknik), husbyggnad, väg- och vattenbyggnad, värme- och sanitetsteknik. Studielån och stipendier. Nya kurser börjar 20 aug. Begär prospekt.

NY JÄTTEKATALOG UTKOMMEN

Rekv. NYA JÄTTE-KATALOGEN å kr 1: -
- den finaste sortering Ni någonsin sett i MODERNT
MODELLFLYG - BÅTAR - MOTORER - RADIO-
KONTROLL - PLASTBYGGSATSER - TILLBEHÖR.
Likvid insändes i frimärken.

-ERIK LINDGREN-

Östansvägen 43, Malmö Sv.
Härmed rekquireras st. kataloger.

Namn:

Adress:

Postadress: TFA 7/58

TfA:s
handbok
nr 21

ANDRA
UPPLAGAN

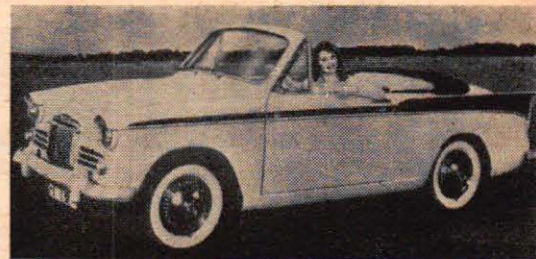
MOTORBÅTEN SOM HOBBY

Ny omarbetad och utökad upplaga av Rune Kocks populära handbok om hur man bygger, utrustar och sköter motorbåten. Författaren har vid omarbetandet tagit all hänsyn till utvecklingen, till de nya resurserna på området.

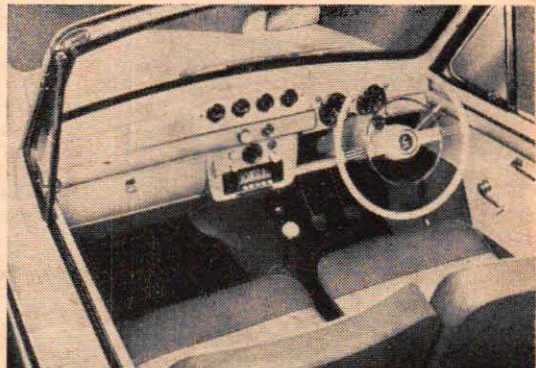
Namn: Från TEKNIK för ALLA, Box 3137, Stock-

Bostad: holm 3 eller från närmaste bokhandel re-

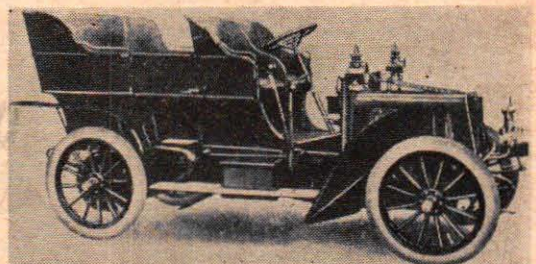
Postadress: TFA 7 kvireras härmed mot postförskott ex. "Motorbåten som hobby" till ett pris av kr 5:50 + porto.

SUNBEAM RAPIET har kommit i ny modell, som nu för första gången även omfattar en cabriolet-version, ovan. Vagnen har fått diskreta fenor, en motor på 73 hk med en toppfart av 145 km/tim. och med en uppgiven bensinförbrukning på 0,95 l/mil. Fronten har ändrat utseende och för nu tankarna till den något enklare märkesbrodern Singer Gazelle. Färgkombinationerna är legio.

Interiören är som vanligt i lyxklass. En nyhet är att rattväxeln har fått vika för en mera sportig golvväxel. Överväxel kan erhållas som extra utrustning. Nedan: "Den tysta Sunbeam", 1904 års modell. Lampor och signalhorn var extrautrustning.

NI SOM KÖR CYKEL-MOPED-SCOOTER ELLER MOTORCYKEL

Tag VÄRNAMO trafiksäkra däck ...

AB VÄRNAMO GUMMIFABRIK
VÄRNAMO

STOCKHOLM - GÖTEBORG - MALMÖ

Är det svårt
att lägga på
glasfiberplast?

NEJ!

Hör efter med specialisten

AB SERIEBÅT

Maria Prästgårdsgata 42, Stockholm
Telefoner 44 35 42, 44 35 52, 44 35 72

Vi står alltid till tjänst!

**- för bättre
batteriekonomi**

**REJÅLA GREJOR
på bra villkor direkt från**

A/B STOCKHOLMS MOTOR CENTRUM

UTOMBORDS-
MOTORER

MOTORCYKLAR

EVINRUDE

Nu ännu
mer lätt-
startad och
bensinsnål —
pålitlig som all-
tid! 3, 5½, 7½, 10,
18, 35 o. 50 hkr.
vissa med elstart.
Samtliga med frikoppling,
backslag o. trycktank utom 3
hkr som är omsvängbar för
backning. Från 1.095!—

JOHNSON

Tyst och
stark motor
med samma
robusta kon-
struktion
o. data som
Evinrude.
Alla model-
ler utom 3 hkr
med frikoppling,
backslag o. tryck-
tank. Från 1.095!—

NV-MARIN

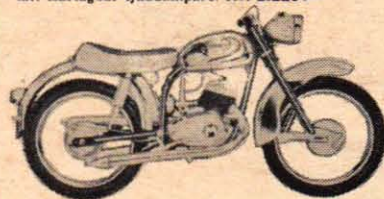
Båtmotor-
succén från
Nymansbo-
gen! 2 hkr »Skip-
pers» med in-
byggd start. Om-
svängbar för back-
ning. Låg vikt. El-
uttag. Idealisk till
ekan eller roddbå-
ten. Pris 695!—

HALLÅ ÖREBRO

med omnejd. Ni som
bor i dom trakter-
na kan se och prova
de olika maskiner-
na hos vår örebro-
representant, Engel-
brekts gat. 7. Tele-
fon 18 44 40, 18 44 41.

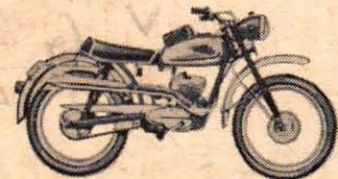
MONARK BLÅ STINGET

En suverän fyrväxlad 200-kubikare under 75 kg.
12 hästars Ardie-motor ger en toppfart på hela
115 km. Fram- och bakfjädring med både stöt-
dämpare och svängarmar. Bland finesserna märks
lätt isärtagbar ljuddämpare. Kr. 2.225!—

NV JET-CROSSER

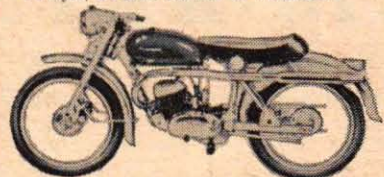
Fartåket i lägsta skatte- och försäkringsklassen —
en kalasbåge för Er som vill ha snabbhet och
skarpa linjer. Jet Crosser är starkast i sin klass
med 10 hkr 4-växlad Sachs-motor på 175 cc. Har
bl. a. förnämlig bakhjulsfjädring, fullnav och stöld-
säkert styras. Kr. 1.925!—

GULD och SILVERPILEN

SILVERPILEN med 9,5 hkr vid 6000 varv. Olje-
smorda vevaxellager. Lackering i rött och silver.
Kr. 1.940!—

GULDPILEN har 10,5 hkr vid 6000 varv. Vevaxel
lagrad i dubbla oljesmorda kullager, vevstaken i
rullager. Lackering i svart och guld. Kr. 2.240!—
BADA MODELLERNA har lättmetallcylinder
med härdförkromade lopp samt är utrustade med
TT-styre, TT-sadel och nav av TT-modell.

Fantastiskt erbjudande!

Ett begränsat antal fabriksnya Örnen med 250
cc Victoria-motor. Utsäljes med full garanti.
ENDAST 985:—, Riktpris 2.350:—, NI TJÄ-
NAR 1.365:— Tillfället som aldrig återkommer!
(Säljes endast kont. och utan inbyte.)

**AB STOCKHOLMS MOTOR-
CENTRUM**

Bensinstationsbyggnaden
Norra Bantorget, Stockholm
Tel. 11 21 42, 20 24 42

Jag är intresserad av av
märket
V. g. sänd broschyr med alla upp-
lysningar. Min bytesmaskin av
märket års-
modell har gått c:a
timmar/är körd c:a mil.

Namn:

Adress:

Postadr.: Tel.

Teknisk PRESSREVVY

(Forts. fr. sid. 37)

● **STALPLAST:** General Electric har nu utvecklat ett nytt plastämne som fått namnet lexan. Vid en specifik vikt av endast 1,2 har det stålets hårdhet. Lexanrör motstår slag av hammare utan att ta minsta skada och av lexan tillverkade spikar kan drivas in i trä. Produktionen beräknas komma igång 1960, skriver *Kemikaliefacket*.

● **EUROPAEXPORT:** Nyligen landade den 25 000:e till USA exporterade Volvo-bilen med M/S Hindustan i Los Angeles hamn. Fartyget hade 1 008 svenska bilar ombord. Volvo fördblade 1957 USA-exporten jämfört med året före och man räknar med en ny fördubbling under 1958.

● **PARTISANVAPEN:** Ett ljus- och ljudlöst vapen för gerillakrig och nattliga överraskande attacker beställde USA:s försvarsdepartement av en grupp forskare under senaste världskriget. Resultatet av ett omfattande forskningsarbete blev fyra typer av pilbågar, berättar *Teknisk Tidskrift*.

● **ATLANTFLYGGET** blir billigare. Från den 1 april börjar nämligen det amerikanska flygbolaget Trans World Airlines sina "Ekonomiklassflygningar" mellan USA och Europa. En tur och returbiljett mellan Paris och New York kommer att kosta ca 490 dollar. Som en jämförelse kan sägas att minimipriset för en tur och returresa med båt Göteborg-New York är beroende på fartyg 446-470 dollar, detta i turistklass och sommardid. Rutterna är visserligen olika, men jämförelsen ger dock en uppfattning om den alltmera skärpta konkurrensen mellan flyg och passagerarfartyg.

● **VAUXHALL** har vunnit stor framgång med sin modell Victor i Förenta Staterna. Tidigare har 1 000 sådanaagnar exporterats till USA varje månad, men från januari har exporten ökat med 50 procent, och nu sänds 1 500 Victor-bilar varje månad till den amerikanska marknaden.

TfA-KRYSS 7

Första pris är 50 kr och dessutom utdelas två priser på 25 kr. Insänd krysset ifyllt eller en avskrift tillsammans med tävlingskupongen nedan till Teknik för Alla, Box 3137, Stockholm 3. Märk kuvertet "TfA-Kryss 7". Lösningarna skall vara TfA tillhanda senast den 18 april 1958. Fyll också i på tävlingskupongen meningens som bildas i de röda rutorna.

Tävlingskupong TfA-Kryss 7

Namn

Bostad

Postadress

Meningen lyder

50-lapp till Svenstavik

TfA-KRYSS 4: 50 kr vanns av Thure Göransson, Fack 71, Svenstavik, som hade den första öppnade rätta lösningen. 25 kr vardera vann Osborne Ekberg, Silvermyntsgatan 4, Göteborg V, och Bjarne Aurelius, Lindvägen 11, Nacka.

100 KRONOR kontant för innehavaren av lyckohjul nummer 19719 från Teknik för Allas stora biltvöling under hösten och vintern. Innehavaren av detta nummer har bara att sända in lyckohjulet till "Teknik för Alla, Box 3137, Stockholm 3", så kommer pengarna på posten.

Vid samma dragning i "lyckohjulsloppet" gynnade fru Fortuna även följande fem nummer: 1 537, 2 011, 5 991, 12 772 och 15 413. Dessa lyckonummer gäller för 100 kr vid eget inköp av en Fiat 600 eller 1100.

Dragningen av lyckonummer kommer att fortgå under hela året och för att ni i fortsättningen på ett bekvämt sätt skall kunna kontrollera om ert nummer kommit med i dragningarna presenterar vi i fortsättningen lyckohjulsnumren just på denna plats i anslutning till en av tidningens andra tävlingssuccéer, nämligen TfA-krysset.

Välj rätt för fisket

ur Vapen-Depötens illustr. katalog, där finns rätta fiskedon till låga priser.

Gratis

Sänd Eder katalog gratis till:

Namn _____ TA

Bostad _____

Postadress _____

VAPEN-DEPÖTEN · FALUN

MOPEDÅKARE!

De nya reservdelskatalogerna sändes mot porto. (Även för bil- och me-ägare.)

MOTOR-HÖÖKS - SÅGEN

Tel. 30, 31

KRISTINEHAMNS PRAKTISKA SKOLA

En skola för målmedveten ungdom

Teknisk skola

Tekn. elementarkurs (prep.-kurs). Maskintekn. o. elektrotekn. fackavd. med teknikerkurs (3 term.) och högre fackkurser (2 term.).

Yrkeskurs för elinstallatörer, B-kurs. Statsinspektion - Statlig studiehjälp. *Begär prospekt!*

Rena och mjuka händer med

en nypa

Fenom

Prenumerera på Teknik för Alla!

Ni gör det enklast genom att sätta in prenumerationsavgiften på postgirokonto

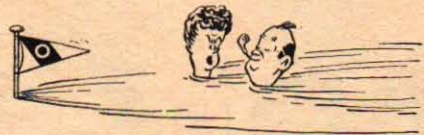
15 79 92

Helår — 22:50; halvår — 11:75. Er prenumeration kan börja vilket månadsskifte som helst.

Vått och vitsigt

— Om jag kunde begripa varför dom bygger sitt-platser i så'na här...

— Tror du inte det är dags att pumpa snart?

— Egentligen skulle jag ju förstås bara be att få titta på ett par åror till min roddbåt...

Succébåtarna är här!

och nykonstruktionerna

Master, Jewel och Strike

Rekvirera ritningarna redan idag och bygg din egen racer till sommaren. Plywood-bygge är enkelt och billigt. Välj bland de olika båtarna nedan.

Lättbyggda ★ Snabba ★ Stilfulla

Pass-båtar	Antal sittpl.	Längd i met.	Bredd i met.	Ut.b.m. hkr	Fart i knop	Ritn. Pris
Sugar	2	2,85	1,20	7-10	15-22	15:-
Spirit	2	3,00	1,20	7-15	15-25	25:-
Master	2	3,20	1,30	10-15	20-25	30:-
Wasp	2-3	3,40	1,30	10-20	15-28	30:-
Jewel	2-3	3,65	1,40	10-25	15-30	35:-
Celer	4	3,85	1,40	15-25	20-30	35:-
Whisper	4-5	4,35	1,70	20-35	25-35	40:-
Strike	4-5	4,60	1,80	20-40	25-38	45:-
Cream	4-5	5,00	1,70	25-40	25-40	45:-

Tävlingsgaloschen Mosquito klass A

Mosquito	1	2,60	1,20	7-15	20-35	30:-
----------	---	------	------	------	-------	------

Dessa båtar äro V-bottnade och bygges i båtplywood (vattenfast). Samtliga (utom Mosquito) äro av typ Whisper, se bild ovan. Ritningarna sändes mot postförskott från

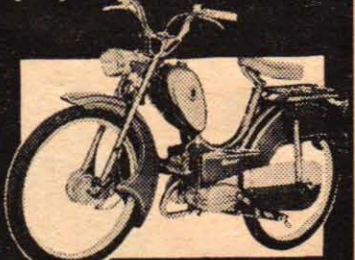
RUNE ROGGENTIN, Götgat. 26 II, Sthlm

Jag köpte

Mustang

därför all...

"Min kompis har Mustang och han säger att bättre moped finns inte"

AB TRELLEBORGS VELOPIPEDFABRIK

BILREPARATÖRS-

kurser samt traktor- och bilriktningsskurser om 4 mån. Fullständig bilverkstadsutrustn. Teori med stillfilm. Platsförmedl. Prospekt mot 2 porton.

Skövde Praktiska Skola

Tidan. Tel. 700 84

Vi ha allt

I förstklassiga musikinstrument och tillbehör. Goda bytes- o. betalningsvilk. SKRIV I DAG!

PHILIPSONS Musikvarus Malmö

Sänd GRATIS Er nya katalog!

Namn och adress

TfA

SÅ FÖRFÄRLIGT! LADDY KVADDADE BELOTTIN!
SÅ HEMSKT...

HUR GICK DET TILL?
HAN TYCKTES HA MIST HERRAVÄLDET...

RING EFTER AMBULANS OCH MEDDELA POLISEN... JAG SPRINGER DIT!

JAG TROR INTE VI BEHÖVER NÅN AMBULANS, JIM. LADDY MANDERS ÄR DÖD!
JA, RED... JA.

NÅGOT SENARE:

VI ÄR FÄRDIGA MED VÅR RAPPORT, MISS ALLYSON - ERT FOLK TAR VÄL HAND OM BILEN...

JA, TACK... STACKARS LADDY... JAG KAN INTE FATTA ATT HAN ÄR DÖD!

DE ANDRA GÄSTERNA HAR REST, RED - MEN VILL DU INTE STANNA? DET VAR ETT FRUKTANSVÄRT GLAG.

JAG STANNAR GÄRNA, JET. FÖRSÖK SOVA LITE.

JAG KAN I VARJE FALL INTE SOVA. VAR DET EN OLYCKSHÄNDELSE? EN EXPERT, SOM KÖR EN SÅN BIL... DET GÅR INTE IHOP. JAG MÅSTE SE NÄRMARE PÅ BILVRAKET.

NÅN KOMMER... VEM DÄR?

DET ÄR BARA JAG, JIM - STÅ INTE OCH GRUBBLA ÖVER BILEN. NI KAN ÄNDÅ INGET GÖRA I KVÄLL.

NI HAR KANSKE RÄTT, GRAVES. BÄST VI TÖRNAR IN ALLIHOP.

BELOTTIN HAR BARA SKROTVÄRDET KVAR - DE KOMMER VÄL ATT SKROTA NER DEN HELT.

DET FINNS MYCKET SOM KAN RÄDDAS. JAG SKA GÅ ÖVER DEN I MORGON.

JAG BORDE VÄNTA TILLS DET BLIR LJUST... MEN JAG ÄR FÖR NYFIKEN!

BUCK ROGERS

DEN STARTEN GJOR- JA, ÖVERSTE DE NI SKICKLIGT, NÄGRE, JAG ÖNSKA ROGERS! KLOKT DE INTE HELLRE AN AV MEJ ATT TA ER TILL PILOT! NÄR NI STACK KÄNNE I ANSIKTET! SKURK!

JA, ÖVERSTE NÄGRE, JAG ÖNSKA ROGERS! KLOKT DE INTE HELLRE AN AV MEJ ATT TA ER TILL PILOT! NÄR NI STACK KÄNNE I ANSIKTET! SKURK!

NÄJA, PISTOLEN BEHÖVS INTE LÄNGRE. HÄR HAR VI NAVIGERINGSKARTAN!

SKA NI TILL SÄRTURNUS, GÖR JAG TUREN MED SLUTNA ÖGON!

TOG NI FÖRESTEN VILKEN SKATT! NÄR DÄR GUDABILDENS STENGUDEN BI-ÖGA? DEN STORA PÄRLAN? MYCKET FATTIGARE.

JO, HÄR ÄR DEN... VILKEN SKATT! NÄR DÄR GUDABILDENS STENGUDEN BI-ÖGA? DEN STORA PÄRLAN? MYCKET FATTIGARE.

JA, OCH NI MISTE KANSKE DESS MAKE, NÄR NI TOG TILL SCHÄPPEN! DET ÄR VÄL DEN NI SKA HÄMTA NU?
JA OCH NEJ, ROGERS!

STRÅLANDE SVAR - DÄR VET JAG NÄSTAN ALLTING!
INTE RIKS- TIGT, ROGERS. DET FINNS TRE PÄRLOR. EN, SOM ÄR ÄNNU VACKRARE!

OCH MINUTERNA BLEV TIMMAR... TIMMARNAS DAGAR, MEDAN RAKETEN PLÖJDE SIN ELDVÄG GENOM RYMDEN... SÅ... SLUTLIGEN... VI HAR HÄNGT I DEN SAMMETSSVARTA RYMDEN LÄNGE, ROGERS. NÄR KOMMER VI TILL SATURNUS?
NI MÅTTE HA SOVIT, ÖVERSTE! DÄR HAR NI SVARET!

SATURNUS! STORARTAT! FÖLJ NU HAVSKUSTEN, TILL EN STOR Ö! DÄR LEVER DE SOM DYRKAR BI-VÄL!

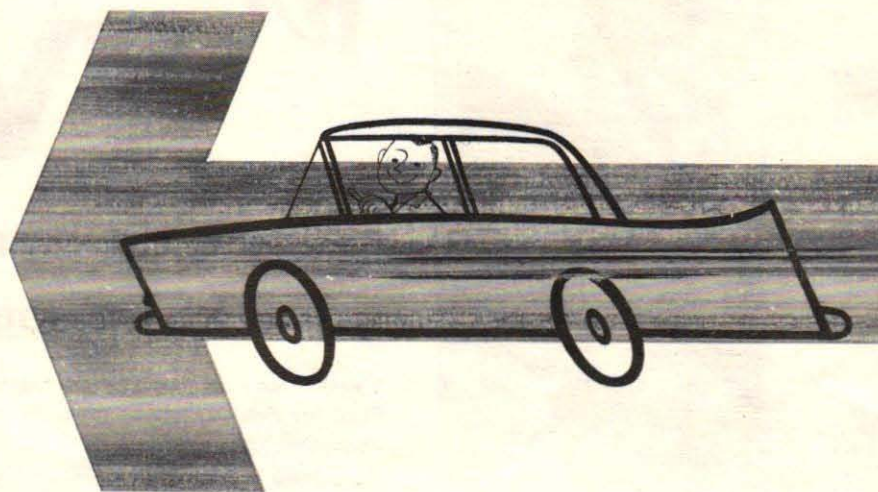
DÄR HAR VI ÖN - OCH NU?
LANDA PÅ BUKTEN UTANFÖR DEN SPETSIGA KLIPPAN.

INTE ETT TECKEN TILL MÄNSKLIGT LIV. JAG TROR ERA HISTORIER OM VILDDAR ÄR BÄG, NÄGRE!
NI KOMMER ATT ÄNDRA ÅSIKT. DESSFÖRINNAN MÖTER NI VÄRRE FAROR ÄN MÄNSKOR!

Samma olja året runt:

HAVOLINE

SPECIAL 10W-30

Högeffektiv smörjning, sommar som vinter, från första motorvarvet

HAVOLINE SPECIAL omspanner inte mindre än tre SAE-tal. Den är lättflytande vid låga temperaturer och blir ej för tunn vid höga – smörjer därför lika effektivt vid alla årstider.

Lägre bensin- och oljeförbrukning

HAVOLINE SPECIAL ger maximal tätning i cylindrarna och minskar friktionsmotståndet i motorn. Detta betyder lägre bränsleförbrukning och ökad effekt. Havoline Special blir aldrig så tunn att den tränger förbi kolringarna – oljeförbrukningen reduceras härigenom till ett minimum.

Renar motorn medan Ni kör

HAVOLINE SPECIAL är en höggradigt renande olja, som löser upp vid förbränningen bildade föroreningar och håller dem svävande i oljan.

Skyddar mot rost och korrosion

HAVOLINE SPECIAL har speciella tillsatsmedel som neutraliserar förbränningsryorna i motorn.

**alla
årstiders
olja**

HAVOLINE SPECIAL rekommenderas av världens största bilfabrikanter

Tekno's

HANDBOK

TV TEKNIK

är inom sitt område den **STÖRSTA** och **BÄSTA** som utgivits på svenska

TV-tekniken av i dag är så omfattande och ny för oss alla, att det är omöjligt även för den duktigaste fackman att ha kännedom om alla de olika variationsmöjligheterna.

De många nykonstruktionerna på det stora antal modeller som redan finns och på samma gång den snabba utvecklingen på detta tekniska område, gör det nödvändigt för fackmannen att följa med och tillägna sig så omfattande kunskaper som möjligt, för att kunna hålla sig à jour med de senaste tekniska nyheterna.

DESSA FRÅGOR

och 1000-tals andra besvaras klart och tydligt

- Hur byggs bilden upp?
- Vad är linjesprång?
- Hur tillverkas ett TV-program?
- Vad bör en TV-försäljare kunna om mottagaren?
- Vad menas med känslighet?
- Vad innehåller TV-mottagaren?
- Hur konstrueras de olika enheterna?
- Hur tolkar man testbilden?
- Hur långt når sändaren?
- Hur väljer man antenn?
- Vad kan göras åt störningar?
- Vad är ITV?
- Vad är färg-TV?
- Vilka olika TV-standard finns?

Gör Er beställning i dag

Till bokhandel eller
TEKNOGRAFISKA INSTITUTET - Stockholm 20 - Tel. växel 40 48 19.
 Undertecknad. beställer härmed **TV-teknik** med äganderättsförbehåll.
 Handboken, som kommer att levereras omkring den 1 dec., önskas mot

- Kr. 84: — per kontant vid leverans
 Kr. 42: — vid mottagandet och kr. 42: — per 30 dagar
 Kr. 14: — + porto vid mottagandet och kr. 10: — per mån.
 tills hela beloppet erlagts.
 Sätt X vid det önskade.

Namn:

Titel:

Adress: Tfa 7/58

Beställningssedeln kan insändas i öppet kuvert för 15 öre.

Utdrag ur innehållet

Inledning

Historik

Televisionens bildens uppbyggnad

Ögat
 Flimmer
 Linjetal
 Avsökningens processen
 Videosignalens utseende
 Högsta videofrekvensen

Kamerarör

Klassificering av moderna kamerarör
 Ikonoskopet
 Bildikonoskopet
 Ortikonet
 Bildortikonet
 Vidikonet
 Jämförelser mellan kamerarörens egenskaper
 Katodstrålerör för ljusfläckavsökare

Från studio till mottagare

Studiobelysning
 Personalbehov
 Kontrollutrustning
 Kameror
 Ljud
 Överföringssystem
 Sändare

ABC för radiohandlare

Mottagaren, allmänt
 Manövrering
 Installering
 Skötsel
 Försäljning
 Service
 Serviceverksamhet
 Garanti och auktorisation

Mottagaren, detaljbeskrivning

Kanalväljare
 Mellanfrekvensförstärkaren
 Detektorn
 Video
 Ljud
 Avböjningsdelen
 Högspänningsalstring
 Nätdelen
 Bildröret
 Komponenter

Mätinstrument och mätteknik

Instrument
 Mätmetoder
 Testbilder

Trimning och felsökning

Felbeskrivningar
 Feltebeller

Antenner

Vågutbredning
 Antenner
 Transmissionsledning

Störningar av och från TV-mottagare

Orsaker
 Avstörning
 Mätmetoder

Färg-TV, översikt

Industri-TV, översikt

TV i Sverige, Internationella TV-nätet, programbyte

Diverse data

TV-standard och dess betydelse för mottagarkonstruktionen
 Nomenklatur
 Röldata
 Tabeller m. m.

Appendix

Apparatbeskrivningar med scheman

Tekno's

TV TEKNIK

är utarbetad av televisionsexperten civiling. James Hellström och omfattar inte mindre än 1.100 sidor koncentrerat vetande och är rikt illustrerad med bilder, ritningar och diagram. Verket är praktiskt upplagt med en utförlig innehållsförteckning och ett mycket omfattande sakregister — och naturligtvis har vi ordnat med en ytterst presentabel och solid inbindning i prima rött konstläder.